

Vlaams
Parlement

stuk **2017** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 24 april 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

betreffende de administratieve samenwerking
op het gebied van belastingen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Bijlagen bij de memorie van toelichting:	
– Overeenstemmingstabel.....	23
– Richtlijn 77/799/EEG.....	27
Voorontwerp van decreet	39
Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen	57
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	61
Advies van de Raad van State	65
Ontwerp van decreet	83

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

In dit tijdperk van globalisering moeten de lidstaten van de Europese Unie steeds vaker een beroep doen op wederzijdse bijstand bij belastingheffing. De mobiliteit van de belastingplichtigen, het aantal grensoverschrijdende transacties en de internationalisering van de financiële instrumenten hebben een hoge vlucht genomen, waardoor het voor de lidstaten steeds moeilijker wordt om de juiste belastinggrondslag te bepalen. Dit belemmert de goede werking van de belastingstelsels. Het leidt niet alleen tot dubbele heffingen, maar zet ook aan tot belastingfraude en belastingontwijking, terwijl de controlebevoegdheid een nationale zaak blijft. Teneinde de negatieve gevolgen van deze ontwikkeling voor de interne markt te ondervangen, is het noodzakelijk om een nieuwe administratieve samenwerking te organiseren tussen de belastingdiensten van de lidstaten van de Europese Unie.

Met de richtlijn 77/799/EEG van de Raad van 19 december 1977 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het gebied van de directe belastingen en heffingen op verzekeringspremies, werd voor het eerst een geharmoniseerde regeling voor wederzijdse invorderingsbijstand opgezet. Ofschoon die regeling een eerste stap vormde naar betere administratieve samenwerking in de Europese Unie, bleek zij zelfs in gewijzigde vorm niet langer te voldoen aan de eisen van de interne markt zoals deze zich in de afgelopen dertig jaar heeft ontwikkeld.

Gezien het aantal en het belang van de aanpassingen, werd richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG uitgevaardigd. Deze richtlijn bouwt voort op de verwezenlijkingen van richtlijn 77/799/EEG, maar voorziet waar nodig in duidelijker en preciezer voorschriften voor de administratieve samenwerking tussen de lidstaten, teneinde de werkingssfeer van deze samenwerking te verruimen, meer bepaald wat de uitwisseling van inlichtingen betreft. Duidelijker voorschriften moeten het ook mogelijk maken alle natuurlijke en rechtspersonen in de Unie te bestrijken, rekening houdende met het steeds bredere scala aan wettelijke regelingen, waaronder niet alleen traditionele constructies zoals trusts, stichtingen en beleggingsfondsen, maar ook nieuwe instrumenten waarvan belastingbetalers in de lidstaten zich zouden kunnen bedienen.

Naar analogie met het decreet van 21 december 2012 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen (omzetting van richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010), dient elke bevoegde overheid, zowel op federaal als op deelstatelijk niveau, de richtlijn om te zetten voor wat de eigen bevoegdheden betreft. De Vlaamse Regering heeft zich voor de omzetting van richtlijn 2011/16/EU gebaseerd op het federaal ontwerp van de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Afdeling 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid. Het materieel toepassingsgebied van richtlijn 2011/16/EU omvat immers “elke vorm van belastingen die door of namens een lidstaat of de territoriale of bestuurlijke onderdelen van een lidstaat, met inbegrip van de lokale overheden, worden geheven”. Zowel de Vlaamse Gemeenschap

als het Vlaamse Gewest beschikken op grond van artikel 170, §2, van de Grondwet over autonome belastingbevoegdheid. Ingevolge vaste rechtspraak van het Europees Hof van Justitie ontslaat het feit dat een bepaalde activiteit waarop een richtlijn betrekking heeft, in een lidstaat (nog) niet bestaat, deze lidstaat niet van zijn verplichting tot het omzetten van die richtlijn¹.

Artikel 2

Dit artikel verwijst naar de richtlijn die wordt omgezet, met name de richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG.

Artikel 3

De eerste paragraaf van dit artikel specificeert het onderwerp van het decreet. De in dit decreet aan de orde zijnde regelingen zijn te beschouwen als procedureregels inzake fiscale aangelegenheden. In hoofdzaak wordt de samenwerking binnen de Europese Unie geregeld met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de wetgeving van alle lidstaten met betrekking tot de belastingen die worden opgesomd in het toepassingsgebied. Het doel van het criterium ‘verwacht belang’ is te voorzien in een zo ruim mogelijke uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied en tegelijkertijd te verduidelijken dat de lidstaten niet vrijelijk ‘fishing expeditions’ kunnen verrichten of om inlichtingen kunnen verzoeken die waarschijnlijk niet relevant zijn voor de belastingaangelegenheden van een bepaalde belastingplichtige.

De tweede paragraaf van dit artikel stelt dat het decreet de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet laat. Verder wordt verduidelijkt dat het decreet slechts minimumvoorschriften bevat. Het doet geen afbreuk aan het recht van de Vlaamse overheid om een verdergaande samenwerking aan te gaan met andere lidstaten overeenkomstig de Vlaamse regelgeving of in het kader van andere rechtsinstrumenten zoals onder meer bilaterale en multilaterale overeenkomsten.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Artikel 4

Dit artikel bakent het toepassingsgebied af. Richtlijn 2011/16/EU is van toepassing op elke vorm van (directe en indirecte) belastingen die door of namens een lidstaat of haar territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen, worden geheven en die nog niet onder andere uniale wetgeving vallen. De belasting over de toegevoegde waarde, de douanerechten en de onder de uniale accijnswetgeving vallende belastingen worden expliciet uit het toepassingsgebied gesloten.

¹ Zie bijvoorbeeld: HvJ 13 december 2001, C-372/00, Commissie v. Ierland, punt 11; HvJ 30 mei 2002, C-441/00, Commissie v. Verenigd Koninkrijk, punt 15. De verplichting vervalt alleen als de omzetting om geografische redenen geen voorwerp zou hebben (zie respectievelijk punt 13 en punt 17 van de aangehaalde arresten).

Dit toepassingsgebied dekt dus ook de belastingen die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest vallen. Dit wordt aangegeven in punt 1° van het eerste lid. Wat de belastingen van de ondergeschikte besturen – in artikel 4, eerste lid, 2°, van het decreet aangeduid met de uit de richtlijn overgenomen omschrijving ‘lokale overheden’ – betreft, omvat de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest inzake “de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen”², onder meer de bevoegdheid om de vestiging en de invordering van provinciale en gemeentelijke belastingen te regelen³. Het Vlaamse Gewest ontleent aan de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ook de bevoegdheid om verplichtingen op te leggen aan de ondergeschikte besturen in het kader van de omzetting van de richtlijn⁴.

Ingevolge de bevoegdheidsverdeling tussen de Federale Staat en de gewesten, vallen de oneigenlijke gewestbelastingen⁵ evenwel niet onder het toepassingsgebied van dit decreet als de FOD Financiën er de dienst van verzekert. De dienst van de belastingen “omvat de vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen (zowel administratief als gerechtelijk) en de inning en invordering van de belastingen (met inbegrip van de kosten en de intresten)”⁶. De FOD Financiën verzekert momenteel onder meer de dienst voor de belasting op spelen en weddenschappen en de successie- en registratierechten.

Punt 2° van het eerste lid geeft aan dat het decreet ook van toepassing is op belastingen van andere lidstaten die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de ondergeschikte besturen ressorteren.

Het tweede lid voorziet in de eerste plaats een expliciete uitsluiting van het toepassingsgebied voor zogenaamde ‘leges’. In de andere taalversies worden daartoe de volgende termen gebruikt: ‘fees’ (Engelse taalversie), ‘les droits’ (Franse taalversie) en ‘Gebühren’ (Duitse taalversie). Voor de notie ‘leges’ wordt de Europeesrechtelijke interpretatie aangehouden.

Daarnaast geldt ook een expliciete uitsluiting van contractueel verschuldigde bedragen. Terminologisch kan hierbij gewezen worden op het feit dat in de richtlijn (artikel 2, lid 3, sub b)) sprake is van ‘retributies voor openbare nutsvoorzieningen’, maar dat in het decreet werd geopteerd voor ‘betalingen voor openbare nutsvoorzieningen’. In het Belgische recht is het immers niet gebruikelijk om in het kader van contractuele verhoudingen de term ‘retributie’ te gebruiken. ‘Retributies’ in de betekenis ervan zoals gekend in het Belgische recht, met name te onderscheiden van belastingen en socialezekerheidsbijdragen, worden hier dus niet bedoeld.

² Zie artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

³ Raad van State, afdeling Wetgeving, advies nr. 52.632/3 van 4 februari 2013 over een voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen, nr. 4.2, p. 4.

⁴ Raad van State, afdeling Wetgeving, advies nr. 52.632/3 van 4 februari 2013 over een voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen, nr. 4.2, p. 5.

⁵ De oneigenlijke gewestbelastingen zijn opgenomen in artikel 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten (B.S. 17 januari 1989). Op grond van artikel 5, §4, van dezelfde bijzondere wet is het Vlaamse Gewest bevoegd voor het bepalen van de procedureregels voor de oneigenlijke gewestbelastingen, en dit met ingang van het begrotingsjaar vanaf hetwelk hij ‘de dienst van de belastingen’ verzekert.

⁶ *Parl.St.* Kamer 2000-01, nr. 50-1183/007, 160. In diezelfde zin: GwH 18 juli 2006, nr. 121/2006, B.4.3. en GwH 1 september 2008, nr. 124/2008, B.8.4.

Afdeling 3. Definities

Artikel 5

Artikel 5 bevat een aantal definities die de lezing van dit decreet vergemakkelijken. De meeste definities spreken voor zich⁷, of volgen letterlijk uit de richtlijn⁸. Gezien de specifieke Belgische context, dient bij een aantal begrippen evenwel wat duiding te worden verschaft.

Bevoegde autoriteit en centraal verbindingsbureau:

Uit de artikelen 3, 1°, en 4, lid 2, van de richtlijn, volgt dat er voor België slechts één bevoegde autoriteit kan worden aangewezen, die op haar beurt één centraal verbindingsorgaan aanwijst. Gelet op de onderscheiden bevoegdheden van de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten inzake belastingen, zullen zowel de bevoegde autoriteit als dit centraal verbindingsbureau een aan die overheden gemeenschappelijke instantie moeten zijn. Een geëigend middel om zulk een instantie op te richten is het sluiten van een samenwerkingsakkoord met toepassing van artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980⁹.

Bevoegd personeelslid:

Deze definitie vormt de omzetting van artikel 3 (4) van de richtlijn. Om duidelijk aan te geven dat naast statutaire ambtenaren ook contractueel overheidspersoneel bedoeld wordt, werd de neutralere term ‘personeelslid’ gehanteerd.

Artikel 4 (4) van de richtlijn voorziet de mogelijkheid voor de bevoegde autoriteit om bevoegde ambtenaren aan te wijzen. Deze aanwijzing is echter facultatief. Ingevolge artikel 4 (5) van de richtlijn worden de ambtenaren die betrokken zijn bij de administratieve samenwerking in de zin van richtlijn 2011/16/EU overigens in elk geval geacht daartoe bevoegd te zijn.

Persoon:

Het begrip ‘persoon’ in punt 14 wordt ruim omschreven, teneinde alle natuurlijke en rechtspersonen in de Europese Unie te bestrijken, rekening houdend met het steeds bredere scala aan wettelijke regelingen, waaronder niet alleen traditionele constructies zoals trusts, stichtingen en beleggingsfondsen, maar ook nieuwe instrumenten waarvan belastingbetalers in de lidstaten zich zouden kunnen bedienen.

Afdeling 4. Organisatie

Artikel 6

Anders dan voorzien in richtlijn 2010/24/EU fungeert het centraal verbindingsbureau hier niet verplicht als doorgeefluik. De verbindingdiensten en de bevoegde ambtenaren zijn echter wel verplicht om het centraal verbindingsbureau op de hoogte te brengen van elke verzending en ontvangst van verzoeken om administratieve samenwerking.

⁷ De definities van ‘lidstaat’ en ‘buitenlandse autoriteit’ in de punten 1 en 6 zijn naar analogie met de definities in het decreet betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen.

⁸ De definities in punt 2 tot en met 5 en 7 tot en met 14 zijn naar analogie met die van richtlijn 2010/24/EU.

⁹ Raad van State, afdeling Wetgeving, advies nr. 52.632/3 van 4 februari 2013 over een voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen, nr. 13, p. 9-10.

Artikel 7

De aangezochte autoriteit geeft in geval van onbevoegdheid het ontvangen verzoek onverwijld door aan het centraal verbindingsbureau en stelt de verzoekende autoriteit hiervan in kennis. In dat geval gaan de in artikel 10 gestelde termijnen in op de dag nadat het verzoek om samenwerking aan het centraal verbindingsbureau is doorgezonden.

Hoofdstuk 2. De uitwisseling van inlichtingen

Afdeling 1. Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

Onderafdeling 1. De bevoegde autoriteit als verzoekende autoriteit

Artikel 8

De bevoegde autoriteit kan een verzoek om inlichtingen indienen bij een buitenlandse autoriteit. Het verzoek kan een met redenen omkleed verzoek bevatten om een bepaald administratief onderzoek in te stellen. De bevoegde autoriteit kan de aangezochte autoriteit eveneens verzoeken om de originele stukken over te maken.

Onderafdeling 2. De bevoegde autoriteit als aangezochte autoriteit

Artikel 9

De bevoegde autoriteit wisselt op verzoek van een buitenlandse autoriteit inlichtingen uit over welbepaalde zaken en laat elk administratief onderzoek uitvoeren dat noodzakelijk is om deze inlichtingen te bekomen.

De bevoegde autoriteit laat elk administratief onderzoek verrichten dat noodzakelijk is om de gevraagde inlichtingen te kunnen verkrijgen.

De verzoekende autoriteit kan een met redenen omkleed verzoek indienen om een bepaald administratief onderzoek in te stellen. Indien de bevoegde autoriteit dit niet noodzakelijk acht, brengt ze de verzoekende autoriteit op de hoogte van de gronden voor de weigering tot het instellen van het administratief onderzoek.

Voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen of het verrichten van het gevraagde administratieve onderzoek gaat de bevoegde autoriteit op dezelfde wijze tewerk als wanneer zij uit eigen beweging zou handelen of op verzoek van een andere Belgische overheidsinstantie.

De bevoegde autoriteit dient enkel de originele stukken te verstrekken indien de verzoekende autoriteit daar expliciet om verzoekt en indien dit conform is met de Vlaamse regelgeving.

Artikel 10

Met het oog op een tijdige en derhalve effectieve inlichtingenuitwisseling zijn er nu termijnen vastgesteld. Als hij wordt aangezocht, moet de bevoegde autoriteit de volgende termijnen in acht nemen:

- onmiddellijk of in elk geval uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst van het verzoek: een bevestiging van de ontvangst van het verzoek versturen, bij voorkeur langs elektronische weg (zie §2);

- uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek: mededeling van de eventuele tekortkomingen die het verzoek vertoont en, in voorkomend geval, van de noodzaak om bijkomende achtergrondinformatie te verstrekken (zie §3);
- onmiddellijk of in elk geval uiterlijk één maand na ontvangst van het verzoek: mededeling dat men de gevraagde inlichtingen niet bezit en er niet kan op antwoorden, of mededeling van de gronden waarop ze het verzoek om inlichtingen afwijst (zie §5);
- binnen de twee maanden na ontvangst van het verzoek: mededeling van de inlichtingen die men al in zijn bezit heeft (zie §1);
- zo spoedig mogelijk en uiterlijk zes maanden na ontvangst van het verzoek: mededeling van de overige inlichtingen (zie §1);
- onmiddellijk of in elk geval uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek: mededeling van de redenen voor het niet naleven van de voorziene antwoordtermijn en van de datum waarop de inlichtingen dan wel verstrekt zullen kunnen worden (zie §4).

Afdeling 2. Verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen

Artikel 11

Nieuw is de automatische uitwisseling van inlichtingen en dit met betrekking tot belastbare tijdperken vanaf 1 januari 2014. De bevoegde autoriteit moet de EU-woonstaat van niet-inwoners de beschikbare inlichtingen over de volgende vijf inkomsten- en vermogenscategorieën bezorgen:

- a) bezoldigingen van werknemers;
- b) bezoldigingen van bedrijfsleiders;
- c) levensverzekeringsproducten die niet vallen onder andere uniale rechtsinstrumenten inzake de uitwisseling van inlichtingen noch onder soortgelijke voorschriften;
- d) pensioenen;
- e) eigendom en inkomen van onroerende goederen.

De hierboven vermelde inkomsten- en vermogenscategorieën moeten opgevat worden in de zin van de Belgische wetgeving.

In de context van dit artikel betekent ‘beschikbare inlichtingen’ inlichtingen die zich in de belastingdossiers van de inlichtingen verstreckende lidstaat bevinden en die opvraagbaar zijn overeenkomstig de procedures voor het verzamelen en verwerken van inlichtingen in die lidstaat (zie de definitie in artikel 5, enig lid, 11°, van het decreet).

Afdeling 3. Spontane uitwisseling van inlichtingen

Artikel 12

In het eerste lid van dit artikel werden een aantal gevallen opgenomen waarin de bevoegde autoriteit spontaan gegevens moet uitwisselen. Dit geldt met name voor de gevallen waarin zij kan vermoeden dat er fiscale benadeling is van een andere lidstaat.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook expliciet de mogelijkheid ingeschreven om andere inlichtingen spontaan uit te wisselen indien deze voor de buitenlandse autoriteit van nut kunnen zijn.

Het derde lid bevat de termijnen voor de spontane uitwisseling van inlichtingen die verplicht zijn ingevolge het eerste lid: de bevoegde autoriteit dient die inlichtingen zo snel mogelijk en uiterlijk een maand nadat deze beschikbaar zijn aan de betrokken buitenlandse autoriteiten te bezorgen.

Artikel 13

Indien een buitenlandse autoriteit spontaan inlichtingen heeft verstrekt aan onze bevoegde autoriteit, dient die laatste onmiddellijk en uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst een ontvangstbevestiging te verzenden aan de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen verstrekke, bij voorkeur langs elektronische weg.

Hoofdstuk 3. Andere vormen van administratieve samenwerking

Afdeling 1. Aanwezigheid in de administratiekantoren en deelname aan administratief onderzoek

Artikel 14

In dit artikel wordt een kader geschapen opdat de Vlaamse bevoegde personeelsleden: 1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de administratieve overheden van andere lidstaten hun taken vervullen; en 2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken op het grondgebied van de andere lidstaten.

Artikel 15

In dit artikel, dat de tegenhanger is van artikel 14, wordt voorzien dat de bevoegde personeelsleden van een andere lidstaat aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de Vlaamse overheid haar fiscale taken vervult en bij administratieve onderzoeken die de Vlaamse overheid verricht.

De tweede en derde paragraaf voorzien respectievelijk beperkingen en verplichtingen voor de bevoegde personeelsleden van een andere lidstaat die gebruikmaken van deze mogelijkheid.

Afdeling 2. Gelijktijdige controles

Artikel 16

Aangezien de belastingsituatie van een of meer in verschillende lidstaten gevestigde belastingplichtigen vaak van gezamenlijk of complementair belang is, wordt in dit artikel een kader voorzien om te faciliteren dat de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten met wederzijdse instemming en op vrijwillige basis bij de personen in kwestie gelijktijdige controles kunnen uitvoeren.

Afdeling 3. Administratieve kennisgeving

Artikel 17 en 18

Rekening houdend met het in bepaalde lidstaten bestaande wettelijke vereiste een belastingplichtige in kennis te stellen van besluiten of akten met betrekking tot zijn belastingplicht, en de daarmee samenhangende problemen voor de belastingdiensten, bijvoorbeeld indien de belastingbetaler naar een andere lidstaat verhuisd is, blijft het in die omstandigheden wenselijk dat de belastingdiensten de medewerking kunnen inroepen van de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat.

Afdeling 4. Feedback

Artikel 19 en 20

Deze artikelen regelen de verplichting van de lidstaten om hun ervaringen te delen. Het geven van feedback betreffende de verstrekte inlichtingen beoogt een bevordering van de administratieve samenwerking tussen de lidstaten.

Als een autoriteit inlichtingen verstrekt aan de autoriteit van een andere lidstaat, kan hij feedback met betrekking tot de verstrekte inlichtingen vragen. In principe moet enkel feedback worden verstrekt indien een inlichtingenverstrekkende autoriteit daar expliciet om heeft gevraagd. In dat geval dient de autoriteit die de inlichtingen ontvangt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat het resultaat van het gebruik van de verlangde inlichtingen bekend is, feedback te geven aan de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen heeft verzonden. Hierbij mag echter geen afbreuk worden gedaan aan de in Vlaanderen geldende voorschriften inzake fiscale geheimhouding (artikel 337 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB) 92, zoals geldend voor de onroerende voorheffing) en gegevensbescherming (wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens).

Er is echter een uitzondering op dit principe voor wat betreft de automatische inlichtingenuitwisseling: de bevoegde autoriteit dient eenmaal per jaar feedback te geven over de automatische inlichtingenuitwisseling naar de betrokken lidstaten, zonder dat de inlichtingenverstrekkende autoriteit daar expliciet om moet hebben gevraagd.

Hoofdstuk 4. Voorwaarden voor de administratieve samenwerking

Afdeling 1. Openbaarmaking van inlichtingen en bescheiden

Deze afdeling heeft betrekking op de mededeling van inlichtingen en documenten. Ze beoogt zowel de bescherming van de belangen van de lidstaten als die van de belastingplichtigen.

Artikel 21

Dit artikel heeft betrekking op de situatie waarin de bevoegde autoriteit inlichtingen ontvangt van een buitenlandse autoriteit van een andere lidstaat.

De eerste paragraaf geeft aan dat de inlichtingen, waarover de bevoegde autoriteit uit hoofde van dit decreet beschikt, vallen onder de geheimhoudingsplicht waarin artikel 337 WIB 1992, wat betreft de bepalingen voor onroerende voorheffing van het Vlaamse Gewest voorziet en de privacybescherming waarin de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens voorziet.

In de tweede paragraaf worden de gebruiksrechten van de bevoegde autoriteit met betrekking tot de krachtens dit decreet verkregen inlichtingen en bescheiden uiteengezet. Die gebruiksrechten verschillen naargelang het beoogde doel. Voor het gebruik overeenkomstig de drie expliciet genoemde doeleinden in het eerste lid is geen toestemming van de inlichtingenverstrekkende autoriteit vereist, daar waar ingevolge het tweede lid wel toestemming van de inlichtingenverstrekkende autoriteit vereist is voor gebruik overeenkomstig andere doeleinden. Echter, indien de inlichtingen in de lidstaat van de buitenlandse autoriteit voor soortgelijke doelen kunnen worden gebruikt, is de inlichtingenverstrekkende autoriteit ingevolge artikel 16, §2, laatste zin, van richtlijn 2011/16/EU verplicht om die toestemming te verlenen. Bijgevolg mogen de inlichtingen voor zulke doelen ook door onze bevoegde autoriteit worden gebruikt.

Het derde lid van dezelfde paragraaf voorziet een uitzondering op het bepaalde in het tweede lid. Het viseert de situatie waarin een buitenlandse autoriteit inlichtingen ontvangt van een buitenlandse autoriteit van een andere lidstaat en die inlichtingen vervolgens deelde met onze bevoegde autoriteit opdat die laatste ze zou kunnen aanwenden voor een van de drie doeleinden in het eerste lid. Indien de bevoegde autoriteit die inlichtingen wil gebruiken voor andere dan die drie expliciet genoemde doeleinden, moet ze hiervoor eerst

toestemming vragen aan de lidstaat waarvan de inlichtingen initieel afkomstig zijn en niet aan de lidstaat die de inlichtingen zelf ontving en vervolgens aan haar doorgaf.

Met het oog op een efficiënte administratieve samenwerking, voorziet de derde paragraaf ook een aantal intra-uniale doorgeefmogelijkheden voor de bevoegde autoriteit met betrekking tot de krachtens dit decreet verkregen inlichtingen en bescheiden. De voorwaarden waaronder de bevoegde autoriteit de ontvangen inlichtingen en bescheiden mag delen met een derde lidstaat verschillen eveneens naargelang het beoogde doel een van de expliciet in paragraaf 2, eerste lid vermelde doelstellingen is, dan wel een andere doelstelling in de zin van paragraaf 2, tweede lid.

De vierde paragraaf kent aan inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden, alsook voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan, die de bevoegde autoriteit ontvangt van een buitenlandse autoriteit, dezelfde bewijswaarde toe als aan soortgelijke documenten die door een andere Belgische overheidsinstantie werden verstrekt. Sinds 31 maart 2004 mogen de Vlaamse en federale overheidsdiensten geen eensluidend gewaarmerkte afschriften meer opvragen. Deze documenten kunnen echter nog steeds worden gevraagd door buitenlandse autoriteiten en bijgevolg blijft de vermelding nog steeds relevant.

Artikel 22

Dit artikel betreft de situatie waarin de bevoegde autoriteit de (initiële) verstrekker van de inlichtingen is. Het eerste lid van dit artikel is de tegenhanger van artikel 21, §2, tweede lid. Dit lid bepaalt wanneer de bevoegde autoriteit toestemming kan of moet geven voor het gebruik overeenkomstig andere dan die drie expliciet genoemde doeleinden van artikel 21, §2, eerste lid.

Het tweede lid zet de intra-uniale doorgeefmogelijkheden uiteen voor een buitenlandse autoriteit met betrekking tot de krachtens dit decreet van de bevoegde autoriteit verkregen inlichtingen en bescheiden. Deze regeling is analoog aan die in artikel 21, §3. Enkel indien er sprake is van een doelstelling in de zin van artikel 21, §2, tweede lid, kan de bevoegde autoriteit a priori beslissen om al dan niet toestemming te geven voor het doorgeven van de door haar verstrekte inlichtingen en bescheiden aan een derde lidstaat. Indien daarentegen een van de expliciet in artikel 21, §2, eerste lid vermelde doelstellingen aan de orde is, dient de bevoegde autoriteit geen a-prioritoestemming te geven. Er kan dan enkel worden ingestemd met het voornemen om de inlichtingen door te geven dan wel verzet worden aangetekend binnen de voorgeschreven termijn.

Het derde lid heeft betrekking op de situatie waarin een buitenlandse autoriteit inlichtingen ontving van de bevoegde autoriteit en die inlichtingen vervolgens deelde met een buitenlandse autoriteit van een andere lidstaat, opdat die laatste ze zou kunnen aanwenden voor een van de drie doeleinden in artikel 21, §2, eerste lid. In dat geval kan de bevoegde autoriteit – en niet de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen doorgaf – a priori beslissen om al dan niet toestemming te geven aan die derde lidstaat voor het gebruik voor andere dan de in artikel 21, §2, eerste lid opgesomde doeleinden.

Afdeling 2. Beperkingen en verplichtingen

Artikel 23

Alvorens om inlichtingen te verzoeken, moet de bevoegde autoriteit eerst zelf trachten de inlichtingen te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die zij in de gegeven omstandigheden kan aanspreken zonder dat het beoogde resultaat in het gedrang dreigt te komen.

Artikel 24

In dit artikel worden de gevallen waarin de bevoegde autoriteit het verstrekken van inlichtingen kan weigeren, duidelijk omschreven en beperkt. Hierbij werd rekening gehouden met bepaalde particuliere belangen die bescherming behoeven, alsook met het algemeen belang. Er is een motivatieplicht wanneer de bevoegde autoriteit een verzoek om inlichtingen afwijst.

Artikel 25

De bevoegde autoriteit mag niet weigeren inlichtingen door te geven omdat zij hier zelf geen eigen belang bij heeft, noch omdat de inlichtingen berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of omdat de inlichtingen betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.

Zonder dat hij zich op het bankgeheim mag beroepen, kan het bevoegde personeelslid weigeren de gevraagde inlichtingen toe te zenden indien aan elk van volgende voorwaarden is voldaan:

- de gevraagde inlichtingen hebben betrekking op belastbare tijdperken vóór 1 januari 2011;
- de toezending van de inlichtingen had geweigerd kunnen worden op grond van artikel 8, 1°, van de richtlijn 77/799/EG van de Raad van 19 december 1977 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten op het gebied van de directe belastingen indien daarom was verzocht vóór 11 maart 2011. Artikel 8, 1°, van richtlijn 77/799/EG luidt als volgt: “De bepalingen van deze richtlijn verplichten niet tot het instellen van een onderzoek of het verstrekken van inlichtingen wanneer de wetgeving of de administratieve praktijk van de Lid-Staat die de inlichtingen zou moeten verstrekken de bevoegde autoriteit niet toestaat voor eigen doeleinden een zodanig onderzoek in te stellen of zodanige inlichtingen in te winnen of te gebruiken.”.

Afdeling 3. Verder reikende samenwerking

Artikel 26

Dit artikel introduceert het beginsel van de meest begunstigde natie, op grond waarvan een lidstaat een andere lidstaat medewerking moet verlenen onder dezelfde voorwaarden als die welke hij ten aanzien van een derde land toepast. Wanneer de Vlaamse overheid met een derde land een samenwerking heeft aangegaan die verder reikt dan de bij dit decreet geregelde administratieve samenwerking, dan kan hij die niet weigeren aan lidstaten van de Europese Unie die ook dergelijke verdergaande samenwerking willen aangaan.

Afdeling 4. Standaardformulieren, geautomatiseerde formaten en het CCN-netwerk

Artikel 27

Een belangrijke vernieuwing ten aanzien van de vorige regeling inzake administratieve samenwerking is het gebruik van gestandaardiseerde formulieren en een standaardformaat. Een algemene verplichting om verzoeken en documenten in digitale vorm (en via een elektronisch netwerk) te doen toekomen, moet een snellere en vlottere administratieve samenwerking mogelijk maken.

De gestandaardiseerde formulieren zijn volledig geautomatiseerd en beschikbaar in alle talen van de Europese Unie. Deze maken het bijvoorbeeld mogelijk dat een verzoek om inlichtingen dat door de verzoekende autoriteit in haar eigen landstaal werd opgemaakt, door de aangezochte autoriteit in haar eigen landstaal gelezen kan worden. De automatische inlichtingenuitwisseling gebeurt in een geautomatiseerd standaardformaat dat gebaseerd is op het bestaande geautomatiseerde formaat bij toepassing van artikel 9 van de richtlijn 2003/48/EG. Het betreft hier een XML-formaat met een XSD-schema, 'Direct-TaxMessage' genaamd.

Artikel 28

De inlichtingen die in het kader van dit decreet worden verstrekt, zullen zover mogelijk langs elektronische weg, via het gemeenschappelijk netwerk voor beveiligde communicatie, CCN-netwerk (Common Communication Network), worden verzonden.

Afdeling 5. Taal van het verzoek

Artikel 29

Dit artikel voorziet dat de verzoeken om samenwerking en de bijgevoegde bescheiden in elke door de aangezochte en verzoekende autoriteit overeengekomen taal kunnen worden opgesteld. De bevoegde autoriteit kan de verzoekende autoriteit slechts in bijzondere gevallen en op gemotiveerde wijze verzoeken om een vertaling van die documenten.

Hoofdstuk 5. Uitwisseling van inlichtingen met derde landen

Artikel 30

Dit artikel regelt de uitwisseling van inlichtingen met derde landen. In het eerste lid worden de intra-uniale doorgeefmogelijkheden geregeld. Wanneer de bevoegde autoriteit inlichtingen heeft ontvangen van een derde land, kan ze die enkel delen met de buitenlandse autoriteit van een lidstaat indien dit is toegestaan krachtens een overeenkomst met dat derde land.

Het tweede lid heeft betrekking op de omgekeerde situatie, waarbij de bevoegde autoriteit inlichtingen heeft ontvangen van de buitenlandse autoriteit van een lidstaat en ze die wil delen met een derde land. Het doorgeven van de overeenkomstig dit decreet ontvangen inlichtingen aan een derde land is enkel toegestaan indien aan beide voorgeschreven voorwaarden is voldaan.

Hoofdstuk 6. Wijzigingsbepalingen

Artikel 31

Teneinde de invorderingsambtenaren toe te laten om in het kader van hun specifieke opdracht aan bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen inlichtingen te kunnen blijven vragen betreffende hun cliënten met het oog op het vaststellen van hun vermogenstoestand, zonder de in de artikelen 322, §§2 tot 5, en 327, §3, WIB 92, vermelde voorwaarden te moeten naleven, zoals dit nu al het geval is met betrekking tot de inlichtingen die worden gevraagd bij toepassing van artikel 318, WIB 92, wordt artikel 319bis, WIB 92 aangepast. Deze aanpassing herstelt ook de analogie met de federale versie van artikel 319bis, WIB 92. Het centraal aanspreekpunt bedoeld in artikel 322, §3, WIB 92 zal overeenkomstig artikel 322, §1, WIB 92 door de ontvangers als een derde beschouwd worden.

Artikel 32

Om de Vlaamse regelgeving compatibel te maken met het bepaalde in artikel 24, tweede lid, was het nodig om het fiscale bankgeheim van artikel 318, WIB 92 op te heffen, minstens in zo verre een EU-lidstaat zich beroept op de regeling van richtlijn 2011/16/EU. De nieuwe paragrafen 2, 3 en 4 van het Vlaamse artikel 322, WIB 92 zijn analoog aan de corresponderende federale tekst. De vijfde paragraaf werd toegevoegd om te benadrukken dat de verkregen bankinlichtingen onder het beroepsgeheim van de belastingadministratie (in de zin van artikel 337, WIB 92) vallen.

Doelstelling van algemeen belang

De ontworpen paragrafen 2 tot en met 4 van artikel 322, WIB 92 beogen de correcte vestiging van de belasting die nodig is om het economisch welzijn van het land te verzekeren. Gezien de analogie met het federale artikel 322, WIB 92, kan voor de nadere verantwoording van de dwingende maatschappelijke behoefte van deze drie paragrafen verwezen worden naar de parlementaire voorbereiding bij het amendement dat aan de oorsprong lag van de invoering van de nieuwe paragrafen 2 tot en met 4 van artikel 322, WIB 92:

“Het bankgeheim in ons land is beperkt en zelfs eerder een discretieplicht. Maar als het bankgeheim geldt, kan het althans volgens een enge interpretatie van de wet, enkel in zeer strikte omstandigheden worden opgeheven. Deze strikte interpretatie staat een efficiënte fraudebestrijding in de weg.

Verder is het onmiskenbaar zo dat het Belgische bankgeheim ook internationaal steeds meer onder druk staat omdat het de internationale gegevensuitwisseling in de weg staat. Het dreigt in botsing te komen met de nieuwe, nog te ratificeren verdragen over internationale gegevensuitwisseling waarin bepaald is dat België zich niet op het bankgeheim mag beroepen om gegevens niet uit te wisselen. De afgesloten dubbelbelastingverdragen dreigen immers dode letter te worden als ook in het intern recht de wettelijke basis niet wordt gecreëerd voor gegevensopvraging bij financiële instellingen. De wetsontwerpen die tot nu toe zijn ingediend moesten telkens ad hoc een bepaling opnemen waarbij werd gesteld dat het fiscale bankgeheim wordt opgeheven voor de toepassing van het verdrag. Dergelijke verkapte bepalingen geven geen blijk van goede wetgeving en dus wordt een algemene bepaling noodzakelijk.

[...]

Het bankgeheim geldt in ons land enkel voor de inkomstenbelastingen en dan nog enkel in de onderzoek- en controlefase van het fiscale dossier van een belastingplichtige. Het geldt niet bij de afhandeling van een bezwaarschrift, noch in de invorderingsfase of bij het onbeperkte uitstel van de invordering.

In een enge interpretatie van de wet kan het bankgeheim in de onderzoek- en controlefase in de inkomstenbelastingen enkel opgeheven worden indien er bij een fiscale controle bij de bankinstelling zelf concrete elementen aan het licht komen die wijzen op het bestaan of de voorbereiding van een mechanisme van belastingontduiking bij de klant.

De parlementaire onderzoekscommissie naar de grote fiscale fraudedossiers heeft vastgesteld dat het bankgeheim zoals het op die wijze in België wordt toegepast een echt beletsel vormt voor een doeltreffende bestrijding van de fiscale fraude. Daarom heeft ze de volgende aanbeveling geformuleerd:

“De wetten en de fiscale regels die het bankgeheim in ons land regelen aanpassen uit het oogpunt van de bestrijding van fiscale fraude, teneinde het bestuur de mogelijkheid te bieden de banken te ondervragen indien het over een of meer aanwijzingen beschikt dat inkomsten niet werden aangegeven. Die aanpassing zal geschieden in de zin van de Europese regelgeving, en zal onder andere geheel of gedeeltelijk betrekking hebben op de artikelen 318, 322 en 323 van het WIB, onverminderd de toepassing van artikel 333 van het WIB (verplichting de belastingplichtige in sommige gevallen ervan in kennis te stellen dat de discretieplicht wordt opgeheven).”.

We stellen voor om nu uitvoering te geven aan die aanbevelingen door een specifieke regeling uitdrukkelijk in de wet op te nemen.”¹⁰.

De ontworpen paragrafen 2 tot en met 4 van artikel 322, WIB 92 kunnen een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven in de zin van artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden tot gevolg hebben. In het beroep tot vernietiging van de corresponderende federale paragrafen van artikel 322, WIB 92, erkende het Grondwettelijk Hof echter dat fraudebestrijding als een doelstelling van algemeen belang geldt en dat deze inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven redelijk verantwoord is¹¹.

Ten slotte is er ook een praktische reden om het bankgeheim op te heffen. Voor efficiëntere fraudebestrijding worden ook binnen België best gezamenlijke controles georganiseerd tussen de verschillende belastingadministraties die aan eenzelfde dossier werken. Het fiscale bankgeheim in de inkomstenbelastingen kan echter tot gevolg hebben dat zulke interne gegevensuitwisseling onmogelijk is. Dit zorgt voor tal van juridische problemen, met rechtsonzekerheid tot gevolg¹².

Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van deze nieuwe regeling werd duidelijk omschreven in de nieuwe paragraaf 2 van artikel 322, WIB 92. De versoepeling van het fiscale bankgeheim is in de eerste plaats bedoeld om de belastingontduiking te bestrijden. Ze kan eveneens worden toegepast wanneer de administratie zich voorneemt om de belastbare grondslag volgens artikel 341 te bepalen (dit wil zeggen volgens tekenen en indiciën waaruit een hogere graad van goedgeheid blijkt dan wat blijkt uit de aangegeven inkomsten).

Van deze aanpassing wordt verwacht dat ze na verloop van tijd niet opnieuw in de meest strikte zin wordt geïnterpreteerd. Daarom is het noodzakelijk om concreet aan te geven hoe het toepassingsgebied moet worden geïnterpreteerd en in welke gevallen er concreet een mogelijkheid is dat het bankgeheim eventueel kan worden opgeheven.

De nieuwe bepaling stelt uitdrukkelijk dat er “aanwijzingen van belastingontduiking” moeten zijn. Dit betekent dus niet dat er reeds concreet vastgestelde belastingontduiking moet zijn. Een vermoeden van belastingontduiking volstaat. De aanwijzingen moeten niet

¹⁰ *Parl.St.* Kamer 2010-11, DOC 53-1208/007, pp. 11-14.

¹¹ GwH, arrest nr. 6/2013 van 14 februari 2013 inzake onder meer het beroep tot vernietiging van de paragrafen 2 en 3 van artikel 322 WIB, zoals ingevoegd door de artikelen 55 tot 57 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (beroep ingesteld door vzw ‘Liga van belastingplichtigen’ met rolnummer 5236), punt B.7. en punt B.11.5. (p. 29 en p. 37). Aangezien de Vlaamse versie van artikel 322 WIB 92 volledig parallel is aan de federale versie, met dezelfde waarborgen en garanties, geldt hetzelfde voor de Vlaamse tekst.

¹² Zie ook *Parl.St.* Kamer 2010-11, DOC 53-1208/007, p. 13.

bewezen zijn, maar mogen ook niet berusten op wilde of vage veronderstellingen. Ze moeten voldoende geloofwaardigheid bezitten.

Zo kunnen onder meer volgende vaststellingen een aanwijzing van belastingontduiking uitmaken:

- het bezit van een bankrekening in het buitenland zonder dat de belastingplichtige dit op zijn aangifte heeft gemeld;
- belangrijke discrepantie tussen de uiterlijke tekenen van welstand of het uitgavenpatroon en de aangegeven of gekende inkomsten waarvoor de belastingplichtige geen sluitende uitleg kan geven nadat hem dat is gevraagd;
- vaststellingen dat aankopen zijn gebeurd zonder factuur of zonder een spoor ervan in de boekhouding, waaruit kan vermoed worden dat de inkomsten evenmin zijn aangegeven;
- vaststellingen van zwart werk en activiteiten op werkplaatsen die blijkbaar niet zijn aangegeven;
- inlichtingen die de administratie ontvangt en waaruit blijkt dat inkomsten niet zijn aangegeven. Deze inlichtingen kunnen afkomstig zijn uit het buitenland, uit dossiers van andere belastingplichtigen of van publieke instellingen. Ze kunnen spontaan aan de administratie zijn verstrekt of door de administratie zijn opgevraagd;
- discordantie tussen twee exemplaren van een zelfde factuur (of betalingsnota), naargelang men de factuur bij de leverancier dan wel bij de klant raadpleegt;
- discordanties tussen offertes, facturen, bestelbons, transportdocumenten enzovoort, die niet kunnen worden verantwoord;
- aanvraag van belastingvoordelen waarvoor de werken blijkbaar niet zijn uitgevoerd;
- documenten die door de werknemer zijn ondertekend en waaruit een hogere vergoeding blijkt dan door de werkgever in zijn boekhouding is opgenomen;
- belangrijke onjuistheden in bepaalde bestanddelen van een factuur (identiteit, aard van geleverd goed of dienstprestatie, volume prijs enzovoort);
- vaststelling van een hogere winstmarge op de dag van een belastingcontrole dan deze die blijkt uit de boekhouding voor de vorige belastbare tijdperken, en dit terwijl de exploitatievoorwaarden niet zijn gewijzigd;
- vaststelling waarbij de aankopen en verkopen niet corresponderen met de voorraadwijzigingen tijdens dezelfde periode;
- facturatie van leveringen of dienstprestaties die niet zijn uitgevoerd (valse facturen);
- leveringen of dienstprestaties waarvoor geen facturen kunnen worden teruggevonden in de boekhouding;
- de vaststelling dat ontvangsten in belangrijke mate ontbreken of dat er ter zake geen enkel ontvangstbewijs of controleerbaar stuk kan worden voorgelegd;
- discordanties tussen de originele en dubbels van ontvangstbewijzen;
- vaststelling dat een bankrekening vermeld staat op de documenten gebruikt in het kader van een beroepsactiviteit, maar dat die niet terug te vinden is in de boekhouding of tussen de bewijsstukken;
- niet verantwoorde discordanties tussen de aangegeven omzet voor de directe belastingen en deze voor de btw;
- niet verantwoorde discordanties tussen de loonopgaven en de geboekte lonen;
- het niet indienen van aangiftes;
- het bereiken van een zogenaamde negatieve kas;
- ...

Om bij de werkelijke doelstelling van de maatregel te blijven, namelijk het bestrijden van belastingontduiking, zijn er ook gevallen die duidelijk buiten het toepassingsgebied van de maatregel vallen. Ook dit is een niet beperkte lijst:

- schrijffouten, telfouten en materiële vergissingen;
- fouten in gezinslasten;
- het loutere feit dat een aangifte laattijdig is ingediend;

- loonfiches die niet of niet correct zijn aangegeven;
- inkomsten die weliswaar zijn aangegeven, maar onder een verkeerde rubriek werden geplaatst;
- kosten waarvoor een aftrekbeperking niet of onvoldoende werd toegepast;
- het ontbreken van voordelen van alle aard die op forfaitaire wijze worden bepaald;
- problemen met juridische interpretaties;
- ...

Waarborgen en garanties

Er werd over gewaakt dat de regeling voldoende evenwichtig werd uitgebouwd, met afdoende ingebouwde waarborgen die in alle mogelijke hypothesen de nodige garanties kunnen bieden dat niet bovenmatig afbreuk wordt gedaan aan het recht op privacy. Het is immers niet de bedoeling om de opheffing van het bankgeheim te pas en te onpas te gebruiken.

Zo werd in de redactie van deze paragrafen ook rekening gehouden met de opmerkingen die in het advies nr. 13/2010 van 31 maart 2010 dat door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) werden uitgebracht naar aanleiding van de invoering van analoge paragrafen op het federale niveau. Zo werd er in de eerste plaats, gelijktijdig met de vraag om informatie aan de financiële instellingen in een kennisgeving aan de belastingplichtige voorzien door de invoering van een aan het federale artikel 333/1, WIB 92 analoge bepaling (zie hieronder toelichting bij artikel 32 van het decreet).

In datzelfde advies stelt de CBPL ook dat “de belastingplichtige als betrokkene (...) de meest geschikte persoon lijkt om in eerste instantie te worden aangesproken door de fiscale administratie, vooraleer bijzondere onderzoeksbevoegdheden kunnen worden overwogen en uitgeoefend ten aanzien van financiële instellingen”. De commissie stelt voor om een zogenaamde ‘getrapte’ procedure in te bouwen. Dit voorstel wordt volledig gevolgd. Vooraleer er kan worden overgegaan tot het opheffen van het bankgeheim, moet er op zijn minst een onderzoek zijn bij de belastingplichtige zelf. Hij moet de kans krijgen om spontaan mee te werken aan het onderzoek en eventueel zelf de gevraagde bankgegevens kunnen verstrekken¹³.

Slechts in twee gevallen kan het personeelslid dat een onderzoek voerde bij de belastingplichtige (hierna: controle-ambtenaar) zijn afdelingshoofd verzoeken om een machtiging te verlenen om de financiële instelling te kunnen aanspreken:

- wanneer er ondanks dat onderzoek toch nog aanwijzingen van belastingontduiking zijn en dat er vermoedens rijzen dat de belastingplichtige daarover nog gegevens achterhoudt of die weigert te verschaffen. Uit zijn voorstel aan het afdelingshoofd moet duidelijk blijken welke aanwijzingen van belastingontduiking de controle-ambtenaar bezit. Er moet ook uit blijken dat de controle-ambtenaar de rekeningen heeft gevraagd, maar ze niet of niet volledig heeft verkregen ofwel dat er vermoedens zijn dat hij nog rekeningen verborgen houdt;
- wanneer dat onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 van het WIB 1992 uitwijst, hetgeen veronderstelt dat de controle-ambtenaar aan het afdelingshoofd eensluidende feitelijke elementen kan voorleggen die het mogelijk maken redelijkerwijze uit te gaan van een hogere graad van goedheid van de belastingplichtige dan wat uit zijn aangegeven inkomsten blijkt.

De toelating tot opheffing van het bankgeheim moet worden gegeven door een bevoegd personeelslid in de zin van artikel 5, 5°, van dit decreet, dat minstens de graad van afdelingshoofd heeft. Het afdelingshoofd vergewist zich eerst van het feit dat de aanwijzingen van belastingontduiking voldoende concreet zijn of dat er voldoende eensluidende feite-

¹³ Zie ook *Parl. St.* Kamer 2010-11, DOC 53-1208/007, p. 16.

lijke elementen zijn om redelijkerwijze uit te gaan van een hogere graad van gegoedheid dan wat uit de aangegeven inkomsten blijkt. Vervolgens gaat hij na of het onderzoek bij de belastingplichtige zelf voldoende ver is gevoerd en of de daarbij gevolgde procedure correct is verlopen. Slechts indien dit allemaal in orde is geeft hij een opdracht aan een ambtenaar met minstens de graad van directeur om de rekeningen en gegevens bij de bankinstelling(en) op te vragen.

Het spreekt voor zich dat de inlichtingen die aan de financiële instellingen gevraagd worden nuttig moeten zijn om het correcte bedrag van de belastbare inkomsten te bepalen.

Uniek aanspreekpunt (§3)¹⁴

Bij het opheffen van het bankgeheim kan het gebeuren dat de belastinginspecteur al kennis heeft van de rekeningnummers. Wanneer hij de machtiging van het afdelingshoofd heeft verkregen, weet hij al welke bank hij kan aanschrijven om de inlichtingen in te zamelen. Maar meestal is het echter zo dat er juist verborgen rekeningen zijn of dat iedere medewerking daarover door de belastingplichtige wordt geweigerd. Het opheffen van het bankgeheim kan dan maar tot resultaat leiden als de belastingadministratie die rekeningnummer(s) van die verborgen rekeningen ook snel en vlot aan de weet kan komen.

In België zijn er een kleine 200 financiële instellingen actief. Het is niet steeds eenvoudig om kennis te krijgen van de verschillende rekeningen die een belastingplichtige bij verschillende instellingen aanhoudt. Het kan evenmin de bedoeling zijn dat bij een onderzoek steeds alle banken worden aangeschreven. Dit zou al een enorme rompslomp met zich meebrengen. Het zou ook een enorm probleem creëren op het vlak van privacy. Indien een belastingplichtige bijvoorbeeld klant is bij twee banken, dan is het omwille van privacy-regels onaanvaardbaar dat ook de andere 198 banken kennis krijgen van het feit dat die betrokken persoon mogelijk problemen heeft met de belastingadministratie.

Om die redenen achtte de federale wetgever het nodig om een uniek elektronisch aanspreekpunt voor de hele sector uit te bouwen dat erin slaagt op korte termijn inzicht te geven waar bepaalde gegevens kunnen worden opgevraagd. Om dit aanspreekpunt zowel af te schermen van de FOD Financiën als van de banken, werd ervoor geopteerd om het te plaatsen bij de Nationale Bank van België. De financiële instellingen stockeren de identiteit en de rekeningnummers van hun klanten in het centrale aanspreekpunt, waardoor een zekere mate van vertrouwelijkheid kan worden gewaarborgd met betrekking tot de bekritiseerde onderzoeksmaatregel. Dit aanspreekpunt mag geen andere gegevens verkrijgen of bewaren. Het uitwerken van de exacte procedure voor het overmaken van de gegevens dient uitgewerkt te worden in een bij ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Wanneer het afdelingshoofd op basis van het verslag van de controle-ambtenaar heeft vastgesteld dat er voldoende aanwijzingen van belastingontduiking zijn, kan hij beslissen om het centrale aanspreekpunt te raadplegen om de ontbrekende rekeningnummers op te vragen. De belastingadministratie is geenszins verplicht om zich tot het centraal aanspreekpunt te richten. Indien het aanspreekpunt wordt aangesproken, heeft het geen appreciatiebevoegdheid over de vraag tot mededeling van de rekeningnummers. In voorkomend geval stelt het afdelingshoofd die gegevens ter beschikking van de gemandateerde directeur. In combinatie met de procedure zoals beschreven in paragraaf 2, kan deze eerst het onderzoek naar die rekeningen verderzetten bij de belastingplichtige. Indien deze laatste dan nog de rekeningen verborgen houdt of deze weigert te verschaffen, dan kan hij zich, mits een nieuwe machtiging van het afdelingshoofd, rechtstreeks tot de financiële instelling wenden.

¹⁴ Zie ook *Parl. St. Kamer* 2010-11, DOC 53-1208/007, pp. 16-17.

Internationale gegevensuitwisseling (§4)¹⁵

In paragraaf 4 worden de gevallen behandeld waarbij de inlichtingen worden gevraagd door een buitenlandse Staat, ofwel in uitvoering van artikel 9 van dit decreet, ofwel ingevolge de uitvoering van een dubbelbelastingverdrag. De vraag van het buitenland wordt beschouwd als een voldoende aanwijzing die onder het toepassingsgebied valt. Indien de administratie dus een dergelijk verzoek ontvangt, is het aan het afdelingshoofd om een beslissing te nemen door een directeur te mandateren de gegevens op te vragen en/of om zelf bij het centrale aanspreekpunt na te gaan over welke rekeningnummers het kan gaan.

Geheimhoudingsplicht (§5)

De vijfde paragraaf geeft expliciet aan dat de bankinlichtingen waarover de administratie uit hoofde van dit artikel beschikt, onder de geheimhoudingsplicht vallen en de bescherming genieten waarin artikel 337 van het WIB 1992 voorziet met betrekking tot soortgelijke inlichtingen. Dit is een belangrijke waarborg om te verhinderen dat de inbreuk op het privéleven en het gezinsleven buitenmatig zou worden¹⁶.

Artikel 33

Aan 327, §3, lid 2, van het WIB 1992 wordt een verwijzing toegevoegd naar de nieuwe paragrafen 2 tot en met 5 van artikel 322.

Artikel 34

Dit artikel regelt de informatieplicht van de administratie¹⁷. De rechten van de belastingplichtige worden gevrijwaard omdat hij door de administratie in kennis wordt gesteld van de aanwijzingen waarover zij beschikt. Die kennisgeving gebeurt op hetzelfde ogenblik als dat waarop de inlichtingen worden gevraagd bij de bankinstelling¹⁸. Een vroegere kennisgeving is dan immers niet meer nodig. De belastingplichtige heeft tijdens het onderzoek voldoende de mogelijkheid gekregen om mee te werken. Het feit dat uiteindelijk een bankonderzoek wordt ingesteld is louter te wijten aan het feit dat hij tijdens het onderzoek zijn medewerking weigerde of op zijn minst niet volledig heeft verleend.

Artikel 333bis, §1, tweede lid, van het WIB 1992 bepaalt dat, als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn, de belastingadministratie rechtstreeks inlichtingen mag inwinnen bij de financiële instelling en dat de kennisgeving van de redenen die de vraag om inlichtingen gericht aan die instelling verantwoorden, dan ook kan gebeuren na het opvragen van de inlichtingen bij de bankinstelling. De kennisgeving moet wel worden verstuurd binnen dertig dagen na het verzenden van die vraag. Volgens het Grondwettelijk Hof moet de zinsnede “als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn” in het kader van het inwinnen van inlichtingen bij een financiële inrichting worden geïnterpreteerd in die zin dat die mogelijkheid slechts is verantwoord wanneer er “aanwijzingen zijn dat een belastingplichtige de intentie heeft om zich onvermogen te maken”¹⁹. Wanneer er aanwijzingen zijn dat een belastingplichtige de intentie heeft om zich onvermogen te maken, zou de strijd tegen de

¹⁵ Zie ook *Parl. St. Kamer* 2010-11, DOC 53-1208/007, p. 17.

¹⁶ GwH, arrest nr. 6/2013 van 14 februari 2013 inzake onder meer het beroep tot vernietiging van de paragrafen 2 en 3 van artikel 322 WIB, zoals ingevoegd door de artikelen 55 tot 57 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (beroep ingesteld door vzw ‘Liga van belastingplichtigen’ - rolnummer 5236), punt 21.2.

¹⁷ Zie ook *Parl. St. Kamer* 2010-11, DOC 53-1208/007, p. 18.

¹⁸ Dit is conform het voorstel van de BCPL in het advies nr. 13/2010 van 31 maart 2010 (zie hierboven).

¹⁹ GwH, arrest nr. 6/2013 van 14 februari 2013 inzake onder meer het beroep tot vernietiging van de paragrafen 2 en 3 van artikel 322 WIB, zoals ingevoegd door de artikelen 55 tot 57 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (beroep ingesteld door vzw ‘Liga van belastingplichtigen’ - rolnummer 5236), punt B.11.5.

fraude immers compleet falen indien die belastingplichtige ruim de kans wordt gegeven om frauduleus opgebouwde vermogens te doen verdwijnen vooraleer de administratie een vordering zou kunnen instellen. Daarom mag de kennisgeving dan post factum gebeuren, ten laatste dertig dagen na de vraag om inlichtingen aan de bankinstelling.

Ten slotte achten we het ook nuttig dat de Vlaamse Belastingdienst over deze bijzondere procedure rapporteert. Het rapport wordt gericht aan de minister van Financiën en het wordt openbaar gemaakt.

Artikel 35

Dit artikel vervangt artikel 338, WIB 92, dat de omzetting vormde van de richtlijn 77/799/EEG van de Raad van 19 december 1977 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het gebied van de directe belastingen en heffingen op verzekeringspremies.

Artikel 36

Om de Vlaamse regelgeving compatibel te maken met het bepaalde in artikel 24, tweede lid, diende ook in het Wetboek van de met Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen (WIGB) een verwijzing te worden opgenomen naar artikel 322 WIB 92.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Artikel 37

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet. De bepalingen van dit decreet zullen in werking treden op de dag na publicatie van het decreet in het Belgisch Staatsblad. Langer uitstel van inwerkingtreding is niet aangewezen, aangezien de omzettingstermijn al op 1 januari 2013 verstreken is en de Europese Commissie op 31 januari 2013 al een inbreukprocedure opstartte wegens laattijdige omzetting.

Overeenkomstig artikel 29, (1), tweede lid, van de richtlijn, treedt het artikel met betrekking tot de verplichte automatische gegevensuitwisseling (artikel 11 van het decreet) evenwel pas in werking op 1 januari 2015 en vindt het voor het eerst toepassing op gegevens en inlichtingen die betrekking hebben op tijdstippen die zijn gelegen of belastingtijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 2014.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet op 16 november 2012 en gelastte de minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen om het advies in te winnen van de strategische adviesraden en de Raad van State.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV)

In zijn advies van 3 december 2012 (advies nr. 2012/32) gaf de Raad aan dat de interne taakverdeling van de Vlaamse diensten en het concept 'centraal verbindingsbureau' niet echt duidelijk zijn. De praktische implementatie van het centraal verbindingsbureau en interne taakverdeling binnen de Vlaamse overheid zullen echter nog worden uitgewerkt en verduidelijkt in respectievelijk een samenwerkingsakkoord en een uitvoeringsbesluit.

3. Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

In een schrijven van 19 december 2012 gaf de SERV aan dat hij geen bemerkingen had vanuit sociaal-economisch perspectief.

4. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht zijn advies uit op 4 februari 2013 (advies nr. 52.632/3). De opmerkingen van de Raad van State hadden in hoofdzaak betrekking op volgende punten:

- a) om tot een correcte omzetting van de richtlijn te komen is het vereist dat het decreet ook betrekking heeft op gemeenschapsaangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is;
- b) in het voorontwerp van decreet wordt met de omschrijving ‘bevoegde autoriteit’ iets anders bedoeld dan in de richtlijn, namelijk de bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in plaats van de bevoegde autoriteit voor België als geheel. Dit wekt verwarring en werkt rechtsonzekerheid in de hand;
- c) gelet op de onderscheiden bevoegdheden van de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten inzake belastingen, zullen zowel de bevoegde autoriteit als het centraal verbindingsbureau een aan die overheden gemeenschappelijke instantie moeten zijn. Een geëigend middel om zulke instantie op te richten is het sluiten van een samenwerkingsakkoord met toepassing van artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980;
- d) aangezien de federale overheid voor bepaalde categorieën van inlichtingen niet het best geplaatst is om de inlichtingen bedoeld in de richtlijn automatisch uit te wisselen, valt niet meteen in te zien waarom het Vlaamse Gewest ter zake niet in een eigen regeling zou moeten voorzien;
- e) waar het volstaat om in de richtlijn heel in het algemeen te bepalen dat de verstrekte inlichtingen vallen onder de geheimhoudingsplicht en de privacybescherming genieten waarin het nationale recht van de ontvangende lidstaat met betrekking tot soortgelijke inlichtingen voorziet, moet dit in het omzettingsdecreet met voldoende precisie worden bepaald. Dit klemmt des te meer daar de schending van die regels strafrechtelijk sanctioneerbaar moet kunnen zijn, en derhalve het wettigheidsbeginsel in strafzaken moet worden gerespecteerd;
- f) de ontworpen paragrafen 2 tot en met 4 van artikel 322, WIB 92 met betrekking tot de opheffing van het bankgeheim vormen een inmenging in het privéleven en het gezinsleven. Om aanvaardbaar te zijn vanuit het oogpunt van de grondrechten, is in de eerste plaats een meer uitgewerkte verantwoording in de memorie van toelichting noodzakelijk, maar zal daarnaast ook moeten worden gezorgd dat de regeling meer waarborgen bevat om misbruiken te kunnen vermijden. De Raad denkt hierbij voornamelijk aan het invoeren van een getrapt systeem, waarbij toestemming moet worden verleend door een specifiek daartoe aangewezen ambtenaar of commissie, en het wettelijk verplichten van de kennisgeving aan de belastingplichtige, gelijktijdig met de vraag om inlichtingen aan de bank;
- g) de retroactieve inwerkingtreding van de nieuwe regeling (met ingang van 1 januari 2013) kan – gelet op de inhoud van sommige bepalingen – niet worden aanvaard.

De Vlaamse Regering antwoordt als volgt op dit advies van de Raad van State:

- a) artikel 1 van het ontwerp werd aangepast opdat het decreet wordt beschouwd als een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid;
- b) de definitie van ‘bevoegde autoriteit’ werd aangepast opdat deze overeenstemt met de definitie van de richtlijn. De definitie luidt nu als volgt: “de door België als zodanig aangewezen autoriteit. Het centraal verbindingsbureau, de Vlaamse verbindingdiensten en de Vlaamse bevoegde personeelsleden worden eveneens als bevoegde autoriteit bij delegatie beschouwd”;
- c) het is de bedoeling dat de aanwijzing van de bevoegde autoriteit – net als die van het centraal verbindingsbureau – bij samenwerkingsakkoord wordt geregeld;
- d) er werd een Vlaamse regeling voor de automatische uitwisseling van inlichtingen ingevoegd in artikel 11 van het ontwerp van decreet;
- e) in het omzettingsdecreet werd met precisie bepaald welke wettelijke regelingen inzake de geheimhoudingsplicht en de privacybescherming precies van toepassing zijn. Het

- gaat respectievelijk om artikel 337, WIB 92, zoals geldend voor de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;
- f) de ontworpen paragrafen 2 tot en met 4 van artikel 322, WIB 92 met betrekking tot de opheffing van het bankgeheim werden meer in lijn gebracht met de federale tekst. Er werden afdoende waarborgen ingebouwd die in alle mogelijke hypothesen de nodige garanties kunnen bieden dat niet bovenmatig afbreuk wordt gedaan aan het recht op privacy. In navolging van het advies van de Raad werd voorzien in enkele extra waarborgen, zoals een getrapt systeem, waarbij toestemming moet worden verleend door een specifiek daartoe aangewezen ambtenaar of commissie, en de wettelijke verplichting voor de belastingadministratie om gelijktijdig met de vraag om inlichtingen aan de bank over te gaan tot kennisgeving daarvan aan de belastingplichtige. Verder werd een vijfde paragraaf toegevoegd waarin de geheimhoudingsplicht nog eens geëxpliciteerd werd. Ten slotte motiveert de memorie van toelichting nu nader dat de inmenging in het privéleven en het gezinsleven noodzakelijk is in het licht van de dwingende maatschappelijke behoefte aan een doeltreffende bestrijding van fiscale fraude;
- g) het artikel inzake de inwerkingtreding van de nieuwe regeling werd aangepast en voorziet nu dat het decreet in werking treedt op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Langer uitstel van inwerkingtreding is niet aangewezen, aangezien de omzettingstermijn al op 1 januari 2013 verstreken is en de Europese Commissie begin februari 2013 al een inbreukprocedure opstartte wegens laattijdige omzetting. Overeenkomstig artikel 29, (1), tweede lid, van de richtlijn, treedt artikel 11 evenwel pas in werking op 1 januari 2015 en vindt het voor het eerst toepassing op gegevens en inlichtingen die betrekking hebben op tijdstippen die zijn gelegen of belastingtijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 2014.

Ook voor de legistieke en taalkundige opmerkingen werd het advies van de Raad van State steeds gevolgd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

De overeenstemmingstabel hierna laat toe om na te gaan op welke artikelen van de richtlijn administratieve samenwerking de artikelen van het decreet steunen.

Bepalingen van het decreet	Bepalingen van de richtlijn
Art. 1	Nihil/
Art. 2	Nihil/
Art. 3, §1, eerste lid	Art. 1 (1)
Art. 3, §1, tweede lid	Art. 1 (2)
Art. 3, §2	Art. 1 (3)
Art. 4, lid 1	Art. 2 (1)
Art. 4, lid 2	Art. 2 (3)
Art. 4, lid 3	Art. 2 (4)
Art. 5, enig lid, 1°	Nihil/
Art. 5, enig lid, 2°	Art. 3 (1)
Art. 5, enig lid, 3°	Art. 3 (2)
Art. 5, enig lid, 4°	Art. 3 (3)
Art. 5, enig lid, 5°	Art. 3 (4) en 4 (5)
Art. 5, enig lid, 6°	Nihil/
Art. 5, enig lid, 7°	Art. 3 (5)
Art. 5, enig lid, 8°	Art. 3 (6)
Art. 5, enig lid, 9°	Art. 3 (7)
Art. 5, enig lid, 10°	Art. 3 (8)
Art. 5, enig lid, 11°	Art. 3 (9)
Art. 5, enig lid, 12°	Art. 3 (10)
Art. 5, enig lid, 13°	Art. 3 (12)
Art. 5, enig lid, 14°	Art. 3 (11)
Nihil/	Art. 4 (1) - (5)
Art. 6	Art. 4 (6)
Art. 7	Art. 4 (7)
Art. 8, lid 1	Art. 5
Art. 8, lid 2	Art. 6 (2)
Art. 9, lid 1	Art. 5
Art. 9, lid 2	Art. 6 (1)
Art. 9, lid 3	Art. 6 (2)
Art. 9, lid 4	Art. 6 (3)
Art. 9, lid 5	Art. 6 (4)
Art. 10, §1, eerste lid	Art. 7 (1)
Art. 10, §1, tweede lid	Art. 7 (2)
Art. 10, §2	Art. 7 (3)
Art. 10, §3	Art. 7 (4)
Art. 10, §4	Art. 7 (5)
Art. 10, §5	Art. 7 (6)
Art. 11	Art. 8 (1) en (6)
Nihil/	Art. 8 (2) - (5) en (7) - (8)
Art. 12, lid 1	Art. 9 (1)
Art. 12, lid 2	Art. 9 (2)
Art. 12, lid 3	Art. 10 (1)
Art. 13	Art. 10 (2)
Art. 14	Art. 11 (1)
Art. 15, §1	Art. 11 (1)
Art. 15, §2	Art. 11 (2)

Art. 15, §3	Art. 11 (3)
Art. 16	Art. 12
Art. 17, lid 1	Art. 13 (1)
Art. 17, lid 2	Art. 13 (2)
Art. 17, lid 3	Art. 13 (4)
Art. 18, lid 1	Art. 13 (1)
Art. 18, lid 2	Art. 13 (3)
Art. 19	Art. 14 (1) en (2)
Art. 20	Art. 14 (1)
Art. 21, §1	Art. 16 (1)
Art. 21, §2, eerste lid	Art. 16 (1)
Art. 21, §2, tweede lid	Art. 16 (2)
Art. 21, §2, derde lid	Art. 16 (4)
Art. 21, §3	Art. 16 (3)
Art. 21, §4	Art. 16 (5)
Art. 22, lid 1	Art. 16 (2)
Art. 22, lid 2	Art. 16 (3)
Art. 22, lid 3	Art. 16 (4)
Art. 23	Art. 17 (1)
Art. 24, lid 1	Art. 17 (2)
Art. 24, lid 2	Art. 17 (3) en (4)
Art. 24, lid 3	Art. 17 (5)
Art. 25, lid 1	Art. 18 (1)
Art. 25, lid 2	Art. 18 (2)
Art. 25, lid 3	Art. 18 (3)
Art. 26	Art. 19
Art. 27, §1	Art. 20 (1)
Art. 27, §2	Art. 20 (2)
Art. 27, §3	Art. 20 (3)
Art. 27, §4	Art. 20 (4)
Art. 28	Art. 21 (1) en art. 3 (13)
Nihil/	Art. 21 (2)
Nihil/	Art. 21 (3)
Art. 29	Art. 21 (4)
Nihil/	Art. 22
Nihil/	Art. 23
Art. 30, lid 1	Art. 24 (1)
Art. 30, lid 2	Art. 24 (2)
Art. 31	Nihil/
Art. 32	(zie art. 18 (2))
Art. 33	Nihil/
Art. 34	Nihil/
Nihil/	Art. 25
Nihil/	Art. 26
Nihil/	Art. 27
Art. 35	(zie art. 28)
Art. 36	Nihil/
Art. 37	(zie art. 29)
Nihil/	Art. 30
Nihil/	Art. 31

Om verschillende redenen is het niet nuttig gebleken om sommige artikelen van richtlijn 2011/16 van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/779/EEG op te nemen in het omzettingsdecreet. Het betreft met name de artikelen 4 (1) - (4), 8 (2) - (5) en (7) - (8), 21 (2) & (3), 22, 23, 25, 26, 27, 30 en 31.

I

(Wetgevingshandelingen)

RICHTLIJNEN

RICHTLIJN 2011/16/EU VAN DE RAAD

van 15 februari 2011

betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 113 en 115,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In dit tijdperk van globalisering moeten de lidstaten steeds vaker een beroep doen op wederzijdse bijstand bij belastingheffing. De mobiliteit van de belastingplichtigen, het aantal grensoverschrijdende transacties en de internationalisering van de financiële instrumenten hebben een hoge vlucht genomen, waardoor het voor de lidstaten steeds moeilijker wordt de juiste belastinggrondslag te bepalen. Dit belemmert de goede werking van de belastingstelsels en leidt tot dubbele heffing, hetgeen op zich al aanzet tot belastingfraude en belastingontwijking, terwijl de controlebevoegdheid een nationale zaak blijft. De werking van de interne markt komt aldus in het gedrang.
- (2) Een lidstaat afzonderlijk kan bijgevolg zijn eigen belastingstelsel, met name wat de directe belastingen betreft, niet meer beheren zonder inlichtingen van andere lidstaten. Teneinde de negatieve gevolgen van deze ontwikkeling tot staan te brengen, is het absoluut zaak een nieuwe administratieve samenwerking tussen de belastingdiensten van de lidstaten op te zetten. Er is behoefte aan

instrumenten die voor alle lidstaten in dezelfde regels, rechten en verplichtingen voorzien en aldus onderling vertrouwen kunnen wekken.

- (3) Daarom moet er een volledig nieuwe aanpak komen, op basis van een nieuwe tekst die de lidstaten de bevoegdheid te verlenen tot een efficiënte samenwerking op internationaal niveau om de negatieve gevolgen van een almaar toenemende globalisering voor de interne markt te ondervangen.
- (4) In deze context biedt de vigerende Richtlijn 77/799/EEG van de Raad van 19 december 1977 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het gebied van de directe belastingen en heffingen op verzekeringspremies ⁽³⁾ niet langer de passende middelen. De grote tekortkomingen van deze richtlijn zijn aan de orde gesteld in het verslag van 22 mei 2000 van de ad hoc-raadsgroep fraudebestrijding en meer recentelijk in de mededeling van de Commissie van 27 september 2004 inzake het voorkomen en bestrijden van financiële wanpraktijken van ondernemingen en de mededeling van de Commissie van 31 mei 2006 over de noodzaak om een gecoördineerde strategie te ontwikkelen ter verbetering van de bestrijding van belastingfraude.
- (5) Richtlijn 77/799/EEG is, ook in haar gewijzigde vorm, geschreven in een context die niet aan de huidige eisen van de interne markt beantwoordt. Richtlijn 77/799/EEG kan niet meer voldoen aan de nieuwe eisen die aan de administratieve samenwerking worden gesteld.
- (6) Gelet op het aantal en het belang van de aanpassingen die moeten worden doorgevoerd, zou een loutere wijziging van Richtlijn 77/799/EEG niet volstaan om de hoger omschreven doelstellingen te verwezenlijken. Daarom moet Richtlijn 77/799/EEG worden ingetrokken en door een nieuwe wettekst worden vervangen. Deze tekst moet van toepassing zijn op de directe en de indirecte belastingen die nog niet onder andere uniale wetgeving vallen. In dit verband wordt deze nieuwe richtlijn geacht het passende instrument voor een doeltreffende administratieve samenwerking te zijn.

⁽¹⁾ Advies van 10 februari 2010 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Advies van 16 juli 2009 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽³⁾ PB L 336 van 27.12.1977, blz. 15.

- (7) Deze richtlijn bouwt voort op de verwezenlijkingen van Richtlijn 77/799/EEG, maar voorziet waar nodig in duidelijker en preciezer voorschriften voor de administratieve samenwerking tussen de lidstaten, teneinde de werkingssfeer van deze samenwerking te verruimen, meer bepaald wat de uitwisseling van inlichtingen betreft. Duidelijker voorschriften moeten het met name ook mogelijk maken alle natuurlijke en rechtspersonen in de Unie te bestrijken, rekening gehouden met het steeds bredere scala aan wettelijke regelingen, waaronder niet alleen traditionele constructies zoals trusts, stichtingen en beleggingsfondsen, maar ook nieuwe instrumenten waarvan belastingbetalers in de lidstaten zich zouden kunnen bedienen.
- (8) De contacten tussen de lokale of nationale bureaus die met de administratieve samenwerking zijn belast, moet directer verlopen, waarbij communicatie tussen de centrale verbindingsbureaus de regel dient te zijn. Het ontbreken van directe contacten leidt tot inefficiëntie, onderbenutting van de regelingen voor administratieve samenwerking en vertraging bij het doorgeven van inlichtingen. Er dient derhalve te worden voorzien in directere contacten, om de samenwerking efficiënter en sneller te doen verlopen. De toedeling van bevoegdheden aan de verbindingsdiensten moet door de nationale wetgever worden geregeld.
- (9) De lidstaten moeten op verzoek van een andere lidstaat inlichtingen uitwisselen over welbepaalde zaken en het onderzoek verrichten dat noodzakelijk is om dergelijke inlichtingen te kunnen verkrijgen. Doel van het criterium „verwacht belang” is te voorzien in een zo ruim mogelijke uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied en tegelijkertijd te verduidelijken dat de lidstaten niet vrijelijk fishing expeditions kunnen verrichten of om inlichtingen kunnen verzoeken die waarschijnlijk niet relevant zijn voor de belastingaangelegenheden van een bepaalde belastingplichtige. Hoewel artikel 20 van deze richtlijn procedurele vereisten bevat, moeten deze bepalingen ruim worden geïnterpreteerd om de effectieve uitwisseling van inlichtingen niet te belemmeren.
- (10) Het besef leeft dat verplichte, niet aan voorwaarden gebonden automatische uitwisseling van inlichtingen het meest doeltreffende middel is om een correcte vaststelling van de belastingsschuld in grensoverschrijdende gevallen te bevorderen en fraude te bestrijden. Daartoe moet een stapsgewijze methode worden gevolgd, te beginnen met de automatische uitwisseling van beschikbare inlichtingen betreffende vijf categorieën, waarna de desbetreffende bepalingen, na een verslag van de Commissie, worden getoetst.
- (11) Ook het eigenaarschap van inlichtingen tussen de lidstaten moet geïntensiverd en gestimuleerd worden.
- (12) Er dienen termijnen voor het verstrekken van inlichtingen op grond van deze richtlijn te worden vastgesteld met het oog op een tijdige en derhalve effectieve inlichtingenuitwisseling.
- (13) Het is belangrijk dat ambtenaren van de belastingdienst van een lidstaat aanwezig kunnen zijn op het grondgebied van een andere lidstaat.
- (14) De belastingssituatie van een of meer in verschillende lidstaten gevestigde belastingplichtigen is vaak van gezamenlijk of complementair belang. Daarom moet de mogelijkheid gecreëerd worden dat twee of meer lidstaten met wederzijdse instemming en op vrijwillige basis bij de personen in kwestie gelijktijdige controles uitvoeren.
- (15) Gezien het in bepaalde lidstaten bestaande wettelijke vereiste een belastingbetaler in kennis te stellen van besluiten of akten met betrekking tot zijn belastingplicht, en de daarmee samenhangende problemen voor belastingdiensten, onder meer indien de belastingbetaler naar een andere lidstaat verhuisd is, is het in die omstandigheden wenselijk dat de belastingdiensten de medewerking kunnen inroepen van de bevoegde autoriteiten in de lidstaat waarheen de belastingbetaler verhuisd is.
- (16) Terugmelding betreffende verstrekte inlichtingen zal de administratieve samenwerking tussen de lidstaten stimuleren.
- (17) Samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie is noodzakelijk om de samenwerkingsprocedures doorlopend te kunnen bestuderen en ervaringen en de beste praktijken met elkaar te kunnen delen.
- (18) Het is van belang dat, met het oog op een efficiënte administratieve samenwerking, de krachtens deze richtlijn verkregen inlichtingen en bescheiden in de ontvangende lidstaat, met inachtneming van de in deze richtlijn opgenomen beperkingen, ook voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt. Het is voorts belangrijk dat de lidstaten deze inlichtingen onder bepaalde voorwaarden aan een derde land kunnen doorgeven.
- (19) De gevallen waarin een aangezochte lidstaat het verstrekken van inlichtingen kan weigeren, moeten duidelijk omschreven en beperkt worden, rekening gehouden met bepaalde particuliere belangen die bescherming behoeven, alsook met het algemeen belang.
- (20) Een lidstaat zou evenwel niet mogen weigeren inlichtingen door te geven omdat hij hier geen nationaal belang bij heeft, omdat de inlichtingen berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of omdat de inlichtingen betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.
- (21) Deze richtlijn bevat minimumvoorschriften en mag derhalve geen afbreuk doen aan het recht van de lidstaten om een verdergaande samenwerking met andere lidstaten aan te gaan overeenkomstig hun nationale wetgeving of in het kader van met andere lidstaten gesloten bilaterale of multilaterale overeenkomsten.

- (22) Er moet voorts duidelijk worden gemaakt dat de lidstaat die een derde land verder reikende samenwerking verleent dan die waarin deze richtlijn voorziet, deze samenwerking niet kan weigeren aan andere lidstaten welke ze willen aangaan.
- (23) De uitwisseling van inlichtingen dient te geschieden via gestandaardiseerde formulieren, formats en communicatiekanalen.
- (24) De doeltreffendheid van de administratieve samenwerking moet worden geëvalueerd, met name op basis van statistieken.
- (25) De maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾.
- (26) Overeenkomstig punt 34 van het Interinstitutioneel Akkoord „Beter wetgeven” worden de lidstaten ertoe aangespoord voor zichzelf en in het belang van de Unie hun eigen tabellen op te stellen, die voor zover mogelijk het verband weergeven tussen de richtlijnen en de omzettingmaatregelen, en deze openbaar te maken.
- (27) Elke uitwisseling van inlichtingen in de zin van deze richtlijn is onderworpen aan de bepalingen tot uitvoering van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽²⁾ en aan Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽³⁾. Er dient evenwel te worden overwogen de reikwijdte te beperken van bepaalde rechten en verplichtingen die zijn neergelegd in Richtlijn 95/46/EG, teneinde de in artikel 13, lid 1, onder e), van die richtlijn bedoelde belangen te vrijwaren. Deze beperkingen zijn noodzakelijk en proportioneel gelet op de potentiële inkomstderving voor de lidstaten en het cruciale belang van onder deze richtlijn vallende gegevens voor een efficiënte fraudebestrijding.
- (28) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn erkend.
- (29) Daar de doelstelling van deze richtlijn, namelijk een doeltreffende administratieve samenwerking tussen de lidstaten om de negatieve gevolgen van de toenemende glo-

balisering voor de interne markt te ondervangen, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve wegens de vereiste uniformiteit en doeltreffendheid beter op uniaal niveau kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

1. Deze richtlijn legt de voorschriften en procedures vast voor de onderlinge samenwerking van de lidstaten met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de nationale wetgeving van de lidstaten met betrekking tot de in artikel 2 bedoelde belastingen.

2. Deze richtlijn legt tevens de bepalingen vast voor de elektronische uitwisseling van de in lid 1 bedoelde inlichtingen, alsook de voorschriften en procedures voor de samenwerking van de lidstaten en de Commissie op het gebied van coördinatie en evaluatie.

3. Deze richtlijn laat de toepassing in de lidstaten van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet. Zij laat eveneens onverlet de verplichtingen van de lidstaten inzake ruimere administratieve samenwerking, welke voortvloeien uit andere rechtsinstrumenten, waaronder bilaterale en multilaterale overeenkomsten.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op elke vorm van belastingen die door of namens een lidstaat of de territoriale of bestuurlijke onderdelen van een lidstaat, met inbegrip van de lokale overheden, worden geheven.

2. Onverminderd lid 1 is deze richtlijn niet van toepassing op de belasting over de toegevoegde waarde en op de douanerechten, noch op de accijnzen, die vallen onder andere uniale wetgeving inzake administratieve samenwerking tussen de lidstaten. Deze richtlijn is evenmin van toepassing op de verplichte socialezekerheidsbijdragen, te betalen aan een lidstaat of een onderdeel van een lidstaat dan wel aan een publiekrechtelijke socialezekerheidsinstelling.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽³⁾ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

3. In geen geval worden de in lid 1 bedoelde belastingen uitgelegd als omvattende:

- a) leges, bijvoorbeeld voor certificaten en andere door autoriteiten uitgereikte stukken;
- b) contractueel verschuldigde bedragen, zoals retributies voor openbare nutsvoorzieningen.

4. Deze richtlijn is van toepassing op de in lid 1 bedoelde belastingen die worden geheven op het grondgebied waarop de Verdragen overeenkomstig artikel 52 van het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is.

Artikel 3

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „bevoegde autoriteit” van een lidstaat, de door die lidstaat als zodanig aangewezen autoriteit. In het kader van deze richtlijn worden het centrale verbindingsbureau, de verbindingdiensten en de bevoegde ambtenaren beschouwd als bevoegde autoriteiten bij delegatie overeenkomstig artikel 4;
2. „centraal verbindingsbureau”, het bureau dat als zodanig is aangewezen en is belast met de primaire zorg voor de contacten met de andere lidstaten op het gebied van de administratieve samenwerking;
3. „verbindingdienst”, elk ander bureau dan het centrale verbindingsbureau dat als zodanig is aangewezen om op grond van deze richtlijn rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen;
4. „bevoegde ambtenaar”, elke ambtenaar die op grond van deze richtlijn gemachtigd is rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen;
5. „verzoekende autoriteit”, het centrale verbindingsbureau, een verbindingdienst, of elke bevoegde ambtenaar van een lidstaat die namens de bevoegde autoriteit om bijstand verzoekt;
6. „aangezochte autoriteit”, het centrale verbindingsbureau, een verbindingdienst of elke bevoegde ambtenaar van een lidstaat die namens de bevoegde autoriteit om bijstand wordt verzocht;
7. „administratief onderzoek”, alle door de lidstaten bij het vervullen van hun taken verrichte controles, onderzoeken en acties ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving;
8. „uitwisseling van inlichtingen op verzoek”, de uitwisseling van inlichtingen in antwoord op een verzoek van de ver-

zoekende lidstaat aan de aangezochte lidstaat met betrekking tot een specifiek geval;

9. „automatische uitwisseling”, de systematische verstrekking van vooraf bepaalde inlichtingen aan een andere lidstaat, zonder voorafgaand verzoek, met regelmatige, vooraf vastgestelde tussenpozen. In de context van artikel 8 betekent „beschikbare inlichtingen” inlichtingen die zich in de belastingdossiers van de inlichtingen verstreckende lidstaat bevinden en die opvraagbaar zijn overeenkomstig de procedures voor het verzamelen en verwerken van inlichtingen in die lidstaat;

10. „spontane uitwisseling”, het niet-systematisch, te eniger tijd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan een andere lidstaat;

11. „persoon”,

- a) een natuurlijk persoon;
- b) een rechtspersoon;
- c) indien de geldende wetgeving in die mogelijkheid voorziet, een vereniging van personen die bevoegd is rechtshandelingen te verrichten, maar niet de status van rechtspersoon bezit, of
- d) een andere juridische constructie, ongeacht de aard of de vorm, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die activa, met inbegrip van de daardoor gegenereerde inkomsten, bezit of beheert welke aan belastingen in de zin van deze richtlijn zijn onderworpen;

12. „langs elektronische weg”, door middel van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking — met inbegrip van digitale compressie — en gegevensopslag, met gebruikmaking van kabels, radio, optische technologie of andere elektromagnetische middelen;

13. „CCN-netwerk”, het op het gemeenschappelijke communicatienetwerk (common communication network — CCN) gebaseerde gemeenschappelijke platform dat de Unie heeft ontwikkeld voor het elektronische berichtenverkeer tussen autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van douane en belastingen.

Artikel 4

Organisatie

1. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk één maand na 11 maart 2011 mee welke de bevoegde autoriteit is in de zin van deze richtlijn, en stelt de Commissie onverwijld in kennis van elke wijziging.

De Commissie stelt de informatie beschikbaar voor de andere lidstaten en maakt de lijst van de autoriteiten van de lidstaten in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekend.

2. De bevoegde autoriteit wijst één centraal verbindingsbureau aan. Het is de taak van de bevoegde autoriteit de Commissie en de lidstaten van de aanwijzing in kennis te stellen.

Het centrale verbindingsbureau kan tevens worden aangewezen als zijnde belast met de contacten met de Commissie. Het is de taak van de bevoegde autoriteit de Commissie van de aanwijzing in kennis te stellen.

3. De bevoegde autoriteit van elke lidstaat kan verbindingsdiensten met de volgens de nationale wetgeving of het nationale beleid toegedeelde bevoegdheid aanwijzen. Het centrale verbindingsbureau houdt de lijst van de verbindingsdiensten bij en stelt deze beschikbaar voor de centrale verbindingsbureaus van de andere lidstaten en de Commissie.

4. De bevoegde autoriteit van elke lidstaat kan bevoegde ambtenaren aanwijzen. Het centrale verbindingsbureau houdt de lijst van bevoegde ambtenaren bij en stelt deze beschikbaar voor de centrale verbindingsbureaus van de andere lidstaten en de Commissie.

5. De ambtenaren die bij de administratieve samenwerking in de zin van deze richtlijn zijn betrokken, worden in elk geval geacht daartoe overeenkomstig de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde regelingen bevoegd te zijn.

6. De verbindingdienst of de bevoegde ambtenaar die een verzoek of een antwoord op een verzoek om samenwerking verzendt of ontvangt, stelt volgens de procedures van zijn lidstaat het centrale verbindingsbureau van deze lidstaat hiervan in kennis.

7. De verbindingdienst of de bevoegde ambtenaar die een verzoek om samenwerking ontvangt dat een optreden vereist buiten de hem krachtens de nationale wetgeving of het nationale beleid verleende bevoegdheid, geeft het verzoek onverwijld door aan het centrale verbindingsbureau van zijn lidstaat en stelt de verzoekende autoriteit hiervan in kennis. In dat geval gaat de in artikel 7 gestelde termijn in op de dag nadat het verzoek om samenwerking aan het centrale verbindingsbureau is doorgezonden.

HOOFDSTUK II

UITWISSELING VAN INLICHTINGEN

AFDELING I

Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

Artikel 5

Procedure voor de uitwisseling van inlichtingen op verzoek

Op verzoek van de verzoekende autoriteit, deelt de aangezochte autoriteit alle in artikel 1, lid 1, bedoelde inlichtingen die deze

in haar bezit heeft of naar aanleiding van een administratief onderzoek verkrijgt, aan de verzoekende autoriteit mee.

Artikel 6

Administratief onderzoek

1. De aangezochte autoriteit laat elk administratief onderzoek verrichten dat noodzakelijk is om de in artikel 5 bedoelde inlichtingen te kunnen verkrijgen.

2. Het in artikel 5 bedoelde verzoek kan een met redenen omkleed verzoek om een bepaald administratief onderzoek omvatten. In voorkomend geval deelt de aangezochte autoriteit de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij een administratief onderzoek niet noodzakelijk acht.

3. Voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen of het verrichten van het gevraagde administratieve onderzoek gaat de aangezochte autoriteit te werk volgens dezelfde procedures als handelende zij uit eigen beweging of op verzoek van een andere autoriteit van de eigen lidstaat.

4. Op specifiek verzoek van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit originele stukken aan de verzoekende autoriteit mee, tenzij de geldende voorschriften van de lidstaat van de aangezochte autoriteit zich hiertegen verzetten.

Artikel 7

Termijnen

1. De in artikel 5 bedoelde inlichtingen worden door de aangezochte autoriteit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangst van het verzoek verstrekt.

Indien de aangezochte autoriteit evenwel de inlichtingen al in haar bezit heeft, verstrekt zij deze binnen twee maanden.

2. In bijzondere gevallen kunnen de aangezochte en de verzoekende autoriteit andere dan de in lid 1 vastgestelde termijnen overeenkomen.

3. De ontvangst van het verzoek wordt door de aangezochte autoriteit aan de verzoekende autoriteit onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg bevestigd.

4. De aangezochte autoriteit laat in voorkomend geval, uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit weten welke tekortkomingen het verzoek vertoont en welke aanvullende achtergrondinformatie zij verlangt. De in lid 1 gestelde termijnen gaan in dit geval in op de datum waarop de aangezochte autoriteit de nodige aanvullende informatie ontvangt.

5. Indien de aangezochte autoriteit niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek kan voldoen, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee, met vermelding van de datum waarop zij denkt aan het verzoek te kunnen voldoen.

6. Indien de aangezochte autoriteit niet over de gevraagde inlichtingen beschikt en niet aan het verzoek om inlichtingen kan voldoen of het verzoek om de in artikel 17 genoemde redenen afwijst, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee.

AFDELING II

Verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen

Artikel 8

Reikwijdte en voorwaarden van de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteit van elke lidstaat verstrekt de bevoegde autoriteit van elke andere lidstaat met betrekking tot belastingtijdvakken vanaf 1 januari 2014 automatisch de inlichtingen waarover zij ten aanzien van ingezetenen van die andere lidstaat beschikt inzake de volgende specifieke inkomsten- en vermogenscategorieën, op te vatten in de zin van de nationale wetgeving van de lidstaat die de inlichtingen verstrekt:

- a) arbeidsinkomen;
- b) directiehonoraria;
- c) levensverzekeringsproducten die niet vallen onder andere uniale rechtsinstrumenten inzake de uitwisseling van inlichtingen noch onder soortgelijke voorschriften;
- d) pensioenen;
- e) eigendom van en inkomsten uit onroerend goed.

2. De lidstaten stellen de Commissie voor 1 januari 2014 in kennis van de in lid 1 vermelde categorieën ten aanzien waarvan zij over inlichtingen beschikken. Zij stellen de Commissie in kennis van latere wijzigingen dienaangaande.

3. De bevoegde autoriteit van een lidstaat kan aan de bevoegde autoriteit van elke andere lidstaat meedelen dat zij geen inlichtingen inzake de in lid 1 vermelde inkomsten- en vermogenscategorieën of inzake inkomsten en vermogens onder een minimumbedrag wenst te ontvangen. Zij stelt ook de Commissie hiervan in kennis. Een lidstaat die de Commissie niet in

kennis stelt van enige categorie ten aanzien waarvan hij over inlichtingen beschikt, kan worden geacht geen inlichtingen overeenkomstig lid 1 te willen ontvangen.

4. Voor 1 juli 2016 doen de lidstaten de Commissie jaarlijks statistieken over de omvang van de automatische uitwisseling van inlichtingen toekomen, alsook, in de mate van het mogelijke, gegevens betreffende administratieve en andere toepasselijke kosten en baten die voor belastingdiensten en derden zijn gerezen met betrekking tot de verrichte uitwisselingen, en mogelijke veranderingen.

5. Voor 1 juli 2017 presenteert de Commissie een verslag met een overzicht en een beoordeling van de ontvangen statistieken en gegevens betreffende, onder meer, de administratieve en andere relevante kosten en de baten van automatische uitwisseling van inlichtingen, alsook de daarmee samenhangende praktische aspecten. Voor zover dienstig dient de Commissie bij de Raad een voorstel in betreffende de categorieën inkomsten en vermogens en/of de in lid 1 gestelde voorwaarden, met inbegrip van de voorwaarde dat inlichtingen betreffende ingezetenen van andere lidstaten beschikbaar moeten zijn.

De Raad zal bij de behandeling van een door de Commissie ingediend voorstel beoordelen of de doeltreffendheid en de werking van de automatische uitwisseling van informatie verder moeten worden verbeterd en of deze aan een strenger criterium moeten gaan beantwoorden, teneinde erin te voorzien dat:

- a) de bevoegde autoriteit van elke lidstaat de bevoegde autoriteit van elke andere lidstaat met betrekking tot belastingtijdvakken vanaf 1 januari 2017 automatisch de inlichtingen verstrekt waarover zij ten aanzien van ingezetenen van die andere lidstaat beschikt, inzake ten minste drie van de specifieke inkomsten- en vermogenscategorieën, op te vatten in de zin van de nationale wetgeving van de lidstaat die de inlichtingen verstrekt, en
- b) de in lid 1 vermelde lijst van categorieën wordt verruimd tot dividenden, vermogenswinsten en royalty's.

6. De inlichtingen worden ten minste eenmaal per jaar verstrekt, binnen zes maanden na het verstrijken van het belastingjaar van de lidstaat in de loop waarvan de inlichtingen beschikbaar zijn gekomen.

7. De Commissie stelt, binnen de in artikel 29, lid 1, bepaalde termijnen, volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure de nadere regels betreffende de automatische uitwisseling van inlichtingen vast.

8. Lidstaten die langs bilaterale of multilaterale weg met andere lidstaten overeenkomen automatisch inlichtingen over bijkomende inkomsten- en vermogenscategorieën uit te wisselen, doen mededeling van deze overeenkomsten aan de Commissie, die ze aan de overige lidstaten ter beschikking stelt.

AFDELING III

Spontante uitwisseling van inlichtingen

Artikel 9

Reikwijdte en voorwaarden van de spontane uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteit van elke lidstaat verstrekt, in elk van de volgende gevallen, de in artikel 1, lid 1, bedoelde inlichtingen aan de bevoegde autoriteit van elke andere betrokken lidstaat:

- a) de bevoegde autoriteit van de ene lidstaat heeft redenen om aan te nemen dat in de andere lidstaat een derving van belasting bestaat;
- b) een belastingplichtige verkrijgt in de ene lidstaat een vrijstelling of vermindering van belasting die voor hem een belastingplicht of een hogere belasting in de andere lidstaat zou moeten meebrengen;
- c) transacties tussen een belastingplichtige in de ene lidstaat en een belastingplichtige in de andere lidstaat worden over een of meer andere landen geleid, op zodanige wijze dat daardoor in een van beide of in beide lidstaten een belastingbesparing kan ontstaan;
- d) de bevoegde autoriteit van een lidstaat heeft redenen om aan te nemen dat er belastingbesparing ontstaat door een kunstmatige verschuiving van winsten binnen een groep van ondernemingen;
- e) de aan de ene lidstaat door de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat verstrekte inlichtingen hebben informatie opgeleverd die voor de vaststelling van de belastingschuld in de andere lidstaat van nut kan zijn.

2. De bevoegde overheden van elke lidstaat kunnen met de bevoegde overheden van de andere lidstaten spontaan alle inlichtingen uitwisselen waarvan zij kennis hebben en die de bevoegde overheden van de andere lidstaten van nut kunnen zijn.

Artikel 10

Termijnen

1. De in artikel 9, lid 1, bedoelde inlichtingen worden door de bevoegde autoriteit zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen een maand nadat zij deze beschikbaar krijgt, aan de autoriteit van elke andere betrokken lidstaat verstrekt.

2. De ontvangst van de in artikel 9 bedoelde inlichtingen wordt door de bevoegde autoriteit onmiddellijk en in elk geval binnen zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg, aan de verstreckende bevoegde autoriteit bevestigd.

HOOFDSTUK III

ANDERE VORMEN VAN ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

AFDELING I

Aanwezigheid in de administratiekantoren en deelname aan administratief onderzoek

Artikel 11

Reikwijdte en voorwaarden

1. De verzoekende autoriteit en de aangezochte autoriteit kunnen overeenkomen dat, ter uitwisseling van de in artikel 1, lid 1, bedoelde inlichtingen, door de verzoekende autoriteit gemachtigde ambtenaren onder de door de aangezochte autoriteit gestelde voorwaarden:

- a) aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de administratieve autoriteiten van de lidstaat van de aangezochte autoriteit hun taken vervullen;
- b) aanwezig kunnen zijn bij administratief onderzoek op het grondgebied van de aangezochte lidstaat.

Indien de verlangde inlichtingen vermeld staan in bescheiden waartoe de ambtenaren van de aangezochte autoriteit toegang hebben, ontvangen de ambtenaren van de verzoekende autoriteit een afschrift van die bescheiden.

2. Voor zover het in de lidstaat van de aangezochte autoriteit wettelijk is toegestaan, kunnen, op grond van de in lid 1 bedoelde overeenkomst, de bij een administratief onderzoek aanwezige ambtenaren van de verzoekende autoriteit personen ondervragen en bescheiden onderzoeken.

Weigering door de te controleren persoon zich aan de controlemaatregelen van de ambtenaren van de verzoekende autoriteit te onderwerpen, wordt door de aangezochte autoriteit als een weigering jegens haar eigen ambtenaren aangemerkt.

3. De door de verzoekende lidstaat gemachtigde ambtenaren die overeenkomstig lid 1 in een andere lidstaat aanwezig zijn, dienen te allen tijde een schriftelijke opdracht te kunnen overleggen waaruit hun identiteit en hun officiële hoedanigheid blijken.

AFDELING II

Gelijktijdige controles

Artikel 12

Gelijktijdige controles

1. In de gevallen waarin twee of meer lidstaten overeenkomen om gelijktijdig, elk op het eigen grondgebied, bij een of meer personen te wier aanzien zij een gezamenlijk of complementair belang hebben, controles te verrichten en de aldus verkregen inlichtingen uit te wisselen, zijn de leden 2, 3 en 4 van toepassing.

2. De bevoegde autoriteit van elke lidstaat bepaalt autonoom welke personen zij voor een gelijktijdige controle wil voorstellen. Zij deelt de bevoegde autoriteit van de andere betrokken lidstaten met opgave van redenen mee welke dossiers zij voor een gelijktijdige controle voorstelt.

Zij bepaalt binnen welke termijn die controles moeten plaatsvinden.

3. De bevoegde autoriteit van elke betrokken lidstaat beslist of zij aan de gelijktijdige controles wenst deel te nemen. Zij doet de autoriteit die de controle voorstelt een bevestiging van deelname of een gemotiveerde weigering toekomen.

4. De bevoegde autoriteit van elke betrokken lidstaat wijst een vertegenwoordiger aan die wordt belast met de leiding en de coördinatie van de controle.

AFDELING III

Administratieve kennisgeving

Artikel 13

Verzoek tot kennisgeving

1. Op verzoek van de bevoegde autoriteit van een lidstaat gaat de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat, overeenkomstig de in de aangezochte lidstaat geldende voorschriften voor de kennisgeving van soortgelijke akten, over tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de administratieve autoriteiten van de verzoekende lidstaat afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op haar grondgebied van wetgeving betreffende belastingen in de zin van deze richtlijn.

2. Het verzoek tot kennisgeving vermeldt de naam en het adres van de geadresseerde, evenals alle overige informatie ter

identificatie van de geadresseerde, en het onderwerp van de akte of het besluit waarvan kennis moet worden gegeven.

3. De aangezochte autoriteit stelt de verzoekende autoriteit onverwijld in kennis van het aan het verzoek gegeven gevolg en, in het bijzonder, van de datum waarop de akte of het besluit de geadresseerde ter kennis is gebracht.

4. Het verzoek tot kennisgeving wordt door de verzoekende autoriteit slechts gedaan indien de kennisgeving van de akten niet volgens de regels van de verzoekende lidstaat kan geschieden, of buitensporige problemen zou veroorzaken. De bevoegde autoriteit van een lidstaat kan, per aangetekende brief of langs elektronische weg, rechtstreeks van een document kennis geven aan een persoon op het grondgebied van een andere lidstaat.

AFDELING IV

Terugmelding

Artikel 14

Voorwaarden

1. De bevoegde autoriteit die overeenkomstig artikel 5 of artikel 9 inlichtingen verstrekt, kan de ontvangende bevoegde autoriteit om terugmelding betreffende de ontvangen inlichtingen verzoeken. De bevoegde autoriteit die de inlichtingen heeft ontvangen doet in dat geval, zonder afbreuk te doen aan de in haar lidstaat geldende voorschriften inzake fiscale geheimhoudingsplicht en gegevensbescherming, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat het resultaat van het gebruik van de verlangde inlichtingen bekend is, een terugmelding aan de bevoegde autoriteit die de inlichtingen heeft verzonden. De Commissie stelt volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure de nadere regels vast.

2. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten doen eenmaal per jaar, overeenkomstig bilateraal overeengekomen praktische afspraken, een terugmelding over de automatische inlichtingenwisseling naar de andere betrokken lidstaten.

AFDELING V

Delen van de beste praktijken en ervaringen

Artikel 15

Reikwijdte en voorwaarden

1. De lidstaten onderzoeken en evalueren, samen met de Commissie, de administratieve samenwerking op grond van deze richtlijn en delen onderling hun ervaringen, teneinde de samenwerking te verbeteren en in voorkomend geval voorschriften op de betrokken gebieden vast te stellen.

2. De lidstaten kunnen, samen met de Commissie, instructies opstellen betreffende al hetgeen noodzakelijk wordt geacht om de beste praktijken en ervaringen te kunnen delen.

HOOFDSTUK IV

VOORWAARDEN INZAKE DE ADMINISTRatieve
SAMENWERKING

Artikel 16

Openbaarmaking van inlichtingen en bescheiden

1. De inlichtingen die de lidstaten elkaar krachtens deze richtlijn in enigerlei vorm verstrekken, vallen onder de geheimhoudingsplicht en genieten de bescherming waarin het nationale recht van de ontvangende lidstaat met betrekking tot soortgelijke inlichtingen voorziet. Deze inlichtingen kunnen worden gebruikt voor de administratie en de handhaving van de nationale wetgeving van de lidstaten met betrekking tot de in artikel 2 bedoelde belastingen.

De inlichtingen kunnen tevens worden gebruikt voor de vaststelling en invordering van andere belastingen en rechten vallend onder artikel 2 van Richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde belastingen, rechten en andere maatregelen⁽¹⁾, en voor de vaststelling en invordering van verplichte socialezekerheidsbijdragen.

De inlichtingen kunnen voorts worden gebruikt in mogelijk tot bestraffing leidende gerechtelijke en administratieve procedures wegens overtreding van de belastingwetgeving, onverminderd de algemene regels en de bepalingen betreffende de rechten van de verdachten en getuigen in dergelijke procedures.

2. Met toestemming van de bevoegde autoriteit van de lidstaat die overeenkomstig deze richtlijn inlichtingen verstrekt, en voor zover het in de lidstaat van de ontvangende bevoegde autoriteit wettelijk is toegestaan, kunnen de overeenkomstig deze richtlijn ontvangen inlichtingen en bescheiden voor andere dan de in lid 1 bedoelde doeleinden worden gebruikt. De toestemming wordt verleend indien de inlichtingen, in de lidstaat van de bevoegde autoriteit die de inlichtingen verstrekt, voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

3. De bevoegde autoriteit die van oordeel is dat de van de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat verkregen inlichtingen de bevoegde autoriteit van een derde lidstaat van nut kunnen zijn voor de in lid 1 beoogde doelen, mag de inlichtingen aan deze autoriteit doorgeven, op voorwaarde dat dat in overeenstemming is met de in deze richtlijn vastgelegde voorschriften en procedures. Zij stelt de bevoegde autoriteit van de inlichtingen verstreckende lidstaat in kennis van haar voornemen om die inlichtingen met een derde lidstaat te delen. De inlichtingen verstreckende lidstaat kan zich hiertegen verzetten binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving van de lidstaat die de inlichtingen wenst te delen.

4. Toestemming voor het gebruik overeenkomstig lid 2 van de overeenkomstig lid 3 doorgegeven inlichtingen kan slechts worden verleend door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan de inlichtingen afkomstig zijn.

⁽¹⁾ PB L 84 van 31.3.2010, blz. 1.

5. Inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden, alsook voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan, die door de aangezochte autoriteit zijn verkregen en overeenkomstig deze richtlijn aan de verzoekende autoriteit zijn doorgegeven, kunnen door de bevoegde instanties van de verzoekende lidstaat op dezelfde voet als bewijs worden aangevoerd als soortgelijke inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden die door een andere autoriteit van die lidstaat zijn verstrekt.

Artikel 17

Beperkingen

1. De in artikel 5 bedoelde inlichtingen worden door de aangezochte autoriteit aan de verzoekende autoriteit van een andere lidstaat verstrekt, op voorwaarde dat de verzoekende autoriteit de inlichtingen eerst heeft trachten te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die zij in de gegeven omstandigheden kon aanspreken zonder dat het bereiken van de beoogde doelstellingen in het gedrang dreigde te komen.

2. De aangezochte lidstaat is op grond van deze richtlijn niet verplicht onderzoek in te stellen of inlichtingen te verstrekken, indien zijn wetgeving hem niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen of de gevraagde inlichtingen te verzamelen.

3. De bevoegde autoriteit van de aangezochte lidstaat kan weigeren inlichtingen te verstrekken, indien de verzoekende lidstaat, op juridische gronden, soortgelijke inlichtingen niet kan verstrekken.

4. Het verstrekken van inlichtingen kan worden geweigerd indien dit zou leiden tot de openbaarmaking van een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswerkwijze, of indien het inlichtingen betreft waarvan de onthulling in strijd zou zijn met de openbare orde.

5. De aangezochte autoriteit deelt de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij het verzoek om inlichtingen afwijst.

Artikel 18

Verplichtingen

1. De lidstaat die door een andere lidstaat overeenkomstig deze richtlijn om inlichtingen wordt verzocht, wendt de middelen aan waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verzamelen, zelfs indien hij de inlichtingen niet voor eigen bestaandoeleinden nodig heeft. Die verplichting geldt onverminderd de leden 2, 3 en 4 van artikel 17, die, wanneer er een beroep op wordt gedaan, in geen geval zo kunnen worden uitgelegd dat een lidstaat kan weigeren inlichtingen te verstrekken uitsluitend omdat hij geen binnenlands belang bij deze inlichtingen heeft.

2. In geen geval worden de leden 2 en 4 van artikel 17 zo uitgelegd dat een aangezochte autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken, uitsluitend op grond dat deze berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of dat zij betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.

3. Onverminderd lid 2 kan een lidstaat weigeren de gevraagde inlichtingen toe te zenden indien deze betrekking hebben op belastingtijdvakken vóór 1 januari 2011 en de toezending van de inlichtingen geweigerd had kunnen worden op grond van artikel 8, lid 1, van Richtlijn 77/799/EEG indien daarom was verzocht vóór 11 maart 2011.

Artikel 19

Verder reikende samenwerking

De lidstaat die voorziet in een samenwerking met een derde land welke verder reikt dan de bij deze richtlijn geregelde samenwerking, kan de verder reikende samenwerking niet weigeren aan een andere lidstaat die met hem deze verder reikende, wederzijdse samenwerking wenst aan te gaan.

Artikel 20

Standaardformulieren en geautomatiseerde formaten

1. Het verzoek om inlichtingen of om een administratief onderzoek op grond van artikel 5 en het desbetreffende antwoord, de ontvangstbevestiging, het verzoek om aanvullende achtergrondinformatie en de mededeling dat aan het verzoek niet kan of zal worden voldaan, zoals bepaald in artikel 7, worden voor zover mogelijk verzonden met gebruikmaking van het door de Commissie volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure vast te stellen standaardformulier.

Het standaardformulier kan vergezeld gaan van verslagen, verklaringen en andere bescheiden, of van voor eensluidend geaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan.

2. Het in lid 1 bedoelde standaardformulier bevat ten minste de volgende door de verzoekende autoriteit te verstrekken informatie:

- a) de identiteit van de persoon naar wie het onderzoek of de controle is ingesteld;
- b) het fiscale doel waarvoor de informatie wordt opgevraagd.

De verzoekende autoriteit kan namen en adressen van personen die worden verondersteld in het bezit te zijn van de verlangde informatie, alsook andere elementen die het verzamelen van de informatie door de aangezochte autoriteit vereenvoudigen, doorgeven, voor zover deze bekend zijn en deze praktijk aansluit bij internationale ontwikkelingen.

3. Voor de spontane uitwisseling van inlichtingen en de desbetreffende ontvangstbevestiging, op grond van respectievelijk

de artikelen 9 en 10, het in artikel 13 bedoelde verzoek tot administratieve kennisgeving, en de in artikel 14 bedoelde terugmelding, wordt gebruikgemaakt van het door de Commissie volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure vast te stellen standaardformulier.

4. Bij de automatische inlichtingenuitwisseling in de zin van artikel 8 wordt gebruikgemaakt van het door de Commissie volgens de procedure van artikel 26, lid 2, vastgestelde geautomatiseerde standaardformaat, dat dergelijke automatische uitwisseling moet vergemakkelijken, en gebaseerd is op het bestaande geautomatiseerde formaat in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2003/48/EG van de Raad van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling⁽¹⁾, dat bij elke vorm van automatische inlichtingenuitwisseling moet worden gebruikt.

Artikel 21

Nadere regels

1. De krachtens deze richtlijn verstrekte inlichtingen worden zoveel mogelijk verzonden langs elektronische weg, via het CCN-netwerk.

De Commissie stelt in voorkomend geval, volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure, de nadere regels voor de uitvoering van de eerste alinea vast.

2. De Commissie heeft tot taak het CCN-netwerk in die zin aan te passen dat die inlichtingen tussen de lidstaten kunnen worden uitgewisseld.

De lidstaten hebben tot taak hun systemen in die zin aan te passen dat die inlichtingen met behulp van het CCN-netwerk kunnen worden uitgewisseld.

De lidstaten zien af van iedere eis tot terugbetaling van de uit de toepassing van deze richtlijn voortvloeiende kosten, behalve, in voorkomend geval, de kosten van aan deskundigen betaalde vergoedingen.

3. De door de instantie voor veiligheidsaccreditatie van de Commissie gemachtigde personen hebben slechts toegang tot de inlichtingen voor zover dat met het oog op het beheer, het onderhoud en de ontwikkeling van het CCN-netwerk noodzakelijk is.

4. Het verzoek om samenwerking, waaronder het verzoek tot kennisgeving, en de bijgevoegde bescheiden kunnen in elke door de aangezochte en de verzoekende autoriteit overeengekomen taal zijn gesteld.

Het verzoek gaat slechts in bijzondere gevallen, op met redenen omkleed verzoek van de aangezochte autoriteit, vergezeld van een vertaling in de officiële taal of een van de officiële talen van de lidstaat van de aangezochte autoriteit.

⁽¹⁾ PB L 157 van 26.6.2003, blz. 38.

Artikel 22

Specifieke verplichtingen

1. De lidstaten nemen alle maatregelen die noodzakelijk zijn om:
 - a) een effectieve interne coördinatie binnen de in artikel 4 bedoelde organisatie te garanderen;
 - b) rechtstreekse samenwerking met de in artikel 4 bedoelde autoriteiten van de andere lidstaten tot stand te brengen;
 - c) de goede werking van de bij deze richtlijn ingestelde regelingen voor administratieve samenwerking te garanderen.
2. De Commissie stelt elke lidstaat in kennis van alle algemene inlichtingen die zij in verband met de uitvoering en de toepassing van deze richtlijn ontvangt en kan verstrekken.

HOOFDSTUK V

BETREKKINGEN MET DE COMMISSIE

Artikel 23

Evaluatie

1. De lidstaten en de Commissie onderzoeken en evalueren de wijze waarop de bij deze richtlijn ingestelde administratieve samenwerking functioneert.
2. De lidstaten delen de Commissie alle relevante gegevens mee die noodzakelijk zijn om de doeltreffendheid van de administratieve samenwerking overeenkomstig deze richtlijn ter bestrijding van belastingontduiking en belastingontwijking te kunnen evalueren.
3. De lidstaten doen de Commissie een jaarlijkse beoordeling toekomen van de doeltreffendheid van de in artikel 8 bedoelde automatische inlichtingenuitwisseling en de daarmee bereikte resultaten. De vorm en wijze van mededeling van de jaarlijkse beoordeling worden door de Commissie volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.
4. De Commissie stelt volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure een lijst van statistische gegevens vast die door de lidstaten moeten worden verstrekt voor de evaluatie van deze richtlijn.
5. De krachtens de leden 2, 3 en 4 aan de Commissie verstrekte gegevens worden door de Commissie, overeenkomstig de op de uniale instanties toepasselijke bepalingen, vertrouwelijk gehouden.
6. De krachtens de leden 2, 3 en 4 door een lidstaat aan de Commissie verstrekte gegevens, alsmede alle door de Commissie opgestelde rapporten of bescheiden waarin van die gegevens gebruik wordt gemaakt, kunnen aan andere lidstaten worden doorgegeven. De doorgegeven gegevens vallen onder de geheim-

houdingsplicht en genieten de bescherming waarin de nationale wetgeving van de ontvangende lidstaat voor soortgelijke inlichtingen voorziet.

De in dit lid bedoelde door de Commissie verstrekte verslagen en bescheiden kunnen door de lidstaten uitsluitend voor analytische doeleinden worden gebruikt, en kunnen niet zonder uitdrukkelijke toestemming van de Commissie bekend worden gemaakt of voor andere personen of organen beschikbaar worden gesteld.

HOOFDSTUK VI

BETREKKINGEN MET DERDE LANDEN

Artikel 24

Uitwisseling van inlichtingen met derde landen

1. De bevoegde autoriteit van een lidstaat die van een derde land inlichtingen ontvangt welke naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de binnenlandse wetgeving van die lidstaat betreffende de in artikel 2 bedoelde belastingen, kan deze inlichtingen verstrekken aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten voor welke die inlichtingen van nut kunnen zijn, en aan elke verzoekende autoriteit, mits dat krachtens een overeenkomst met dat derde land is toegestaan.
2. De bevoegde autoriteit kan, met inachtneming van de nationale voorschriften betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen, de overeenkomstig deze richtlijn ontvangen inlichtingen doorgeven aan een derde land, op voorwaarde dat aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a) de bevoegde autoriteit van de lidstaat waaruit de inlichtingen afkomstig zijn, heeft daarin toegestemd;
 - b) het derde land heeft zich ertoe verbonden de medewerking te verlenen die nodig is om bewijsmateriaal bijeen te brengen omtrent het ongeoorloofde of onwettige karakter van verichtingen die blijken in strijd te zijn met of een misbruik te vormen van de belastingwetgeving.

HOOFDSTUK VII

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 25

Gegevensbescherming

Elke uitwisseling van inlichtingen overeenkomstig deze richtlijn is onderworpen aan de bepalingen tot uitvoering van Richtlijn 95/46/EG. Voor de juiste toepassing van deze verordening beperken de lidstaten evenwel de reikwijdte van de verplichtingen en rechten die zijn neergelegd in artikel 10, artikel 11, lid 1, en de artikelen 12 en 21 van Richtlijn 95/46/EG, voor zover dit noodzakelijk is om de in artikel 13, lid 1, onder e), van die richtlijn bedoelde belangen te vrijwaren.

*Artikel 26***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, genaamd „Comité inzake administratieve samenwerking op belastinggebied”.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

*Artikel 27***Rapportage**

De Commissie dient om de vijf jaar na 1 januari 2013 bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van de richtlijn.

*Artikel 28***Intrekking van Richtlijn 77/799/EEG**

Richtlijn 77/799/EEG wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2013.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn.

*Artikel 29***Omzetting**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om met ingang van 1 januari 2013 aan deze richtlijn te voldoen.

Wat evenwel artikel 8 van deze richtlijn betreft, doen zij de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om met ingang van 1 januari 2015 aan dat artikel te voldoen.

Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

*Artikel 30***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

*Artikel 31***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 15 februari 2011.

Voor de Raad

De voorzitter

MATOLCSY Gy.

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Afdeling 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de omzetting van richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG.

Art. 3. §1. Dit decreet legt de voorschriften en procedures vast voor de administratieve samenwerking tussen het Vlaamse Gewest en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie, met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de wetgeving van de lidstaten met betrekking tot de belastingen, vermeld in artikel 4.

Dit decreet legt tevens de bepalingen vast voor de elektronische uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in het eerste lid.

§2. Dit decreet laat de toepassing in het Vlaamse Gewest van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet. Zij laat eveneens onverlet de verplichtingen van het Vlaamse Gewest inzake ruimere administratieve samenwerking, die voortvloeien uit andere regelgeving, waaronder bilaterale en multilaterale overeenkomsten.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Art. 4. Dit decreet is van toepassing op:

1° alle belastingen die worden geheven door of ten behoeve van het Vlaamse Gewest of een van haar territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen, met uitzondering van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot en met 8° en 10° tot en met 12°, van de Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten bedoelde belastingen waarvoor de federale overheid de dienst verzekert;

2° alle belastingen die gelijkaardig zijn aan de belastingen, vermeld in punt 1°, en die worden geheven door of ten behoeve van een lidstaat of een van zijn territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen.

In geen geval worden de belastingen, vermeld in het eerste lid, uitgelegd als omvattende:

1° leges, bijvoorbeeld voor certificaten en andere door autoriteiten uitgereikte stukken;

2° contractueel verschuldigde bedragen, zoals betalingen voor openbare nutsvoorzieningen.

Dit decreet is van toepassing op de belastingen, vermeld in het eerste lid, die worden geheven op het grondgebied van de Europese Unie, vermeld in artikel 52 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 355 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Afdeling 3. Definities

Art. 5. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° lidstaat: tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld, een andere lidstaat van de Europese Unie dan België;
- 2° bevoegde autoriteit: de autoriteit die het centraal verbindingsbureau of een verbindingdienst aanwijst dat of die verantwoordelijk is voor de contacten met de lidstaten op het gebied van administratieve samenwerking. Voor de toepassing van dit decreet is de bevoegde autoriteit de Vlaamse Regering;
- 3° centraal verbindingsbureau: het bureau dat als zodanig is aangewezen door de bevoegde autoriteit en belast is met de primaire zorg voor de contacten met de andere lidstaten op het gebied van de administratieve samenwerking;
- 4° verbindingdienst: elk ander bureau dan het centraal verbindingsbureau dat als zodanig is aangewezen door de bevoegde autoriteit om op grond van dit artikel inlichtingen uit te wisselen;
- 5° bevoegde ambtenaar: elk personeelslid van een overheidsinstantie dat op grond van dit decreet door de bevoegde autoriteit gemachtigd is om inlichtingen uit te wisselen;
- 6° Vlaamse autoriteit: het centraal verbindingsbureau, de verbindingdiensten of de bevoegde ambtenaren die door de bevoegde autoriteit gemachtigd zijn voor de uitwisseling van inlichtingen met een buitenlandse autoriteit en voor andere vormen van administratieve samenwerking in de zin van dit decreet;
- 7° buitenlandse autoriteit: het centraal verbindingsbureau, de verbindingdiensten of de bevoegde ambtenaren die door een buitenlandse bevoegde autoriteit gemachtigd zijn om over te gaan tot de uitwisseling van inlichtingen met de Vlaamse autoriteit of andere vormen van administratieve samenwerking in de zin van dit decreet;
- 8° verzoekende autoriteit: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst of elke bevoegde ambtenaar van een lidstaat die namens een bevoegde autoriteit om bijstand verzoekt;
- 9° aangezochte autoriteit: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst of elke bevoegde ambtenaar van een lidstaat die namens een bevoegde autoriteit om bijstand wordt verzocht;
- 10° administratief onderzoek: alle door het Vlaamse Gewest of de lidstaten bij het vervullen van hun taken verrichte controles, onderzoeken en acties ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving;
- 11° uitwisseling van inlichtingen op verzoek: de uitwisseling van inlichtingen in antwoord op een verzoek van de verzoekende autoriteit aan de aangezochte autoriteit met betrekking tot een specifiek geval;

- 12° spontane uitwisseling: het niet-systematisch, te eniger tijd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan een lidstaat;
- 13° langs elektronische weg: door middel van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking - met inbegrip van digitale compressie - en gegevensopslag, met gebruikmaking van kabels, radio, optische technologie of andere elektromagnetische middelen;
- 14° persoon:
- a) een natuurlijk persoon;
 - b) een rechtspersoon;
 - c) een vereniging van personen die bevoegd is rechtshandelingen te verrichten, maar niet de status van rechtspersoon bezit;
 - d) een andere juridische constructie, ongeacht de aard of de vorm, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die activa, met inbegrip van de daardoor gegenereerde inkomsten, bezit of beheert die aan belastingen in de zin van dit decreet zijn onderworpen.

Hoofdstuk 2. Uitwisseling van inlichtingen

Afdeling 1. Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

Onderafdeling 1. De Vlaamse autoriteit als verzoekende autoriteit

Art. 6. Met betrekking tot een specifiek geval kan de Vlaamse autoriteit een buitenlandse autoriteit verzoeken alle inlichtingen, vermeld in artikel 3, die deze in haar bezit heeft of naar aanleiding van een administratief onderzoek verkregen heeft, te verstrekken.

Het verzoek, vermeld in het eerste lid, kan een met redenen omkleed verzoek bevatten om een bepaald administratief onderzoek in te stellen. De Vlaamse autoriteit kan de aangezochte autoriteit verzoeken haar de originele stukken te bezorgen.

Onderafdeling 2. De Vlaamse autoriteit als aangezochte autoriteit

Art. 7. De Vlaamse autoriteit verstrekt op verzoek van een buitenlandse autoriteit met betrekking tot een specifiek geval alle inlichtingen, vermeld in artikel 3, die ze in haar bezit heeft of verkregen heeft naar aanleiding van een administratief onderzoek, dat werd ingesteld om die inlichtingen te verkrijgen.

De Vlaamse autoriteit laat elk administratief onderzoek verrichten dat noodzakelijk is om de in de inlichtingen, vermeld in het eerste lid, te kunnen verkrijgen.

Het verzoek, vermeld in het eerste lid, kan een met redenen omkleed verzoek om een bepaald administratief onderzoek bevatten. In voorkomend geval deelt de Vlaamse autoriteit de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij een administratief onderzoek niet noodzakelijk acht.

Voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen of het verrichten van het gevraagde administratieve onderzoek, gaat de Vlaamse autoriteit te werk volgens dezelfde procedures als handelde zij uit eigen beweging of op verzoek van een andere Belgische overheidsinstantie.

Op specifiek verzoek van de verzoekende autoriteit verstrekt de Vlaamse autoriteit de originele stukken, tenzij de Vlaamse regelgeving zich hiertegen verzet.

Art. 8. §1. De inlichtingen, vermeld in artikel 7, eerste lid, worden door de Vlaamse autoriteit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangst van het verzoek verstrekt. Indien de Vlaamse autoriteit evenwel de inlichtingen al in haar bezit heeft, verstrekt zij deze binnen twee maanden.

In bijzondere gevallen kunnen de Vlaamse autoriteit en de verzoekende autoriteit een andere termijn dan de termijn, vermeld in het eerste lid, overeenkomen.

§2. De ontvangst van het verzoek wordt door de Vlaamse autoriteit aan de verzoekende autoriteit onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg bevestigd.

§3. De Vlaamse autoriteit laat in voorkomend geval, uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit weten welke tekortkomingen het verzoek vertoont en preciseert welke aanvullende achtergrondinformatie zij verlangt. In dit geval gaan de termijnen, vermeld in paragraaf 1, in op de datum waarop de Vlaamse autoriteit de aanvullende informatie ontvangt.

§4. Indien de Vlaamse autoriteit niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek kan voldoen, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee, met vermelding van de datum waarop zij meent aan het verzoek te kunnen voldoen.

§5. Indien de Vlaamse autoriteit niet over de gevraagde inlichtingen beschikt en niet aan het verzoek om inlichtingen kan voldoen of indien ze het verzoek om de redenen, vermeld in artikel 23, afwijst, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee.

Art. 9. De verbindingdienst of de bevoegde ambtenaar die een verzoek of een antwoord op een verzoek om samenwerking verzendt of ontvangt, stelt volgens de nationale procedures het centrale verbindingsbureau hiervan in kennis.

Art. 10. De verbindingdienst of de bevoegde ambtenaar die een verzoek om samenwerking ontvangt dat een optreden vereist buiten de hem krachtens de Vlaamse regelgeving of het Vlaamse beleid verleende bevoegdheid, geeft het verzoek onverwijld door aan het centrale verbindingsbureau en stelt de verzoekende autoriteit hiervan in kennis. In dat geval gaan de termijnen, vermeld in artikel 8, in op de dag nadat het verzoek om samenwerking aan het centrale verbindingsbureau is doorgezonden.

Afdeling 2. Spontane uitwisseling van inlichtingen

Art. 11. In elk van de volgende gevallen verstrekt de Vlaamse autoriteit spontaan de inlichtingen, vermeld in artikel 3, aan de buitenlandse autoriteit:

- 1° de Vlaamse autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat in de andere lidstaat een derving van belasting kan bestaan;
- 2° een belastingplichtige verkrijgt in het Vlaamse Gewest een vrijstelling of vermindering van belasting die voor hem een belastingplicht of een hogere belasting in de andere lidstaat zou moeten meebrengen;
- 3° transacties tussen enerzijds een belastingplichtige in het Vlaamse Gewest en anderzijds een belastingplichtige in een andere lidstaat worden over een of meer andere landen geleid, op zodanige wijze dat daardoor in een van beide of in beide lidstaten een belastingbesparing kan ontstaan;
- 4° de Vlaamse autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat er belastingbesparing kan ontstaan door een kunstmatige verschuiving van winsten binnen een groep van ondernemingen;
- 5° de door een buitenlandse autoriteit aan de Vlaamse autoriteit verstrekte inlichtingen hebben informatie opgeleverd die voor de vaststelling van de belastingschuld in die andere lidstaat van nut kan zijn.

De Vlaamse autoriteit kan een buitenlandse autoriteit spontaan alle inlichtingen meedelen waarvan zij kennis heeft en die voor deze buitenlandse autoriteit van nut kunnen zijn.

De inlichtingen, vermeld in het eerste lid, worden door de Vlaamse autoriteit zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen een maand nadat deze beschikbaar zijn, aan de buitenlandse autoriteit van elke betrokken lidstaat verstrekt.

Art. 12. Indien een buitenlandse autoriteit spontaan inlichtingen verstrekt aan de Vlaamse autoriteit, bevestigt de Vlaamse autoriteit de ontvangst van die inlichtingen onmiddellijk en in elk geval binnen zeven werkdagen na ontvangst, en indien mogelijk langs elektronische weg aan de verstrekken buitenlandse autoriteit.

Hoofdstuk 3. Andere vormen van administratieve samenwerking

Afdeling 1. Aanwezigheid in de administratiekantoren en deelname aan administratief onderzoek

Art. 13. De Vlaamse autoriteit kan met een buitenlandse autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in artikel 3, de door de Vlaamse autoriteit gemachtigde ambtenaren onder de door de buitenlandse autoriteit vastgestelde voorwaarden:

- 1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de administratieve overheden van de aangezochte autoriteit hun taken vervullen;
- 2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken op het grondgebied van de aangezochte autoriteit.

Art. 14. §1. De Vlaamse autoriteit kan met een buitenlandse autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in artikel 3, de door de buitenlandse autoriteit gemachtigde ambtenaren onder de door de Vlaamse autoriteit vastgestelde voorwaarden:

- 1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de Vlaamse overheid haar taken vervult;
- 2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken die worden verricht door de Vlaamse overheid.

Indien de verzochte inlichtingen vermeld staan in bescheiden waartoe de ambtenaren van de Vlaamse autoriteit toegang hebben, ontvangen de ambtenaren van de verzoekende autoriteit een afschrift van die bescheiden.

§2. Op grond van de overeenkomst, vermeld in de eerste paragraaf, mogen de bij een administratief onderzoek aanwezige ambtenaren van de verzoekende autoriteit in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest geen personen ondervragen en geen bescheiden onderzoeken.

§3. De door de verzoekende autoriteit gemachtigde ambtenaren die overeenkomstig de eerste paragraaf aanwezig zijn, moeten te allen tijde een schriftelijke opdracht kunnen overleggen waaruit hun identiteit en hun officiële hoedanigheid blijken.

Afdeling 2. Gelijktijdige controles

Art. 15. Dit artikel is van toepassing op de gevallen waarin het Vlaamse Gewest met een of meer buitenlandse autoriteiten van een of meer lidstaten overeenkomt om gelijktijdig, elk op het eigen grondgebied, bij een of meer personen ten aanzien van wie zij een gezamenlijk of complementair belang hebben, controles te verrichten en de aldus verkregen inlichtingen uit te wisselen.

De Vlaamse autoriteit bepaalt autonoom welke personen zij voor een gelijktijdige controle wil voorstellen. Zij deelt de buitenlandse autoriteit van de betrokken lidstaten met opgave van redenen mee welke dossiers zij voor een gelijktijdige controle voorstelt. Zij bepaalt eveneens binnen welke termijn de controle moet plaatsvinden.

Wanneer aan de Vlaamse autoriteit een gelijktijdige controle wordt voorgesteld, beslist zij of ze aan de gelijktijdige controle wenst deel te nemen. Zij doet de buitenlandse autoriteit die de controle voorstelt een bevestiging of een gemotiveerde weigering van deelname toekomen.

De Vlaamse autoriteit wijst een vertegenwoordiger aan die wordt belast met de leiding en de coördinatie van de controle.

Afdeling 3. Administratieve kennisgeving

Art. 16. De Vlaamse autoriteit kan een buitenlandse autoriteit verzoeken om over te gaan tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de Vlaamse autoriteit afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op diens grondgebied van regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4. Deze kennisgeving geschiedt overeenkomstig de in de aangezochte lidstaat geldende voorschriften voor de kennisgeving van soortgelijke akten.

Het verzoek tot kennisgeving vermeldt de naam en het adres van de geadresseerde, evenals alle overige informatie ter identificatie van de geadresseerde, en het onderwerp van de akte of het besluit waarvan de geadresseerde kennis moet worden gegeven.

Het verzoek tot kennisgeving wordt door de Vlaamse autoriteit slechts gedaan indien de kennisgeving van de akten niet volgens de Vlaamse regelgeving kan geschieden of buitensporige problemen zou veroorzaken. De Vlaamse autoriteit kan een document, per aangetekende brief of langs elektronische weg, rechtstreeks ter kennis brengen aan een persoon op het grondgebied van een andere lidstaat.

Art. 17. Op verzoek van een buitenlandse autoriteit gaat de Vlaamse autoriteit, overeenkomstig de Vlaamse regelgeving voor de kennisgeving van soortgelijke akten, over tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de buitenlandse autoriteit afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op zijn grondgebied van regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4.

De Vlaamse autoriteit stelt de verzoekende autoriteit onverwijld in kennis van het aan het verzoek gegeven gevolg en, in het bijzonder, van de datum waarop de akte of het besluit aan de geadresseerde ter kennis is gebracht.

Afdeling 4. Feedback

Art. 18. Indien een buitenlandse autoriteit inlichtingen heeft verstrekt met toepassing van artikel 6 en artikel 12, tweede lid, en om feedback betreffende de ontvangen inlichtingen verzoekt, geeft de ontvangende Vlaamse autoriteit, zonder afbreuk te doen aan de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving inzake fiscale geheimhouding en gegevensbescherming, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat het resultaat van het gebruik van de verlangde inlichtingen bekend is, feedback aan de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen heeft verzonden.

Art. 19. De Vlaamse autoriteit die met toepassing van artikel 7 en 11 inlichtingen heeft verstrekt, kan de ontvangende buitenlandse autoriteit om feedback betreffende de ontvangen inlichtingen verzoeken.

Hoofdstuk 4. Voorwaarden voor de administratieve samenwerking

Afdeling 1. Openbaarmaking van inlichtingen en bescheiden

Art. 20. §1. De inlichtingen waarover het Vlaamse Gewest uit hoofde van dit decreet beschikt, vallen onder de geheimhoudingsplicht en genieten de bescherming waarin de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving met betrekking tot soortgelijke inlichtingen voorziet.

§2. Deze inlichtingen kunnen worden gebruikt:

- 1° voor de administratie en de handhaving van de Vlaamse regelgeving met betrekking tot de belastingen, vermeld in artikel 4;
- 2° voor de vaststelling en invordering van andere belastingen en rechten vallend onder artikel 4 van het decreet betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen;
- 3° in mogelijk tot bestraffing leidende gerechtelijke en administratieve procedures wegens overtreding van de belastingwetgeving, met behoud van de toepassing van de algemene regels en de bepalingen betreffende de rechten van de verdachten en getuigen in dergelijke procedures.

Na toestemming van de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen met toepassing van dit decreet heeft verstrekt en voor zover het in het Vlaamse Gewest wettelijk is toegestaan, kunnen de inlichtingen en bescheiden ontvangen van deze autoriteit worden gebruikt voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in het eerste lid. De toestemming wordt verleend indien de inlichtingen in de lidstaat van de buitenlandse autoriteit voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

In afwijking van het tweede lid vraagt de Vlaamse autoriteit toestemming aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan de inlichtingen initieel afkomstig zijn, indien een buitenlandse autoriteit de inlichtingen die ze van een buitenlandse autoriteit van een andere lidstaat verkreeg, heeft doorgegeven aan de Vlaamse

autoriteit en de Vlaamse autoriteit die doorgegeven inlichtingen wil gebruiken voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in het eerste lid.

§3. Wanneer de Vlaamse autoriteit van oordeel is dat de van een buitenlandse autoriteit verkregen inlichtingen de buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat van nut kunnen zijn voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, dan stelt zij de autoriteit van de inlichtingenverstreckende lidstaat in kennis van haar voornemen om die inlichtingen aan een derde lidstaat door te geven. Indien de bevoegde autoriteit van de inlichtingenverstreckende lidstaat zich niet tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving verzet heeft tegen die inlichtingenuitwisseling, dan geeft de Vlaamse autoriteit de inlichtingen door aan de buitenlandse autoriteit van de derde lidstaat, op voorwaarde dat dit in overeenstemming is met de in dit decreet vastgelegde voorschriften en procedures.

§4. Inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden, alsook voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan, die door de aangezochte autoriteit zijn verkregen en overeenkomstig dit decreet aan de verzoekende Vlaamse autoriteit zijn doorgegeven, worden door de Vlaamse bevoegde overheidsinstanties op dezelfde voet als bewijs aangevoerd als soortgelijke inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden die door een andere Belgische overheidsinstantie zijn verstrekt.

Art. 21. De Vlaamse autoriteit kan het gebruik toestaan van de inlichtingen en bescheiden verstrekt met toepassing van dit decreet, in de lidstaat die ze ontvangt, voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in artikel 20, §2, eerste lid. De Vlaamse autoriteit verleent toestemming voor zulk gebruik indien de inlichtingen in het Vlaamse Gewest voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

Indien een buitenlandse autoriteit haar voornemen bekend maakt om de van de Vlaamse autoriteit verkregen inlichtingen door te geven aan de buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat, omdat ze voor die lidstaat van nut kunnen zijn voor de doeleinden, vermeld in artikel 20, §2, eerste lid, kan de Vlaamse autoriteit instemming verlenen aan die buitenlandse autoriteit om deze inlichtingen te delen met de derde lidstaat. Indien de Vlaamse autoriteit geen instemming wenst te geven, tekent zij verzet aan binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving van de lidstaat die de inlichtingen wenst te delen.

De Vlaamse autoriteit kan toestaan dat inlichtingen afkomstig uit het Vlaamse Gewest die overeenkomstig het tweede lid door een buitenlandse autoriteit aan een buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat werden doorgegeven in die derde lidstaat worden gebruikt overeenkomstig andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in artikel 20, §2, eerste lid.

Afdeling 2. Beperkingen en verplichtingen

Art. 22. Alvorens om de inlichtingen, vermeld in artikel 6, te verzoeken, tracht de Vlaamse autoriteit eerst de inlichtingen te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die zij in de gegeven omstandigheden kan aanspreken zonder dat het beoogde resultaat in het gedrang dreigt te komen.

Art. 23. De Vlaamse autoriteit is niet verplicht onderzoek in te stellen of inlichtingen te verstrekken wanneer de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving haar niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen of de gevraagde inlichtingen te verzamelen.

In elk van de volgende gevallen kan de Vlaamse autoriteit weigeren inlichtingen te verstrekken:

1° indien de verzoekende autoriteit op juridische gronden, soortgelijke inlichtingen niet kan verstrekken;

2° indien dit zou leiden tot de openbaarmaking van een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswerkwijze;

3° indien het inlichtingen betreft waarvan de onthulling in strijd zou zijn met de openbare orde.

De Vlaamse autoriteit deelt de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij het verzoek om inlichtingen afwijst.

Art. 24. De Vlaamse autoriteit wendt de middelen aan waarover zij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verzamelen, zelfs indien zij de inlichtingen niet voor eigen belastingdoeleinden nodig heeft. Deze verplichting geldt met behoud van de toepassing van artikel 23, eerste en tweede lid, die, wanneer er een beroep op wordt gedaan, in geen geval zo kunnen worden uitgelegd dat het Vlaamse Gewest kan weigeren inlichtingen te verstrekken uitsluitend omdat ze zelf geen belang heeft bij deze inlichtingen.

In geen geval wordt artikel 23, eerste lid en tweede lid, 2° en 3° zo uitgelegd dat de Vlaamse autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken, uitsluitend omdat deze berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of dat zij betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.

Met behoud van de toepassing van het tweede lid kan de Vlaamse autoriteit weigeren de gevraagde inlichtingen toe te zenden indien deze betrekking hebben op belastbare tijdperken vóór 1 januari 2011 en de toezending van de inlichtingen geweigerd had kunnen worden op grond van artikel 8, 1°, van de Richtlijn 77/799/EG indien daarom was verzocht vóór 11 maart 2011.

Afdeling 3. Verder reikende samenwerking

Art. 25. Indien het Vlaamse Gewest voorziet in een samenwerking met een derde land die verder reikt dan de bij dit decreet geregelde samenwerking, kan het Vlaamse Gewest de verder reikende samenwerking niet weigeren aan een lidstaat die met haar deze verder reikende, administratieve samenwerking wenst aan te gaan.

Afdeling 4. Standaardformulieren, geautomatiseerde formaten en het CCN-netwerk

Art. 26. §1. Het verzoek om inlichtingen of om een administratief onderzoek in te stellen met toepassing van artikel 6, het desbetreffende antwoord, de ontvangstbevestiging, het verzoek om aanvullende achtergrondinformatie en de mededeling dat aan het verzoek niet kan of zal worden voldaan, vermeld in artikel 7 en 8, worden voor zover mogelijk verzonden met gebruikmaking van het door de Commissie vastgestelde standaardformulier.

Het standaardformulier kan vergezeld gaan van verslagen, verklaringen en andere bescheiden of van voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan.

§2. Het standaardformulier, vermeld in paragraaf 1, bevat ten minste de volgende door de verzoekende autoriteit te verstrekken informatie:

1° de identiteit van de persoon naar wie het onderzoek of de controle is ingesteld;

2° het fiscale doel waarvoor de informatie wordt opgevraagd.

De Vlaamse autoriteit kan namen en adressen van personen die worden verondersteld in het bezit te zijn van de verlangde informatie doorgeven, alsook andere elementen die het verzamelen van de informatie door de aangezochte autoriteit vereenvoudigen, voor zover deze bekend zijn en deze praktijk aansluit bij internationale ontwikkelingen.

§3. Voor de spontane uitwisseling van inlichtingen en de desbetreffende ontvangstbevestiging, met toepassing van artikel 11 en 12, tweede lid, het verzoek tot administratieve kennisgeving, vermeld in artikel 17 en de terugmelding, vermeld in artikel 18, wordt eveneens gebruik gemaakt van het standaardformulier, vermeld in paragraaf 1.

Art. 27. De krachtens dit decreet verstrekte inlichtingen worden voor zover mogelijk verzonden langs elektronische weg, via het CCN-netwerk. Het CCN-netwerk is het op het gemeenschappelijke communicatienetwerk gebaseerde gemeenschappelijke platform dat de Europese Unie heeft ontwikkeld voor het elektronische berichtenverkeer tussen autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van douane en Belastingen.

Afdeling 5. Taal van het verzoek

Art. 28. Het verzoek om samenwerking, waaronder het verzoek tot kennisgeving en de bijgevoegde bescheiden kan in elke door de aangezochte en de verzoekende autoriteit overeengekomen taal worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen en mits het verzoek met redenen omkleed is, kan de aangezochte autoriteit verzoeken het verzoek vergezeld te laten gaan van een vertaling in een van de officiële talen van diens lidstaat.

Hoofdstuk 5. Betrekkingen met derde landen

Art. 29. De Vlaamse autoriteit die van een derde land inlichtingen ontvangt welke naar verwachting van belang zijn voor haar administratie en de handhaving van de Vlaamse regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4, kan deze inlichtingen verstrekken aan de buitenlandse autoriteiten van de lidstaten voor wie die inlichtingen van nut kunnen zijn, en aan elke buitenlandse autoriteit die erom verzoekt, mits dat krachtens een overeenkomst met dat derde land is toegestaan.

De Vlaamse autoriteit kan, met inachtneming van de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving betreffende het doorgeven van persoonsgegevens aan derde landen, de overeenkomstig dit decreet ontvangen inlichtingen doorgeven aan een derde land, op voorwaarde dat aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de buitenlandse autoriteit van de lidstaat waaruit de inlichtingen afkomstig zijn, heeft daarin toegestemd;

2° het derde land heeft zich ertoe verbonden de medewerking te verlenen die nodig is om bewijsmateriaal bijeen te brengen omtrent het ongeoorloofde of onwettige karakter van verrichtingen die blijken in strijd te zijn met of een misbruik te vormen van de belastingwetgeving.

Hoofdstuk 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 30. Artikel 338 van het wetboek inkomstenbelasting 1992, wat betreft de bepalingen voor onroerende voorheffing van het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2000 en 16 juni 2006, wordt opgeheven.

Art. 31. Aan artikel 322 van hetzelfde wetboek, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, worden een paragraaf 2 en een paragraaf 3 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§2. Wanneer de administratie bij het onderzoek over een of meer aanwijzingen van belastingontduiking beschikt of wanneer de administratie zich voorneemt om de belastbare grondslag te bepalen met toepassing van artikel 341, wordt een bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling als een derde beschouwd waarop de bepalingen van paragraaf 1 onverminderd van toepassing zijn.

In voorkomend geval kan elke ambtenaar die daarvoor door de Vlaamse Regering werd gemachtigd bij een bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling elke inlichting opvragen die nuttig kan zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van de belastingplichtige te bepalen.

De ambtenaar, vermeld in het tweede lid, mag de inlichtingen, vermeld in het tweede lid, slechts opvragen:

1° nadat hij bij zijn onderzoek een vraag om inlichtingen als vermeld in artikel 316 heeft gesteld en bij die vraag duidelijk heeft aangegeven dat hij de toepassing van paragraaf 2 van dit artikel, kan vragen indien de belastingplichtige de gevraagde

gegevens verborgen houdt of ze weigert te verschaffen. De opdracht, vermeld in het tweede lid, kan pas aanvangen wanneer de termijn, vermeld in artikel 316 is verlopen;

2° nadat hij heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 uitwijst of een of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd en dat er vermoedens zijn dat de belastingplichtige gegevens daarover bij een instelling als vermeld in het tweede lid, verborgen houdt of dat de belastingplichtige weigert om die gegevens zelf te verschaffen.

§3. Paragraaf 2 is eveneens van toepassing wanneer een inlichting wordt gevraagd door een buitenlandse Staat in een van de volgende gevallen:

1° in het geval, vermeld in artikel 7 van het decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen;

2° overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen in een van toepassing zijnde overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting of een andere internationale overeenkomst in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd.

De vraag van de buitenlandse Staat wordt gelijkgesteld met een aanwijzing van belastingontduiking als vermeld in paragraaf 2. In afwijking van paragraaf 2, derde lid, vraagt de ambtenaar, vermeld in paragraaf 2, lid 2, de inlichtingen, vermeld in paragraaf 2, lid 2, op, op basis van de vraag gesteld door de buitenlandse Staat.”.

Art. 32. In artikel 2 van het wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, wordt tussen het getal « 316 » en het getal « 323 » het getal « 322 » ingevoegd.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 33. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2013.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
INTERNATIONAAL VLAANDEREN

**STRATEGISCHE ADVIESRAAD
INTERNATIONAAL VLAANDEREN**

Boudewijnlaan 30 bus 81, 1000 Brussel
T: +32 2 553 01 81
F: + 32 2 553 50 76
sariv@iv.vlaanderen.be
<http://www.sariv.be>

Aan de heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 Brussel

uw bericht van
21 november 2012

uw kenmerk
DepFB/BORG/AB
2012-0067

ons kenmerk
Advies 2012/32

bijlagen

vragen naar / e-mail
Freddy.Evens@iv.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 01 81

datum
3 december 2012

Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen

Mijnheer de minister,

Tijdens haar vergadering van 16 november 2012 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen principieel goed. Dit decreet houdt de omzetting in van Richtlijn 2011/16/EU (hierna: "Richtlijn 2010/16/EU")¹ van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG. Zij gelastte de minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de Raad") in te winnen. Na een schriftelijke procedure keurde de Raad dit advies goed op 3 december 2012.

Via de omzetting van Richtlijn 2010/16/EU in een Vlaams decreet legt de Vlaamse wetgever de voorschriften en procedures vast voor de administratieve samenwerking tussen het Vlaams Gewest en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie, met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de wetgeving van de lidstaten met betrekking tot de belastingen (artikel 2 en 3). Dit decreet is van toepassing op alle belastingen die door of ten behoeve van het Vlaams Gewest of een van zijn territoriale of bestuurlijke onderdelen worden geheven (artikel 4).

¹ Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG, Pb. EU L 64/1, 11 maart 2011.

De Raad bracht reeds eerder een advies uit over de omzetting van een gelijkaardige richtlijn betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen, waar dit decreet trouwens naar verwijst (artikel 20, paragraaf 2, lid 2).² In dat advies gaf de Raad reeds aan dat dergelijke omzettingsdossiers volgens de Raad beter geadviseerd worden door de adviesraden van de specifieke beleidsdomeinen, aangezien zij over de nodige sectorale expertise beschikken. Fiscale aangelegenheden behoren niet tot de kernbevoegdheden van de Raad. Het zou voor de Raad, met zijn huidige middelen en personeelsbestand, overigens een onmogelijke opdracht worden indien hij voortaan voor alle beleidsdomeinen zou gevraagd worden een advies uit te brengen over elke omzetting en tenuitvoerlegging van Europese richtlijnen door de Vlaamse overheid. In dit geval vermeldt de nota aan de Vlaamse Regering dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ook om advies wordt gevraagd. De SERV is volgens de Raad de meest geëigende adviesraad om hierover te adviseren. Deze omzetting is volgens de Raad niet van strategisch belang voor het Vlaams internationaal beleid vermits het decreet in artikel 3, paragraaf 2, uitdrukkelijk vermeldt dat het de verplichtingen onverlet laat van de Vlaamse overheid inzake ruimere administratieve samenwerking die voortvloeien uit andere regelgeving, waaronder bilaterale en multilaterale overeenkomsten. Hij heeft daarom deze omzetting niet aan een grondig onderzoek onderworpen.

In overeenstemming met zijn advies 2012/4 verwijst de Raad nog eens naar de aandachtspunten voor Vlaanderen van eerder procedurele aard die hoofdzakelijk betrekking hebben op de intern Belgische bevoegdheidsverdeling, waarover hij geen duidelijke informatie kon vinden in dit dossier. De Federale overheid en Vlaanderen moeten deze richtlijn, elk voor wat hun bevoegdheden betreft, omzetten. Zo is het bijvoorbeeld voor de Raad niet duidelijk welke Vlaamse diensten bepaalde taken op zich zullen nemen en wat voor ons land precies wordt bedoeld met “centraal verbindingsbureau”. In het kader van de omzetting van de richtlijn 2010/24/EU is dit ondergebracht bij de federale overheid. Uit de definities in artikel 5, lid 2 en 3, van dit decreet blijkt niet duidelijk of, voor de tenuitvoerlegging van dit decreet, deze functie ook zal worden uitgeoefend door de federale overheid. Hij onderlijnt tevens opnieuw het belang van een goede opvolging van het Europees beleid inzake fiscaliteit.

Ten slotte merkt de Raad op dat Richtlijn 2010/16/EU bepaalt dat de lidstaten deze tijdig dienen om te zetten in nationale wetgeving, om met ingang van 1 januari 2013 aan de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen te voldoen. De Raad betreurt dat, gelet op de huidige stand van zaken van deze omzetting, ons land niet zal slagen in die opdracht. Navraag bij de Federale Overheidsdienst Financiën leert immers dat de omzetting daar ook nog niet is opgeschoten. Implementatie van EU-richtlijnen in een complex federaal bestel vergt snelle en gecoördineerde actie. De Raad vraagt dat de overheden hierover goede en transparante afspraken maken.

De Raad heeft geen verdere opmerkingen bij deze omzetting.

Hoogachtend,

<getekend>

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

<getekend>

Freddy Evens
Secretaris SARiV

² SARiV, *Advies over het voorontwerp van decreet houdende omzetting van richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen*, Advies 2012/4, 9 februari 2012;

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Aan de heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financien, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening & Sport
Koning Albert II-laan 19 - Phoenixgebouw

1210 BRUSSEL

contactpersoon
Joris Bastiaensen
jbastiaensen@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20121219_adm_samenwerking_belastingen_jbit

Brussel
19 december 2012

Adviesvraag over administratieve samenwerking belastingen

Mijnheer de Minister,

Op 22 november werd de SERV om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen.

De SERV heeft geen bemerkingen vanuit sociaal-economisch perspectief.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans,
Administrateur-generaal

Karel Van Eetvelt,
Voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 52.632/3
van 4 februari 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende de administratieve
samenwerking op het gebied van de belastingen’

Op 20 december 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 4 februari 2013, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 22 januari 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Lieven DENYS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 februari 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot omzetting, voor het Vlaamse Gewest, van richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 ‘betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG’ (hierna: richtlijn de richtlijn).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Bij richtlijn 2011/16/EU worden de voorschriften en de procedures vastgelegd voor de onderlinge samenwerking van de lidstaten van de Europese Unie met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de nationale belastingwetgeving van de lidstaten (artikel 1, lid 1, van de richtlijn).

De richtlijn is van toepassing op elke vorm van belastingen² die door of namens een lidstaat of de territoriale of bestuurlijke onderdelen van een lidstaat, met inbegrip van de lokale overheden, worden geheven op het grondgebied waarop de EU-verdragen van toepassing zijn (artikel 2, leden 1 en 4, van de richtlijn).

Het gaat om minimumvoorschriften, zoals uit considerans 21 en artikel 19 van de richtlijn blijkt.

Behalve wat de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen (artikel 8 van de richtlijn) betreft, moest de omzetting tegen 1 januari 2013 gerealiseerd zijn (artikel 29, lid 1, eerste en tweede alinea, van de richtlijn).

4. De in het om advies voorgelegde ontwerp aan de orde zijnde regelingen zijn te beschouwen als procedureregels inzake fiscale aangelegenheden. Gelet op de bevoegdheidsverdeling binnen de Belgische federale Staat, moet worden vastgesteld dat de

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Het uitgangspunt was dat de nieuwe richtlijn van toepassing moest zijn op de directe en de indirecte belastingen die nog niet onder andere wetgeving van de Europese Unie vallen (considerans 6 van de richtlijn). Verplichte socialezekerheidsbijdragen vallen niet onder het toepassingsgebied ervan, en de richtlijn is ook niet van toepassing op de belasting over de toegevoegde waarde en op de douanerechten, noch op de accijnzen (artikel 2, lid 2, van de richtlijn)

ontworpen decretale regeling past binnen de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest met betrekking tot de procedureregels voor de belastingen waarop de richtlijn betrekking heeft.

4.1. Het Vlaamse Gewest beschikt over een autonome bevoegdheid tot het invoeren van eigenlijke gewestbelastingen op grond van artikel 170, § 2, van de Grondwet, en over bepaalde bevoegdheden met betrekking tot de oneigenlijke gewestbelastingen, op grond van titel III (“Gewestelijke belastingen”) van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ (hierna: bijzondere financieringswet).³

De autonome bevoegdheid tot het heffen van belastingen, bedoeld in artikel 170, § 2, eerste lid, van de Grondwet, houdt uiteraard de bevoegdheid in tot het vaststellen van de ermee verbonden procedureregels.

Voor de oneigenlijke gewestbelastingen is het Vlaamse Gewest, op grond van artikel 5, § 4, van de bijzondere financieringswet, bevoegd voor het bepalen van de procedureregels, en dit met ingang van het begrotingsjaar vanaf hetwelk hij “de dienst van de belastingen”⁴ verzekert. Het is dan ook terecht dat in artikel 4, eerste lid, 1°, van het ontwerp in een uitzondering is voorzien met betrekking tot de oneigenlijke gewestbelastingen waarvoor de federale overheid vooralsnog de dienst verzekert.

4.2. Ook voor de belastingen geheven door de territoriale of bestuurlijke onderdelen van het Vlaamse Gewest,⁵ vallen de procedureregels onder de aangelegenheden waarvoor de gewesten bevoegd zijn. De bevoegdheid tot het bepalen van de organieke regels met betrekking tot die onderdelen van het Vlaamse Gewest, houdt in beginsel de bevoegdheid in voor het opleggen van dergelijke procedureregels.

Wat specifiek de belastingen van de ondergeschikte besturen – in artikel 4, eerste lid, 2°, van het ontwerp aangeduid met de uit de richtlijn overgenomen omschrijving “lokale overheden” – betreft, omvat de bevoegdheid inzake “de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen” (artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), onder meer de bevoegdheid om de vestiging en de invordering van provinciale en gemeentelijke belastingen te regelen. Het gaat hierbij om de bevoegdheid tot het vaststellen van de regels die de provincies en de gemeenten moeten naleven wanneer ze belastingen heffen en invorderen.⁶

³ Zoals blijkt uit titel IV (“Toegewezen gedeelten van de opbrengst van belastingen”) van de bijzondere financieringswet, hebben de gewesten ook bepaalde bevoegdheden inzake de personenbelasting. Het gaat echter niet om de bevoegdheid om procedureregels te bepalen.

⁴ De dienst van de belastingen “omvat de vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen (zowel administratief als gerechtelijk), de inning en de invordering van de belastingen (met inbegrip van de kosten en de intresten)” (*Parl.St.* Kamer 2000-01, nr. 50-1183/007, 160). In dezelfde zin: GwH 18 juli 2006, nr. 121/2006, B.4.3; GwH 1 september 2008, nr. 124/2008, B.8.4.

⁵ Uit artikel 4, eerste lid, 1°, van het ontwerp volgt dat het te nemen decreet ook van toepassing zal zijn op alle belastingen die worden geheven door of ten behoeve van de territoriale of bestuurlijke onderdelen van het Vlaamse Gewest, inbegrepen de lokale overheden.

⁶ Zie bv. advies 34.913/VR van 4 maart 2003 over een ontwerp van wet ‘tot wijziging van artikel 10 van de wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen’, *Parl.St.*

Aan dezelfde bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ontleent het Vlaamse Gewest de bevoegdheid om verplichtingen op te leggen aan de ondergeschikte besturen in het kader van de omzetting van de richtlijn.

5. Het verdient in het algemeen aanbeveling de in een richtlijn gebruikte terminologie over te nemen in het nationale recht,⁷ behoudens indien in de nationale rechtsorde een andere, meer courante term wordt gebruikt waarvan de betekenis samenvalt met die van de term uit de richtlijn. In de andere gevallen bestaat er kans op verwarring als de terminologie van de richtlijn niet letterlijk wordt overgenomen. Het gebruik van een andere term is in principe ook mogelijk wanneer die een bredere betekenis heeft dan de in de richtlijn gehanteerde term en de bepalingen van de richtlijn zich daar niet tegen verzetten. In dat geval is de nationale regeling breder dan de in de richtlijn beoogde regeling.

Bij de artikelsgewijze bespreking zal worden gewezen op het gebruik van de richtlijn afwijkende terminologie (zie de opmerkingen 8 en 15).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

6. Uit artikel 1 van het ontwerp blijkt de bedoeling het aan te nemen decreet als een loutere gewestaangelegenheid te beschouwen. De richtlijn 2011/16/EU wordt aldus slechts omgezet voor het Vlaamse Gewest, niet voor de Vlaamse Gemeenschap.⁸

6.1. Het materiële toepassingsgebied van de richtlijn is breed omschreven in artikel 2 ervan. Ze is van toepassing “op elke vorm van belastingen die door of namens een lidstaat of de territoriale of bestuurlijke onderdelen van een lidstaat, met inbegrip van de lokale overheden, worden geheven” (artikel 2, lid 1, van de richtlijn).

Net zoals het Vlaamse Gewest, beschikt de Vlaamse Gemeenschap op grond van artikel 170, § 2, van de Grondwet over autonome belastingbevoegdheid. Het is dan ook onduidelijk waarom de ontworpen regeling niet evenzeer als een gemeenschapsaangelegenheid wordt gekwalificeerd. Het instemmingsdecreet met de ‘Convention on mutual administrative

Kamer, nr. 50-1990/003, 5; advies 36.354/3 van 20 januari 2004 over een voorontwerp van decreet ‘houdende afschaffing van de forfaitaire afvalbelasting’, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2195/1, 62; advies 36.775/3 van 22 maart 2004 over een voorstel van decreet ‘houdende wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996’, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2146/3, 13-14; advies 38.240/3 van 26 april 2005 over een voorontwerp van ‘gemeentedecreet’, *Parl.St.* VI.Parl. 2004-05, nr. 347/1, 266-267. Zie ook N. PLETS, “De bevoegdheid inzake de vestigings-, invorderings- en geschillenprocedure voor de provincie- en de gemeentebelastingen: een zaak van het federale niveau of van de gewesten?”, *T.Gem.* 2005, (243) 249-251.

⁷ Voor zover er geen discordantie tussen de Nederlandse en de Franse tekst van de richtlijn bestaat.

⁸ Gelet op dit uitgangspunt wordt in artikel 14, § 2, van het ontwerp ten onrechte melding gemaakt van de Vlaamse Gemeenschap.

assistance in tax matters'⁹ is bijvoorbeeld wel als een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid beschouwd.¹⁰

6.2. Daarover om toelichting verzocht, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Aangezien het *in casu* (in tegenstelling tot decreet invorderingsbijstand) enkel om belastingen gaat en er op gemeenschapsniveau nog geen effectieve/concrete (niet louter theoretische) belastingen bestaan, wordt een analoog omzettingsdecreet voor de Vlaamse Gemeenschap onnodig geacht. Zodra de Vlaamse Gemeenschap een effectieve fiscale heffingsbevoegdheid heeft, zullen we de nodige stappen nemen om alle relevante regelgeving aan te passen.”

6.3. Met deze zienswijze kan niet worden ingestemd.

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat de meewerkverplichting die uit de richtlijn voortvloeit, niet afhankelijk is van het feit of de lidstaat aan wie om bijstand wordt verzocht, zelf een gelijkaardige belasting heft.¹¹ Wel is het zo dat kan worden geargumenteed dat zolang een staatkundig onderdeel geen belastingen heft, de aangezochte autoriteit slechts verplicht is om de inlichtingen die hij in zijn bezit heeft mede te delen (artikel 5 van de richtlijn), doch niet om de deelstaat een administratief onderzoek te laten verrichten dat noodzakelijk is om de inlichtingen te kunnen verkrijgen (artikelen 5 en 6, lid 1, van de richtlijn). In artikel 3, lid 7, van de richtlijn wordt “administratief onderzoek” immers gedefinieerd als “alle door de lidstaten bij het vervullen van hun taken verrichte controles, onderzoeken en acties *ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving*” (cursivering toegevoegd) en uit artikel 17, lid 2, van de richtlijn volgt dat de verplichting niet geldt indien de wetgeving van de aangezochte staat hem niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen. Doch die benadering zou in hoofde van de Vlaamse Gemeenschap artificieel zijn, vermits de organen van de Vlaamse Gemeenschap in het Vlaamse Gewest ook de bevoegdheden van de gewestorganen uitoefenen voor de gewestelijke aangelegenheden.¹² De Vlaamse Gemeenschap beschikt dus wel degelijk over diensten die controles, onderzoeken of acties verrichten ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving, zij het van de gewestbelastingwetgeving.

⁹ Dit verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden is een gezamenlijk initiatief van de Raad van Europa en van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en is opgemaakt te Straatsburg op 25 januari 1988.

¹⁰ Cf. artikel 1 van het decreet van 17 oktober 2012 ‘houdende instemming met 1° het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden, en de bijlagen A, B en C, opgemaakt in Straatsburg op 25 januari 1988 en ondertekend op 7 februari 1992, en 2° het protocol tot wijziging van het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden, opgemaakt in Parijs op 27 mei 2010 en ondertekend op 4 april 2011’.

¹¹ Het uitgangspunt van de richtlijn is de heffing van een onder de regeling vallende belasting door of namens “een” lidstaat (artikel 2, lid 1, van de richtlijn), waaruit de meewerkverplichting voor de andere lidstaten voortvloeit. Artikel 17 van de richtlijn bevat beperkingen op de principiële meewerkverplichting. Zo kan de aangezochte staat weigeren de gevraagde inlichtingen te verstrekken indien zijn wetgeving het niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen of de gevraagde inlichtingen te verzamelen (artikel 17, lid 2) of indien de verzoekende lidstaat op juridische gronden soortgelijke inlichtingen niet kan verstrekken (artikel 17, lid 3). Geen van beide beperkingen lijkt evenwel de eis te kunnen rechtvaardigen van het bestaan van een soortgelijke belasting in de aangezochte lidstaat. Integendeel, uit artikel 18 van de richtlijn volgt de verplichting voor de aangezochte staat om de middelen waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verzamelen, aan te wenden “zelfs indien hij de inlichtingen niet voor eigen belastingdoeleinden nodig heeft”. Ook dat is een aanwijzing dat het bestaan van een soortgelijke belasting niet als voorwaarde gesteld kan worden voor het verschaffen van de gevraagde inlichtingen.

¹² Artikel 1, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Bovendien ontslaat het feit dat een bepaalde activiteit waarop een richtlijn betrekking heeft, in een lidstaat (nog) niet bestaat, deze lidstaat niet van zijn verplichting tot het omzetten van die richtlijn.¹³

6.4. Om tot een correcte omzetting van de richtlijn te komen, is derhalve vereist dat het te nemen decreet ook betrekking heeft op de gemeenschapsaangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is.

Artikel 3

7. Uit artikel 3, § 1, eerste lid, van het ontwerp blijkt dat “de administratieve samenwerking tussen het Vlaamse Gewest en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie” wordt geregeld.

Op de vraag of de regeling ook geldt voor de samenwerking met de andere gewesten en of er een verschillende behandeling is van de andere gewesten ten overstaan van de andere lidstaten, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“De intern-Belgische samenwerking met de andere gewesten maakt geen deel uit van de omzetting van de Europese Richtlijn. Dit zal besproken worden bij het intra-federale overleg van de op handen zijnde redactie van het samenwerkingsakkoord inzake administratieve samenwerking.

Wij zien geen verschil in behandeling tussen belastingplichtigen in een ander gewest en belastingplichtigen in een andere lidstaat”.

8. Waar in artikel 3, § 2, tweede zin, van het ontwerp gewag wordt gemaakt van “regelgeving”, terwijl in de richtlijn de ruimere term “rechtsinstrumenten” wordt gebruikt, kan beter de formulering van de richtlijn worden gevolgd.

9. Artikel 3, § 2, eerste zin, van het ontwerp bepaalt (cursivering toegevoegd): “Dit decreet laat de toepassing *in het Vlaamse Gewest* van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet.” Aangezien de gewesten geen bevoegdheid inzake rechtshulp in strafzaken hebben, is dit op het eerste gezicht een bevreemdende bepaling.

In het kader van de richtlijn (zie artikel 1, lid 3, eerste zin, van de richtlijn, waar het gaat over de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken “in de lidstaten”) is een dergelijke bepaling wel volkomen logisch. Aangezien de functie van voormeld artikel 1, lid 3, eerste zin, het afbakenen van het onderwerp van de richtlijn is, en erdoor wordt bevestigd dat de bepalingen ervan niet raken aan de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, volstaat het voor de omzetting van die bepaling de betrokken zin als volgt te stellen:

¹³ Vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Zie bijvoorbeeld: HvJ 13 december 2001, C-372/00, *Commissie v. Ierland*, punt 11; HvJ 30 mei 2002, C-441/00, *Commissie v. Verenigd Koninkrijk*, punt 15. De verplichting vervalt alleen als de omzetting om geografische redenen geen voorwerp zou hebben (zie respectievelijk punt 13 en punt 17 van de aangehaalde arresten).

“Dit decreet laat de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet.”

Artikel 4

10. Luidens artikel 4, eerste lid, 2°, van het ontwerp, is de regeling van toepassing op “alle belastingen die gelijkaardig zijn aan de belastingen, vermeld in punt 1°, en die worden geheven door of ten behoeve van een lidstaat of een van zijn territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen”.

Gelet op wat onder opmerking 6.3 is uiteengezet, houdt deze bepaling een niet met de richtlijn in overeenstemming zijnde beperking in. Immers, de meewerkplicht die uit de richtlijn volgt, is niet afhankelijk van de voorwaarde dat de aangezochte lidstaat gelijkaardige belastingen heft.

Op dit punt wordt de richtlijn derhalve niet correct omgezet. In artikel 4, eerste lid, 2°, van het ontwerp dienen de woorden “die gelijkaardig zijn aan de belastingen, vermeld in punt 1°, en” dan ook te worden weggelaten.

11. Luidens het ontworpen artikel 4, tweede lid, mogen de belastingen bedoeld in het eerste lid in geen geval worden uitgelegd als omvattende “leges” (zie onderdeel 1° van die bepaling). Weliswaar is dit geen courante term in het Belgische recht, maar deze wordt toegelicht in de memorie van toelichting.

Uit onderdeel 2° van dezelfde bepaling blijkt dat evenmin met belastingen mogen worden gelijkgesteld “contractueel verschuldigde bedragen, zoals betalingen voor openbare nutsvoorzieningen”. Waar in de richtlijn (artikel 2, lid 3, b) de term “retributies” is gebruikt, wordt in het ontwerp dus gewag gemaakt van “betalingen”. In het Belgische recht is het inderdaad niet gebruikelijk in het kader van contractuele verhoudingen het woord “retributies” te bezigen.

Toch zou moeten worden geëxpliciteerd dat “retributies” – in de betekenis ervan zoals gekend in het Belgische recht, derhalve te onderscheiden van belastingen en sociaalezekerheidsbijdragen – worden uitgesloten.¹⁴ Minstens in de memorie van toelichting zou dit tot uiting moeten worden gebracht.¹⁵

Artikel 5

12. In artikel 5, 2°, van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering aangewezen als “bevoegde autoriteit”, namelijk

¹⁴ Dat is bijvoorbeeld van belang voor de parkeerheffingen in gemeentelijke reglementen, die soms zijn opgevat als belastingen, maar soms ook als retributies.

¹⁵ Hetzelfde geldt niet voor de uitzonderingen vermeld in artikel 2, lid 2, van de richtlijn, vermits het gaat om belastingen, rechten en bijdragen waarvoor het Vlaamse Gewest niet bevoegd is.

“de autoriteit die het centraal verbindingsbureau of een verbindingdienst aanwijst dat of die verantwoordelijk is voor de contacten met de lidstaten op het gebied van administratieve samenwerking. Voor de toepassing van dit decreet is de bevoegde autoriteit de Vlaamse Regering”.

Uit artikel 3, 1°, van de richtlijn volgt dat onder “bevoegde autoriteit” van een lidstaat in de richtlijn wordt verstaan:

“de door die lidstaat als zodanig aangewezen autoriteit. In het kader van deze richtlijn worden het centrale verbindingsbureau, de verbindingdiensten en de bevoegde ambtenaren beschouwd als bevoegde autoriteiten bij delegatie overeenkomstig artikel 4”.

Aan de gemachtigde is gevraagd welke bepalingen van de richtlijn ervan doen blijken dat er per lidstaat meerdere bevoegde autoriteiten zouden kunnen worden aangewezen. Haar antwoord luidt:

“Het betreft hier de Vlaamse bevoegde autoriteit, die niet gelijkgeschakeld wordt met de bevoegde autoriteit bedoeld in de Richtlijn. Voor de intern-Belgische taakverdeling kan ik verwijzen naar de redactie van een samenwerkingsakkoord daaromtrent dat – naar analogie met de omzetting van richtlijn 2010/24/EU – zal voorzien in een coördinatiemechanisme m.h.o. op onder meer transparantie naar de verzoekende lidstaat toe.”

Dat in het ontwerp met de omschrijving “bevoegde autoriteit” iets anders wordt bedoeld dan in de richtlijn, namelijk de bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in plaats van de bevoegde autoriteit voor België als geheel, wekt verwarring en werkt rechtsonzekerheid in de hand.¹⁶ Het verdient daarom aanbeveling om hier een andere term te hanteren en de concordantietabel aan te passen, vermits met deze bepaling niet artikel 3, 1°, van de richtlijn wordt omgezet.

13. Luidens artikel 5, 3°, van het ontwerp moet onder “centraal verbindingsbureau” worden verstaan:

“het bureau dat als zodanig is aangewezen door de bevoegde autoriteit en belast is met de primaire zorg voor de contacten met de andere lidstaten op het gebied van de administratieve samenwerking”.

Uit die ontworpen bepaling volgt dat het de Vlaamse Regering is die het centraal verbindingsbureau dient aan te wijzen. Het Vlaamse Gewest is echter niet bevoegd om die richtlijnbeepaling eenzijdig om te zetten.

Uit de artikelen 3, 1°, en 4, lid 2, van de richtlijn, volgt dat er voor België één bevoegde autoriteit aan te wijzen is die op haar beurt één centraal verbindingsorgaan aanwijst. Gelet op de onderscheiden bevoegdheden van de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten inzake belastingen, zullen zowel de bevoegde autoriteit als dit centraal verbindingsbureau een aan die overheden gemeenschappelijke instantie moeten zijn. Een

¹⁶ In de concordantietabel gevoegd bij de adviesaanvraag wordt artikel 5, 2°, van het ontwerp aangeduid als overeenstemmend met artikel 3, 1°, van de richtlijn.

geëigend middel om zulk een instantie op te richten is het sluiten van een samenwerkingsakkoord met toepassing van artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De gemachtigde deelde in dit verband het volgende mee:

“Ingevolge artikel 4 (2) RL kan er inderdaad slechts één centraal verbindingsbureau per lidstaat zijn. Aangezien het centraal verbindingsbureau echter een intra-federaal orgaan is, duidt de Vlaamse Regering het mee aan, samen met de andere bevoegde overheden. Dit zal verduidelijkt worden in de memorie van toelichting.”

En verder verklaarde de gemachtigde dat artikel 4, lid 2, van de richtlijn

“verwerkt werd in artikel 5, 2°, van het omzettingsdecreet, m.n. de definitie van bevoegde autoriteit: ‘de autoriteit die het centraal verbindingsbureau of een verbindingsdienst aanwijst dat of die verantwoordelijk is voor de contacten met de lidstaten op het gebied van administratieve samenwerking. Voor de toepassing van dit decreet is de bevoegde autoriteit de Vlaamse Regering’. We zullen de concordantietabel aanvullen ten einde dit te verduidelijken.”

Deze toelichting neemt echter niet weg dat de Vlaamse Regering niet eigenmachtig het centraal verbindingsbureau kan aanwijzen.

14. In artikel 5 van het ontwerp is geen definitie van “automatische uitwisseling” (van inlichtingen) opgenomen, terwijl dat begrip wel wordt bepaald in artikel 3, 9°, van de richtlijn. In de memorie van toelichting staat vermeld dat het de federale regelgever toekomt om de elektronische uitwisseling te regelen.

Aan de gemachtigde is gevraagd waarop dit standpunt gebaseerd is. Zij gaf volgend antwoord:

“Het Vlaamse Gewest is niet de bronleverancier van de gegevens inzake onroerende goederen en levensverzekeringen en beschikt ook niet altijd over de totaliteit van die gegevens. Bijgevolg zijn we van mening dat de FOD Fin (als bronleverancier) deze gegevens dient op te nemen in de (gecentraliseerde) automatische gegevensuitwisseling naar het buitenland. In het Federale voorontwerp van omzettingwet neemt de FOD Fin deze taak overigens ook al op zich.”

Uit dit antwoord blijkt dat de federale overheid het best geplaatst is om bepaalde inlichtingen automatisch uit te wisselen, doch niet dat dit voor alle inlichtingen bedoeld in de richtlijn zo is.¹⁷ Er valt dan ook niet meteen in te zien waarom het Vlaamse Gewest ter zake niet in een eigen regeling zou moeten voorzien, en de automatische uitwisseling van inlichtingen volledig aan het federale niveau zou kunnen overlaten.

¹⁷ Aangezien het Vlaamse Gewest instaat voor de dienst van de belastingen inzake de onroerende voorheffing, beschikt die overheid over minstens een deel van de inlichtingen over de specifieke inkomsten- en vermogenscategorie “eigendom van en inkomsten uit onroerende goederen” (artikel 8, lid 1, e, van de richtlijn). Zo is het niet de (federale) administratie van het kadaster die bepaalt wie als eigenaar de onroerende voorheffing verschuldigd is, doch het Vlaamse Gewest; de administratie van het kadaster legt slechts vast op wiens naam het kadastraal inkomen van een onroerend goed wordt toegekend, maar dit bindt de Vlaamse overheid niet (A. TIBERGHEN, *Handboek voor Fiscaal Recht 2012-2013*, Mechelen, Kluwer, 2012, 584).

Een andere mogelijkheid is dat ter omzetting van de bepalingen van de richtlijn in verband met de automatische gegevensuitwisseling een samenwerkingsakkoord wordt gesloten met de federale overheid.

Artikel 11

15. Om meer in overeenstemming met artikel 9, lid 2, van de richtlijn te zijn, dient in artikel 11, tweede lid, van het ontwerp gebruik te worden gemaakt van het werkwoord “uitwisselen” (niet: meedelen). Ook op andere punten zal het betrokken lid beter op de tekst van de richtlijn dienen te worden afgestemd.

Artikel 20

16. Waar het volstaat om in de richtlijn heel in het algemeen te bepalen dat de verstrekte inlichtingen “vallen onder de geheimhoudingsplicht en (...) de bescherming [genieten] waarin het nationale recht van de ontvangende lidstaat met betrekking tot soortgelijke inlichtingen voorziet” (artikel 16, lid 1, eerste alinea, van de richtlijn), moet dit in het omzettingsdecreet met voldoende precisie worden bepaald. Dit klemmt des te meer daar de schending van die regels strafrechtelijk sanctioneerbaar moet kunnen zijn,¹⁸ en derhalve het wettigheidsbeginsel in strafzaken moet worden gerespecteerd.¹⁹ Dit wettigheidsbeginsel brengt met zich dat het voor de wetgevende macht een grondwettelijke verplichting en niet een loutere algemene verplichting van zorgvuldig beleid is in strafzaken met precieze regels te werken.

Artikel 20, § 1, van het ontwerp voldoet niet aan die vereisten.

17. In artikel 20, § 2, eerste lid, 2°, van het ontwerp dient de datum van het vermelde decreet te worden toegevoegd, namelijk 21 december 2012.

18. Het tweede lid van artikel 20, § 2, van het ontwerp bepaalt dat de inlichtingen en bescheiden voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt na toestemming van de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen “met toepassing van dit decreet” heeft verstrekt. Een buitenlandse autoriteit is niet gebonden door de Vlaamse regelgeving, maar door de eigen nationale regels. Zoals in artikel 16, lid 2, van de richtlijn zal moeten worden gerefereerd aan overeenkomstig richtlijn 2011/16/EU verstrekte inlichtingen.

Bovendien dient de laatste zin van het betrokken lid te worden geschrapt. Daarin wordt immers een verplichting opgelegd aan de buitenlandse autoriteit. De decreetgever heeft niet die bevoegdheid.

¹⁸ Zie onder meer de artikelen 337 en 453 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92) en artikel 458 van het Strafwetboek.

¹⁹ Artikel 14 van de Grondwet; artikel 7.1 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens; artikel 15.1 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Een andere mogelijkheid is om die laatste zin anders te formuleren. Bijvoorbeeld zou, voor zover dit overeenstemt met de bedoeling, kunnen worden geschreven:

“De inlichtingen kunnen echter slechts worden gebruikt indien de inlichtingen in de lidstaat van de buitenlandse autoriteit voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.”

Artikel 29

19. In artikel 29, tweede lid, van het ontwerp zal moeten worden verduidelijkt wat precies dient te worden verstaan onder “de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving betreffende het doorgeven van persoonsgegevens aan derde landen”. Artikel 22 van de Grondwet houdt immers een legaliteitsbeginsel in: dat artikel vereist dat elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven wordt voorgeschreven door een voldoende precieze wettelijke bepaling, die daarenboven moet beantwoorden aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig moet zijn met de daarin nagestreefde wettige doelstelling.²⁰

Daarenboven zal moeten worden aangegeven dat bij het doorgeven van persoonsgegevens aan derde landen ook de minimumwaarborgen in de federale wet van 8 december 1992 ‘tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens’ moeten worden nageleefd. De decreetgever is immers gehouden door de algemene federale regelgeving, die als minimumregeling geldt in welke aangelegenheid ook.²¹ De bepalingen van de wet van 8 december 1992 zijn overigens rechtstreeks van toepassing op de in het ontwerp geregelde verwerking van persoonsgegevens, maar het probleem is dat in de ontworpen bepaling slechts wordt gerefereerd aan “de in het Vlaamse Gewest geldende regelgeving”, waardoor de indruk zou kunnen ontstaan dat de decreetgever daarmee andere regelgeving heeft willen uitsluiten.

Artikel 31

20. Artikel 31 van het ontwerp strekt ertoe artikel 322 van het WIB 92 aan te vullen met twee nieuwe paragrafen, om de administratie de mogelijkheid te geven bij de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen inlichtingen in te winnen met het oog op het bepalen van de verschuldigde belastingen. Het ontworpen artikel 322, § 2, betreft de situatie waarbij er aanwijzingen zijn van belastingontduiking of wanneer de administratie zich voorneemt om de belastbare grondslag te bepalen met toepassing van artikel 341 van het WIB 92 (tekenen en indicïen waaruit een hogere graad van goedgeheid blijkt dan uit de aangegeven inkomsten).

De federale versie van artikel 322 van het WIB 92 is bij artikel 55 van de wet van 14 april 2011 ‘houdende diverse bepalingen’ aangevuld met de paragrafen 2 tot 4.²² Alhoewel in

²⁰ GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.10.1.

²¹ GwH 14 februari 2008, nr. 15/2008, B.21.

²² Tegen dit artikel 55 zijn bij het Grondwettelijk Hof een vernietigingsberoep en een prejudicieel beroep in behandeling.

de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt gesteld dat de nieuwe tekst analoog is aan de federale tekst van dat artikel, zijn er toch enkele belangrijke verschillen. In vergelijking met de federale versie van artikel 322 van het WIB 92 bevat de om advies voorgelegde wijzigende bepaling in elk geval minder formele waarborgen bij de opheffing van het bankgeheim (zie verder, opmerkingen 21.3 en 21.4). Volgens de memorie van toelichting bij het ontwerp, wordt artikel 322 van het WIB 92 aangevuld “[o]m de Vlaamse regelgeving compatibel te maken met het bepaalde in artikel 24, tweede lid” van het ontwerp. Daaruit blijkt de bedoeling de Vlaamse autoriteit middelen ter beschikking te stellen om de gevraagde inlichtingen te verzamelen.

De nieuwe regeling zal in de eerste plaats van toepassing zijn voor de onroerende voorheffing en, ingevolge de wijziging bij artikel 32 van het ontwerp, voor de verkeersbelastingen (verkeersbelasting op de autovoertuigen, belasting op de inverkeerstelling²³, eurovignet²⁴). Maar ze zal, op grond van inlichtingen gevraagd door autoriteiten van andere lidstaten, ook breed kunnen worden toegepast om die inlichtingen te kunnen verstrekken.

De belastbare grondslag voor de onroerende voorheffing is het kadastraal inkomen (KI).²⁵ Het is niet duidelijk hoe de belastbare grondslag van de verschuldigde onroerende voorheffing met toepassing van het aldus gewijzigde artikel 322 van het WIB 92 zou kunnen worden bepaald.

Ook wat de verkeersbelastingen betreft, rijst de vraag of artikel 322 wel nuttig kan worden aangewend. Voor de verkeersbelastingen wordt immers als heffingsgrondslag niet het inkomen gebruikt.

Gelet op het gegeven dat de heffingsgrondslag van de voormelde belastingen niet gelinkt is met geldelijke inkomsten, moet ervan worden uitgegaan dat de nieuwe bepaling vooral dienstig is om inlichtingen ten behoeve van buitenlandse autoriteiten te verzamelen.

21. De ontworpen paragrafen 2 tot 4 van artikel 322 van het WIB 92 vormen een inmenging in het privéleven.²⁶

²³ Artikel 95 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

²⁴ Artikel 2, tweede lid, van de wet van 27 december 1994 ‘tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, ondertekend te Brussel op 9 februari 1994 door de Regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, en tot invoering van een Eurovignet, overeenkomstig richtlijn 93/89/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 oktober 1993’.

²⁵ Op grond van artikel 4, § 2, van de bijzondere financieringswet is het Vlaamse Gewest bevoegd om de heffingsgrondslag te wijzigen, maar niet het KI.

²⁶ De stellers van het ontwerp hebben de ontworpen regeling niet om advies voorgelegd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna: Privacycommissie). Inzonderheid gelet op dit artikel 31 van het ontwerp, waarbij artikel 322 van het WIB 92 wordt aangevuld met een regeling waarbij bank-, wissel-, krediet- of spaarinstellingen kunnen worden verplicht om privé-informatie vrij te geven, verdient het aanbeveling om over de ontworpen bepalingen het advies van de Privacycommissie te vragen, zoals artikel 29, § 1, van de wet van 8 december 1992 het mogelijk maakt. Cf. bv. het advies 13/2010 van 31 maart 2010 dat de Privacycommissie uitbracht over het zgn. wetsvoorstel Gilkinet - Van Hecke (http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_13_2010.pdf).

21.1. De rechten die bij artikel 22 van de Grondwet en bij artikel 8 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens worden gewaarborgd inzake de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven,²⁷ zijn niet absoluut. De wetgever kan die rechten inperken. De voormelde bepalingen vereisen dat elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven wordt voorgeschreven door een voldoende precieze wettelijke bepaling en dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte, dat wil zeggen evenredig is met de nagestreefde wettige doelstelling.

Voor zover aan die voorwaarden is voldaan, staat het de wetgever vrij om het voorstel al of niet aan te nemen.

Gelet op het brede toepassingsgebied ervan (zie opmerking 20, zullen afdoende waarborgen moeten worden ingebouwd die in alle mogelijke hypothesen de nodige garanties kunnen bieden dat niet bovenmatig afbreuk wordt gedaan aan het recht op privacy.

21.2. Hiervoor is reeds opgemerkt dat de geheimhoudingsplicht onvoldoende duidelijk geregeld is. Een dergelijke regeling houdt een belangrijke waarborg in om te verhinderen dat de inbreuk op het privéleven en het gezinsleven buitenmatig wordt. Op dit punt dient het ontwerp in elk geval te worden bijgesteld (zie reeds opmerking 16).

Wat het beantwoorden van de inbreuk aan een dwingende maatschappelijke behoefte betreft, wordt in de memorie van toelichting bij artikel 31 van het ontwerp enkel het volgende vermeld:

“Om de Vlaamse regelgeving compatibel te maken met het bepaalde in artikel 24, tweede lid was het nodig om artikel 322 WIB 92 aan te vullen met twee extra paragrafen. De nieuwe tekst van het Vlaamse artikel 322 WIB 92 is analoog aan de federale tekst van dat artikel.”

Op grond daarvan alleen kan de inbreuk op het privéleven en het gezinsleven niet worden verantwoord. Op dit punt dient de memorie van toelichting dan ook te worden aangevuld.

21.3. Voorts moet worden vastgesteld dat, in tegenstelling tot wat op het federale niveau geldt, de ontworpen bepalingen geen “getrapt” systeem bevat voor het opvragen van de bedoelde inlichtingen bij de financiële instellingen.

Luidens de federale versie van artikel 322, § 2, tweede lid, van het WIB 92, kan “een ambtenaar met minstens de graad van directeur, die hiertoe werd aangesteld door de Minister van Financiën, een ambtenaar met de graad van ten minste inspecteur” ermee belasten de inlichtingen op te vragen.

In het ontworpen tweede lid van artikel 322, § 2, wordt die bevoegdheid gegeven aan de ambtenaren die daarvoor door de Vlaamse Regering worden gemachtigd.

Daarover om toelichting verzocht, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

²⁷ Het recht op de eerbiediging van het privéleven komt in zekere mate ook toe aan de rechtspersonen.

“De derde paragraaf van het federale artikel 322 WIB 92 werd niet overgenomen omdat er al voldoende waarborgen werden ingebouwd om de privacy van de belastingplichtige te beschermen.”

Daar kan tegenover worden gesteld dat een regeling waarbij toestemming moet worden verleend door een specifiek daartoe aangewezen ambtenaar of commissie de voorkeur wegdraagt. Om het risico van misbruik te beperken, is een getrapt systeem immers een bijkomende waarborg in het licht van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.²⁸

21.4. In de ontworpen regeling is evenmin voorzien in een verplichting tot kennisgeving aan de belastingplichtige, terwijl dat wel het geval is op federaal vlak (zie artikel 333/1 van het WIB 92: in beginsel moet de vraag om inlichtingen gelijktijdig worden genotificeerd aan de belastingplichtige).

Op de vraag waarom niet in een kennisgevingsregeling wordt voorzien, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

“De artikelen 16 en 17 van het Decreet voorzien al in administratieve kennisgeving conform de Richtlijn. Bovendien bepaalt het laatste lid van de eerste paragraaf van artikel 333/1 WIB 92 uitdrukkelijk dat de belastingadministratie geen kennisgeving moet sturen aan de belastingplichtige indien het bankgeheim wordt doorbroken naar aanleiding van een vraag van een buitenlandse autoriteit in de zin van artikel 322, §4 WIB (o.m. in het kader van de Richtlijn administratieve samenwerking). Bijgevolg leek het niet zinvol om die bepaling over te nemen in dit omzettingsdecreet.”

Dit antwoord overtuigt niet. De opheffing van het bankgeheim op grond van artikel 322 van het WIB 92, zoals gewijzigd bij artikel 31 van het ontwerp, is immers van algemene toepassing en geldt dus niet louter in het geval er gebruik van wordt gemaakt op vraag van een buitenlandse autoriteit. Doch ook indien de vraag uitgaat van een buitenlandse autoriteit, heeft de Raad van State de federale overheid geadviseerd om de regeling er in beginsel van toepassing op te maken.²⁹

Ook de verplichting tot kennisgeving aan de belastingplichtige is te beschouwen als een bijkomende waarborg in de regeling tot opheffing van het bankgeheim.³⁰ Er wordt dan ook aanbevolen om hier een dergelijke regeling in te voegen.

21.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat het ontwerp zal moeten worden bijgesteld, om aanvaardbaar te zijn vanuit het oogpunt van de grondrechten. In de eerste plaats is een meer uitgewerkte verantwoording noodzakelijk, doch bovenal zal de regeling voldoende waarborgen dienen te bevatten opdat misbruiken vermeden kunnen worden.

²⁸ Dat is ook het standpunt dat prof. HAELTERMAN verdedigde tijdens de hoorzittingen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers over de opheffing van het bankgeheim: *Parl.St.* Kamer, nr. 53-1312/001, 10.

²⁹ Adv.RvS 49.856/1 van 5 juli 2011 over een voorontwerp dat de wet van 7 november 2011 ‘houdende fiscale en diverse bepalingen’ is geworden (*Parl.St.* Kamer, nr. 53-1737/001, 25-27).

³⁰ *Parl.St.* Kamer, nr. 53-1312/001, 11. Zie ook Adv.RvS 47.425/1 van 3 december 2009 over een wetsvoorstel “tot wijziging van sommige bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 over de opheffing van het bankgeheim” (*Parl.St.* Kamer, nr. 52-2205/002, 4) en adv.RvS 47.427/1 van 3 december 2009 over een wetsvoorstel “tot opheffing van het bankgeheim” (*Parl.St.* Kamer, nr. 52-2216/002, 4).

Het zal evenwel aan het Grondwettelijk Hof toekomen om in voorkomend geval te oordelen of de regeling zoals ze uiteindelijk zal worden aangenomen, de toets van artikel 22 van de Grondwet kan doorstaan.

Artikel 33

22. Luidens artikel 33 van het ontwerp, zal de nieuwe regeling in werking treden op 1 januari 2013. Dit komt neer op een retroactieve inwerkingtreding, wat gelet op de inhoud van sommige bepalingen van het ontwerp niet kan worden aanvaard. De gemachtigde heeft echter verklaard dat artikel 33 zal worden aangepast, teneinde het decreet in werking te laten treden op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Afdeling 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de omzetting van richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG.

Art. 3. §1. Dit decreet legt de voorschriften en procedures vast voor de administratieve samenwerking tussen enerzijds de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en anderzijds de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie, met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de wetgeving van de lidstaten met betrekking tot de belastingen, vermeld in artikel 4.

Dit decreet legt tevens de bepalingen vast voor de elektronische uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in het eerste lid.

§2. Dit decreet laat de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet. Zij laat eveneens onverlet de verplichtingen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest inzake ruimere administratieve samenwerking, die voortvloeien uit andere rechtsinstrumenten, waaronder bilaterale en multilaterale overeenkomsten.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Art. 4. Dit decreet is van toepassing op:

1° alle belastingen die worden geheven door of ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest of een van haar territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen, met uitzondering van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot en met 8°, en 10° tot en met 12°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten bedoelde belastingen waarvoor de federale overheid de dienst verzekert;

2° alle belastingen die worden geheven door of ten behoeve van een lidstaat of een van zijn territoriale of bestuurlijke onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen.

In geen geval worden de belastingen, vermeld in het eerste lid, uitgelegd als omvattende:

- 1° leges, bijvoorbeeld voor certificaten en andere door autoriteiten uitgereikte stukken;
- 2° contractueel verschuldigde bedragen, zoals betalingen voor openbare nutsvoorzieningen.

Dit decreet is van toepassing op de belastingen, vermeld in het eerste lid, die worden geheven op het grondgebied van de Europese Unie, vermeld in artikel 52 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 355 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Afdeling 3. Definities

Art. 5. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° lidstaat: tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld, een andere lidstaat van de Europese Unie dan België;
- 2° bevoegde autoriteit: de door België als zodanig aangewezen autoriteit. Het centraal verbindingsbureau, de Vlaamse verbindingdiensten en de Vlaamse bevoegde personeelsleden worden eveneens als bevoegde autoriteit bij delegatie beschouwd;
- 3° centraal verbindingsbureau: het bureau dat als zodanig is aangewezen en belast is met de primaire zorg voor de contacten met de andere lidstaten op het gebied van de administratieve samenwerking;
- 4° verbindingdienst: elk ander bureau dan het centraal verbindingsbureau dat als zodanig is aangewezen om op grond van dit decreet rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen;
- 5° bevoegd personeelslid: elk personeelslid van een overheidsinstantie dat op grond van dit decreet gemachtigd is om rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen. De personeelsleden die bij de administratieve samenwerking in de zin van dit decreet zijn betrokken, worden in elk geval geacht daartoe overeenkomstig de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde regelingen bevoegd te zijn;
- 6° buitenlandse autoriteit: het centraal verbindingsbureau, de verbindingdiensten of de bevoegde personeelsleden die door een buitenlandse bevoegde autoriteit gemachtigd zijn om over te gaan tot de rechtstreekse uitwisseling van inlichtingen met de bevoegde autoriteit of andere vormen van administratieve samenwerking in de zin van dit decreet;
- 7° verzoekende autoriteit: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst of elk bevoegd personeelslid van een lidstaat dat of die namens een bevoegde autoriteit om bijstand verzoekt;
- 8° aangezochte autoriteit: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst of elk bevoegd personeelslid van een lidstaat dat of die namens een bevoegde autoriteit om bijstand wordt verzocht;
- 9° administratief onderzoek: alle door de Vlaamse overheid of de lidstaten bij het vervullen van hun taken verrichte controles, onderzoeken en acties ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving;
- 10° uitwisseling van inlichtingen op verzoek: de uitwisseling van inlichtingen in antwoord op een verzoek van de verzoekende autoriteit aan de aangezochte autoriteit met betrekking tot een specifiek geval;
- 11° automatische uitwisseling: de systematische verstrekking van vooraf bepaalde inlichtingen aan een lidstaat, zonder voorafgaand verzoek, met regelmatige, vooraf vastgestelde tussenpozen. In de context van artikel 11 betekent 'beschikbare inlichtingen'

- inlichtingen die zich in de belastingdossiers van de inlichtingenverstreckende lidstaat bevinden en die opvraagbaar zijn overeenkomstig de procedures voor het verzamelen en verwerken van inlichtingen in die lidstaat;
- 12° spontane uitwisseling: het niet-systematisch, te eniger tijd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan een lidstaat;
- 13° langs elektronische weg: door middel van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking – met inbegrip van digitale compressie – en gegevensopslag, met gebruikmaking van kabels, radio, optische technologie of andere elektromagnetische middelen;
- 14° persoon:
- a) een natuurlijk persoon;
 - b) een rechtspersoon;
 - c) een vereniging van personen die bevoegd is rechtshandelingen te verrichten, maar niet de status van rechtspersoon bezit;
 - d) een andere juridische constructie, ongeacht de aard of de vorm, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die activa, met inbegrip van de daardoor gegenereerde inkomsten, bezit of beheert die aan belastingen in de zin van dit decreet zijn onderworpen.

Afdeling 4. Organisatie

Art. 6. De verbindingdienst of het bevoegde personeelslid die of dat een verzoek of een antwoord op een verzoek om samenwerking verzendt of ontvangt, stelt volgens de nationale procedures het centraal verbindingsbureau hiervan in kennis.

Art. 7. De verbindingdienst of het bevoegde personeelslid die of dat een verzoek om samenwerking ontvangt dat een optreden vereist buiten de hem krachtens de Vlaamse regelgeving of het Vlaamse beleid verleende bevoegdheid, geeft het verzoek onverwijld door aan het centraal verbindingsbureau en stelt de verzoekende autoriteit hiervan in kennis. In dat geval gaan de termijnen, vermeld in artikel 10, in op de dag nadat het verzoek om samenwerking aan het centraal verbindingsbureau is doorgezonden.

Hoofdstuk 2. Uitwisseling van inlichtingen

Afdeling 1. Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

Onderafdeling 1. De bevoegde autoriteit als verzoekende autoriteit

Art. 8. Met betrekking tot een specifiek geval kan de bevoegde autoriteit een buitenlandse autoriteit verzoeken alle inlichtingen, vermeld in artikel 3, te verstrekken die deze in zijn bezit heeft of naar aanleiding van een administratief onderzoek verkregen heeft.

Het verzoek, vermeld in het eerste lid, kan een met redenen omkleed verzoek bevatten om een bepaald administratief onderzoek in te stellen. De bevoegde autoriteit kan de aangezochte autoriteit verzoeken hem de originele stukken te bezorgen.

Onderafdeling 2. De bevoegde autoriteit als aangezochte autoriteit

Art. 9. De bevoegde autoriteit verstrekt op verzoek van een buitenlandse autoriteit met betrekking tot een specifiek geval alle inlichtingen, vermeld in artikel 3, die hij in zijn bezit heeft of verkregen heeft naar aanleiding van een administratief onderzoek dat werd ingesteld om die inlichtingen te verkrijgen.

De bevoegde autoriteit laat elk administratief onderzoek verrichten dat noodzakelijk is om de inlichtingen, vermeld in het eerste lid, te kunnen verkrijgen.

Het verzoek, vermeld in het eerste lid, kan een met redenen omkleed verzoek om een bepaald administratief onderzoek bevatten. In voorkomend geval deelt de bevoegde autoriteit de verzoekende autoriteit mee op welke gronden hij een administratief onderzoek niet noodzakelijk acht.

Voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen of het verrichten van het gevraagde administratieve onderzoek, gaat de bevoegde autoriteit te werk volgens dezelfde procedures als handelde hij uit eigen beweging of op verzoek van een andere Belgische overheidsinstantie.

Op specifiek verzoek van de verzoekende autoriteit verstrekt de bevoegde autoriteit de originele stukken, tenzij de Vlaamse regelgeving zich hiertegen verzet.

Art. 10. §1. De inlichtingen, vermeld in artikel 8, eerste lid, worden door de bevoegde autoriteit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangst van het verzoek verstrekt. Indien de bevoegde autoriteit evenwel de inlichtingen al in zijn bezit heeft, verstrekt hij deze binnen twee maanden.

In bijzondere gevallen kunnen de bevoegde autoriteit en de verzoekende autoriteit een andere termijn overeenkomen dan de termijn, vermeld in het eerste lid.

§2. De ontvangst van het verzoek wordt door de bevoegde autoriteit aan de verzoekende autoriteit onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg bevestigd.

§3. De bevoegde autoriteit laat in voorkomend geval, uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit weten welke tekortkomingen het verzoek vertoont en preciseert welke aanvullende achtergrondinformatie hij verlangt. In dit geval gaan de termijnen, vermeld in paragraaf 1, in op de datum waarop de bevoegde autoriteit de aanvullende informatie ontvangt.

§4. Indien de bevoegde autoriteit niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek kan voldoen, deelt hij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee, met vermelding van de datum waarop hij meent aan het verzoek te kunnen voldoen.

§5. Indien de bevoegde autoriteit niet over de gevraagde inlichtingen beschikt en niet aan het verzoek om inlichtingen kan voldoen of indien hij het verzoek om de redenen, vermeld in artikel 24, afwijst, deelt hij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee.

Afdeling 2. Verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen

Art. 11. Met betrekking tot belastbare tijdperken vanaf 1 januari 2014 verstrekt de bevoegde autoriteit alle buitenlandse autoriteiten automatisch de inlichtingen waarover zij ten aanzien van de ingezetenen van die andere lidstaat beschikt inzake de volgende specifieke inkomsten- en vermogenscategorieën, op te vatten in de zin van de Belgische wetgeving:

- a) bezoldigingen van werknemers;
- b) bezoldigingen van bedrijfsleiders;

- c) levensverzekeringsproducten die niet vallen onder andere uniale rechtsinstrumenten inzake de uitwisseling van inlichtingen noch onder soortgelijke voorschriften;
- d) pensioenen;
- e) eigendom en inkomen van onroerende goederen.

De inlichtingen worden ten minste eenmaal per jaar verstrekt, binnen zes maanden na het verstrijken van het kalenderjaar in de loop waarvan de inlichtingen beschikbaar zijn geworden.

Afdeling 3. Spontane uitwisseling van inlichtingen

Art. 12. In elk van de volgende gevallen verstrekt de bevoegde autoriteit spontaan de inlichtingen, vermeld in artikel 3, aan de buitenlandse autoriteit:

- 1° de bevoegde autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat in de andere lidstaat een derving van belasting kan bestaan;
- 2° een belastingplichtige verkrijgt in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest een vrijstelling of vermindering van belasting die voor hem een belastingplicht of een hogere belasting in de andere lidstaat zou moeten meebrengen;
- 3° transacties tussen enerzijds een belastingplichtige in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en anderzijds een belastingplichtige in een andere lidstaat worden over een of meer andere landen geleid, op zodanige wijze dat daardoor in een van beide of in beide lidstaten een belastingbesparing kan ontstaan;
- 4° de bevoegde autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat er belastingbesparing kan ontstaan door een kunstmatige verschuiving van winsten binnen een groep van ondernemingen;
- 5° de door een buitenlandse autoriteit aan de bevoegde autoriteit verstrekte inlichtingen hebben informatie opgeleverd die voor de vaststelling van de belastingschuld in die andere lidstaat van nut kan zijn.

De bevoegde autoriteit kan met een buitenlandse autoriteit spontaan alle inlichtingen uitwisselen waarvan hij kennis heeft en die de buitenlandse autoriteit van nut kunnen zijn.

De inlichtingen, vermeld in het eerste lid, worden door de bevoegde autoriteit zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen een maand nadat deze beschikbaar zijn, aan de buitenlandse autoriteit van elke betrokken lidstaat verstrekt.

Art. 13. Indien een buitenlandse autoriteit spontaan inlichtingen verstrekt aan de bevoegde autoriteit, bevestigt de bevoegde autoriteit de ontvangst van die inlichtingen onmiddellijk en in elk geval binnen zeven werkdagen na ontvangst, en indien mogelijk langs elektronische weg aan de verstrekende buitenlandse autoriteit.

Hoofdstuk 3. Andere vormen van administratieve samenwerking

Afdeling 1. Aanwezigheid in de administratiekantoren en deelname aan administratief onderzoek

Art. 14. De bevoegde autoriteit kan met een buitenlandse autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in artikel 3, de door de bevoegde autoriteit gemachtigde personeelsleden onder de door de buitenlandse autoriteit vastgestelde voorwaarden:

- 1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de administratieve overheden van de aangezochte autoriteit hun taken vervullen;
- 2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken op het grondgebied van de aangezochte autoriteit.

Art. 15. §1. De bevoegde autoriteit kan met een buitenlandse autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de inlichtingen, vermeld in artikel 3, de door de buitenlandse autoriteit gemachtigde personeelsleden onder de door de bevoegde autoriteit vastgestelde voorwaarden:

- 1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de Vlaamse overheid haar taken vervult;
- 2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken die worden verricht door de Vlaamse overheid.

Indien de verzochte inlichtingen vermeld staan in bescheiden waartoe de personeelsleden van de bevoegde autoriteit toegang hebben, ontvangen de personeelsleden van de verzoekende autoriteit een afschrift van die bescheiden.

§2. Op grond van de overeenkomst, vermeld in de eerste paragraaf, mogen de bij een administratief onderzoek aanwezige personeelsleden van de verzoekende autoriteit in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest geen personen ondervragen en geen bescheiden onderzoeken.

§3. De door de verzoekende autoriteit gemachtigde personeelsleden die overeenkomstig de eerste paragraaf aanwezig zijn, moeten te allen tijde een schriftelijke opdracht kunnen overleggen waaruit hun identiteit en hun officiële hoedanigheid blijken.

Afdeling 2. Gelijktijdige controles

Art. 16. Dit artikel is van toepassing op de gevallen waarin de Vlaamse overheid met een of meer buitenlandse autoriteiten van een of meer lidstaten overeenkomt om gelijktijdig, elk op het eigen grondgebied, bij een of meer personen ten aanzien van wie zij een gezamenlijk of complementair belang hebben, controles te verrichten en de aldus verkregen inlichtingen uit te wisselen.

De bevoegde autoriteit bepaalt autonoom welke personen hij voor een gelijktijdige controle wil voorstellen. Hij deelt de buitenlandse autoriteit van de betrokken lidstaten met opgave van redenen mee welke dossiers hij voor een gelijktijdige controle voorstelt. Hij bepaalt eveneens binnen welke termijn de controle moet plaatsvinden.

Wanneer aan de bevoegde autoriteit een gelijktijdige controle wordt voorgesteld, beslist hij of hij aan de gelijktijdige controle wenst deel te nemen. Hij doet de buitenlandse autoriteit die de controle voorstelt een bevestiging of een gemotiveerde weigering van deelname toekomen.

De bevoegde autoriteit wijst een vertegenwoordiger aan die wordt belast met de leiding en de coördinatie van de controle.

Afdeling 3. Administratieve kennisgeving

Art. 17. De bevoegde autoriteit kan een buitenlandse autoriteit verzoeken om over te gaan tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de bevoegde autoriteit afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op diens grondgebied van regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4. Deze kennisgeving geschiedt overeenkomstig de in de aangezochte lidstaat geldende voorschriften voor de kennisgeving van soortgelijke akten.

Het verzoek tot kennisgeving vermeldt de naam en het adres van de geadresseerde, evenals alle overige informatie ter identificatie van de geadresseerde, en het onderwerp van de akte of het besluit waarvan de geadresseerde kennis moet worden gegeven.

Het verzoek tot kennisgeving wordt door de bevoegde autoriteit slechts gedaan indien de kennisgeving van de akten niet volgens de Vlaamse regelgeving kan geschieden of buitensporige problemen zou veroorzaken. De bevoegde autoriteit kan een document, per aangetekende brief of langs elektronische weg, rechtstreeks ter kennis brengen aan een persoon op het grondgebied van een andere lidstaat.

Art. 18. Op verzoek van een buitenlandse autoriteit gaat de bevoegde autoriteit, overeenkomstig de Vlaamse regelgeving voor de kennisgeving van soortgelijke akten, over tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de buitenlandse autoriteit afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op zijn grondgebied van regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4.

De bevoegde autoriteit stelt de verzoekende autoriteit onverwijld in kennis van het aan het verzoek gegeven gevolg en, in het bijzonder, van de datum waarop de akte of het besluit aan de geadresseerde ter kennis is gebracht.

Afdeling 4. Feedback

Art. 19. Indien een buitenlandse autoriteit inlichtingen heeft verstrekt met toepassing van artikel 8 en artikel 13, en om feedback betreffende de ontvangen inlichtingen verzoekt, geeft de ontvangende bevoegde autoriteit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat het resultaat van het gebruik van de verlangde inlichtingen bekend is, feedback aan de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen heeft verzonden. Hierbij mag evenwel geen afbreuk gedaan worden aan de bescherming waarin artikel 337 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat betreft de bepalingen voor onroerende voorheffing van het Vlaamse Gewest voorziet en evenmin aan de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De bevoegde autoriteit geeft eenmaal per jaar, overeenkomstig bilateraal overeengekomen praktische afspraken, feedback over de automatische inlichtingenuitwisseling naar de betrokken lidstaten.

Art. 20. De bevoegde autoriteit die met toepassing van artikel 9 en 12 inlichtingen heeft verstrekt, kan de ontvangende buitenlandse autoriteit om feedback betreffende de ontvangen inlichtingen verzoeken.

Hoofdstuk 4. Voorwaarden voor de administratieve samenwerking

Afdeling 1. Openbaarmaking van inlichtingen en bescheiden

Art. 21. §1. De inlichtingen waarover de bevoegde autoriteit uit hoofde van dit decreet beschikt, vallen onder de geheimhoudingsplicht en genieten de bescherming waarin artikel 337 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat betreft de bepalingen voor onroerende voorheffing van het Vlaamse Gewest voorziet met betrekking tot soortgelijke inlichtingen.

§2. Deze inlichtingen kunnen worden gebruikt:

- 1° voor de administratie en de handhaving van de Vlaamse regelgeving met betrekking tot de belastingen, vermeld in artikel 4;
- 2° voor de vaststelling en invordering van andere belastingen en rechten vallend onder artikel 4 van het decreet van 21 december 2012 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen;
- 3° in mogelijk tot bestraffing leidende gerechtelijke en administratieve procedures wegens overtreding van de belastingwetgeving, met behoud van de toepassing van de algemene regels en de bepalingen betreffende de rechten van de verdachten en getuigen in dergelijke procedures.

Na toestemming van de buitenlandse autoriteit die de inlichtingen overeenkomstig de richtlijn, vermeld in artikel 2, heeft verstrekt en voor zover het in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wettelijk is toegestaan, kunnen de inlichtingen en bescheiden ontvangen van deze autoriteit worden gebruikt voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in het eerste lid. Indien de inlichtingen evenwel in de lidstaat van de buitenlandse autoriteit voor soortgelijke doelen kunnen worden gebruikt, mogen de inlichtingen ook door de bevoegde autoriteit worden gebruikt.

In afwijking van het tweede lid vraagt de bevoegde autoriteit toestemming aan de bevoegde buitenlandse autoriteit van de lidstaat waarvan de inlichtingen initieel afkomstig zijn, indien een buitenlandse autoriteit de inlichtingen die ze van de buitenlandse autoriteit van een andere lidstaat verkreeg, heeft doorgegeven aan de bevoegde autoriteit en de bevoegde autoriteit die doorgegeven inlichtingen wil gebruiken voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in het eerste lid.

§3. Wanneer de bevoegde autoriteit van oordeel is dat de van een buitenlandse autoriteit verkregen inlichtingen de buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat van nut kunnen zijn voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, dan stelt hij de autoriteit van de inlichtingenverstreckende lidstaat in kennis van zijn voornemen om die inlichtingen aan een derde lidstaat door te geven. Indien de bevoegde buitenlandse autoriteit van de inlichtingenverstreckende lidstaat zich niet binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving verzet heeft tegen die inlichtingenuitwisseling, dan geeft de bevoegde autoriteit de inlichtingen door aan de buitenlandse autoriteit van de derde lidstaat, op voorwaarde dat dit in overeenstemming is met de in dit decreet vastgelegde voorschriften en procedures.

§4. Inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden, alsook voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan, die door de aangezochte autoriteit zijn verkregen en overeenkomstig dit decreet aan de verzoekende bevoegde autoriteit zijn doorgegeven, worden door de Vlaamse bevoegde overheidsinstanties op dezelfde voet als bewijs aangevoerd als soortgelijke inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden die door een andere Belgische overheidsinstantie zijn verstrekt.

Art. 22. De bevoegde autoriteit kan het gebruik toestaan van de inlichtingen en bescheiden verstrekt met toepassing van dit decreet, in de lidstaat die ze ontvangt, voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in artikel 21, §2, eerste lid. De bevoegde autoriteit verleent toestemming voor zulk gebruik indien de inlichtingen in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

Indien een buitenlandse autoriteit haar voornemen bekendmaakt om de van de bevoegde autoriteit verkregen inlichtingen door te geven aan de buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat, omdat ze voor die lidstaat van nut kunnen zijn voor de doeleinden,

vermeld in artikel 21, §2, eerste lid, kan de bevoegde autoriteit instemming verlenen aan die buitenlandse autoriteit om deze inlichtingen te delen met de derde lidstaat. Indien de bevoegde autoriteit geen instemming wenst te geven, tekent hij verzet aan binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving van de lidstaat die de inlichtingen wenst te delen.

De bevoegde autoriteit kan toestaan dat inlichtingen afkomstig uit de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest die overeenkomstig het tweede lid door een buitenlandse autoriteit aan een buitenlandse autoriteit van een derde lidstaat werden doorgegeven in die derde lidstaat worden gebruikt overeenkomstig andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in artikel 21, §2, eerste lid.

Afdeling 2. Beperkingen en verplichtingen

Art. 23. Alvorens om de inlichtingen, vermeld in artikel 8, te verzoeken, tracht de bevoegde autoriteit eerst de inlichtingen te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die hij in de gegeven omstandigheden kan aanspreken zonder dat het beoogde resultaat in het gedrang dreigt te komen.

Art. 24. De bevoegde autoriteit is niet verplicht onderzoek in te stellen of inlichtingen te verstrekken wanneer de in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest geldende regelgeving hem niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen of de gevraagde inlichtingen te verzamelen.

In elk van de volgende gevallen kan de bevoegde autoriteit weigeren inlichtingen te verstrekken:

- 1° indien de verzoekende autoriteit op juridische gronden, soortgelijke inlichtingen niet kan verstrekken;
- 2° indien dit zou leiden tot de openbaarmaking van een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswerkwijze;
- 3° indien het inlichtingen betreft waarvan de onthulling in strijd zou zijn met de openbare orde.

De bevoegde autoriteit deelt de verzoekende autoriteit mee op welke gronden hij het verzoek om inlichtingen afwijst.

Art. 25. De bevoegde autoriteit wendt de middelen aan waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verzamelen, zelfs indien hij de inlichtingen niet voor eigen belastingdoeleinden nodig heeft. Deze verplichting geldt met behoud van de toepassing van artikel 24, eerste en tweede lid, die, wanneer er een beroep op wordt gedaan, in geen geval zo kunnen worden uitgelegd dat de bevoegde autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken uitsluitend omdat hij zelf geen belang heeft bij deze inlichtingen.

In geen geval wordt artikel 24, eerste lid en tweede lid, 2° en 3°, zo uitgelegd dat de bevoegde autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken, uitsluitend op grond dat deze berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of dat zij betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.

Met behoud van de toepassing van het tweede lid kan de bevoegde autoriteit weigeren de gevraagde inlichtingen toe te zenden indien deze betrekking hebben op belastbare tijdperken vóór 1 januari 2011 en de toezending van de inlichtingen geweigerd had kunnen

worden op grond van artikel 8, 1°, van de richtlijn 77/799/EG indien daarom was verzocht vóór 11 maart 2011.

Afdeling 3. Verder reikende samenwerking

Art. 26. Indien de Vlaamse overheid voorziet in een samenwerking met een derde land die verder reikt dan de bij dit decreet geregelde samenwerking, kan de Vlaamse overheid de verder reikende samenwerking niet weigeren aan een lidstaat die met hem deze verder reikende, administratieve samenwerking wenst aan te gaan.

Afdeling 4. Standaardformulieren, geautomatiseerde formaten en het CCN-netwerk

Art. 27. §1. Het verzoek om inlichtingen of om een administratief onderzoek in te stellen met toepassing van artikel 8, het desbetreffende antwoord, de ontvangstbevestiging, het verzoek om aanvullende achtergrondinformatie en de mededeling dat aan het verzoek niet kan of zal worden voldaan, vermeld in artikel 9 en 10, worden voor zover mogelijk verzonden met gebruikmaking van het door de Commissie vastgestelde standaardformulier.

Het standaardformulier kan vergezeld gaan van verslagen, verklaringen en andere bescheiden of van voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan.

§2. Het standaardformulier, vermeld in paragraaf 1, bevat ten minste de volgende door de verzoekende autoriteit te verstrekken informatie:

- 1° de identiteit van de persoon naar wie het onderzoek of de controle is ingesteld;
- 2° het fiscale doel waarvoor de informatie wordt opgevraagd.

De bevoegde autoriteit kan namen en adressen doorgeven van personen die worden verondersteld in het bezit te zijn van de verlangde informatie, alsook andere elementen die het verzamelen van de informatie door de aangezochte autoriteit vereenvoudigen, voor zover deze bekend zijn en deze praktijk aansluit bij internationale ontwikkelingen.

§3. Voor de spontane uitwisseling van inlichtingen en de desbetreffende ontvangstbevestiging, met toepassing van artikel 12 en 13, het verzoek tot administratieve kennisgeving, vermeld in artikel 17 en de terugmelding, vermeld in artikel 19, wordt eveneens gebruikgemaakt van het standaardformulier, vermeld in paragraaf 1.

§4. Bij de automatische inlichtingenuitwisseling, vermeld in artikel 11, wordt gebruikgemaakt van het door de Commissie vastgestelde geautomatiseerde standaardformaat, dat de automatische uitwisseling van inlichtingen moet vergemakkelijken, en gebaseerd is op het bestaande geautomatiseerde formaat bij toepassing van artikel 9 van richtlijn 2003/48/EG van de Raad van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling, dat bij elke vorm van automatische inlichtingenuitwisseling moet worden gebruikt.

Art. 28. De krachtens dit decreet verstrekte inlichtingen worden voor zover mogelijk verzonden langs elektronische weg, via het CCN-netwerk. Het CCN-netwerk is het op het gemeenschappelijke communicatienetwerk gebaseerde gemeenschappelijke platform dat de Europese Unie heeft ontwikkeld voor het elektronische berichtenverkeer tussen autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van douane en belastingen.

Afdeling 5. Taal van het verzoek

Art. 29. Het verzoek om samenwerking, waaronder het verzoek tot kennisgeving en de bijgevoegde bescheiden, kan in elke door de aangezochte en de verzoekende autoriteit

overeengekomen taal worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen en mits het verzoek met redenen omkleed is, kan de aangezochte autoriteit verzoeken het verzoek vergezeld te laten gaan van een vertaling in een van de officiële talen van diens lidstaat.

Hoofdstuk 5. Betrekkingen met derde landen

Art. 30. De bevoegde autoriteit die van een derde land inlichtingen ontvangt welke naar verwachting van belang zijn voor haar administratie en de handhaving van de Vlaamse regelgeving betreffende belastingen als vermeld in artikel 4, kan deze inlichtingen verstrekken aan de buitenlandse autoriteiten van de lidstaten voor wie die inlichtingen van nut kunnen zijn, en aan elke buitenlandse autoriteit die erom verzoekt, mits dat krachtens een overeenkomst met dat derde land is toegestaan.

De bevoegde autoriteit kan, met inachtneming van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens de overeenkomstig dit decreet ontvangen inlichtingen doorgeven aan een derde land, op voorwaarde dat aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de buitenlandse autoriteit van de lidstaat waaruit de inlichtingen afkomstig zijn, heeft daarin toegestemd;
- 2° het derde land heeft zich ertoe verbonden de medewerking te verlenen die nodig is om bewijsmateriaal bijeen te brengen omtrent het ongeoorloofde of onwettige karakter van verrichtingen die blijken in strijd te zijn met of een misbruik te vormen van de belastingwetgeving.

Hoofdstuk 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 31. Aan artikel 319bis, lid 2, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat betreft de bepalingen voor onroerende voorheffing van het Vlaamse Gewest, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2009, worden de woorden “, 322, §§2 tot 5, en 327, §3” toegevoegd.

Art. 32. Aan artikel 322 van hetzelfde wetboek, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, worden de paragrafen 2 tot en met 5 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§2. Wanneer de administratie bij het onderzoek over een of meer aanwijzingen van belastingontduiking beschikt of wanneer de administratie zich voorneemt om de belastbare grondslag te bepalen met toepassing van artikel 341, wordt een bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling als een derde beschouwd waarop de bepalingen van paragraaf 1 onverminderd van toepassing zijn.

In voorkomend geval kan een personeelslid met minstens de graad van afdelingshoofd, een personeelslid met minstens de graad van directeur ermee belasten om bij een bank-, wissel-, krediet-, en spaarinstelling elke inlichting op te vragen die nuttig kan zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van de belastingplichtige te bepalen.

Het personeelslid met minstens de graad van afdelingshoofd mag de machtiging slechts verlenen:

- 1° nadat het personeelslid dat het onderzoek voert, de inlichtingen en gegevens met betrekking tot de rekeningen tijdens het onderzoek middels een vraag om inlichtingen als bedoeld in artikel 316 heeft gevraagd en bij die vraag duidelijk heeft aangegeven dat hij de toepassing van paragraaf 2 van dit artikel kan vragen indien de belastingplichtige de gevraagde gegevens verborgen houdt of weigert te verschaffen. De opdracht, vermeld in het tweede lid, kan pas aanvangen wanneer de termijn, vermeld in artikel 316 is verlopen;

2° nadat hij heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 uitwijst of een of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd en dat er vermoedens zijn dat de belastingplichtige gegevens daarover bij een instelling als vermeld in het tweede lid, verborgen houdt of dat de belastingplichtige weigert om die gegevens zelf te verschaffen.

§3. Wanneer het personeelslid met minstens de graad van afdelingshoofd heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek, vermeld in paragraaf 2, een of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd, kan hij de beschikbare gegevens over die belastingplichtige opvragen bij het centraal aanspreekpunt, zoals ingevoerd door artikel 55 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen.

§4. Paragrafen 2 en 3 zijn eveneens van toepassing wanneer een inlichting wordt gevraagd door een buitenlandse Staat in een van de volgende gevallen:

- 1° in het geval, vermeld in artikel 9 van het decreet van [...] betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen;
- 2° overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen in een van toepassing zijnde overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting of een andere internationale overeenkomst in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd.

De vraag van de buitenlandse Staat wordt gelijkgesteld met een aanwijzing van belastingontduiking als vermeld in paragraaf 2. In dat geval verleent het personeelslid met minstens de graad van afdelingshoofd, in afwijking van paragraaf 2, de machtiging op basis van de vraag gesteld door de buitenlandse Staat.

§5. De inlichtingen waarover de administratie uit hoofde van dit artikel beschikt, vallen onder de geheimhoudingsplicht en genieten de bescherming waarin artikel 337 voorziet met betrekking tot soortgelijke inlichtingen.”

Art. 33. Aan 327, §3, lid 2, van hetzelfde wetboek, worden de woorden “, en 322, §§2 tot 5” toegevoegd.

Art. 34. In afdeling 4 van hoofdstuk III van hetzelfde wetboek wordt een artikel 333bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 333bis. §1. In de gevallen bedoeld in de artikelen 322, §2, en 327, §3, tweede lid, stelt de administratie de belastingplichtige in kennis van de aanwijzing of de aanwijzingen van belastingontduiking of van de gegevens op grond waarvan zij meent dat het gevoerde onderzoek tot een eventuele toepassing van artikel 341 leidt en die een vraag om inlichtingen bij een financiële instelling rechtvaardigen. Deze kennisgeving gebeurt bij aangetekende brief, gelijktijdig met het verzenden van de voormelde vraag om inlichtingen.

Het eerste lid is niet van toepassing als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. De kennisgeving gebeurt desgevallend post factum bij aangetekende brief, uiterlijk dertig dagen na het verzenden van de in het eerste lid vermelde vraag om inlichtingen.

§2. De belastingadministratie bezorgt de Vlaamse minister van Financiën eenmaal per jaar een verslag dat onder meer volgende informatie bevat:

- 1° het aantal keer dat in overeenstemming met artikel 318, tweede lid, een onderzoek is gevoerd bij financiële instellingen en gegevens zijn gebruikt met het oog op het belasten van hun cliënten;

2° het aantal keren dat in overeenstemming met artikelen 322, §2, en 327, §3, tweede lid, een onderzoek is gevoerd en gegevens zijn opgevraagd bij financiële instellingen.

Dit verslag wordt openbaar gemaakt door de Vlaamse minister van Financiën en overgezonden aan het Vlaams Parlement.

Art. 35. Artikel 338 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2000 en 16 juni 2006, wordt opgeheven.

Art. 36. In artikel 2 van het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, wordt tussen het getal “316” en het getal “323” het getal “322” ingevoegd.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 37. Dit decreet treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 11 treedt in werking op 1 januari 2015.

Brussel, 22 maart 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS